

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'AFERS ECONÒMICS I TRANSFORMACIÓ DIGITAL

- 1350** *Reial decret 1/2021, de 12 de gener, pel qual es modifiquen el Pla general de comptabilitat aprovat pel Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre; el Pla general de comptabilitat de petites i mitjanes empreses aprovat pel Reial decret 1515/2007, de 16 de novembre; les normes per a la formulació de comptes anuals consolidats aprovades pel Reial decret 1159/2010, de 17 de setembre, i les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratiu aprovades pel Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre.*

I

Amb la Llei 16/2007, de 4 de juliol, de reforma i adaptació de la legislació mercantil en matèria comptable per a la seva harmonització internacional sobre la base de la normativa de la Unió Europea, es va iniciar una estratègia de convergència del dret comptable espanyol amb les normes internacionals de comptabilitat adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE). La finalitat del canvi legislatiu era que les societats integrants dels grups cotitzats, obligats a seguir en els seus comptes consolidats les NIIF-UE esmentades, poguessin formular els comptes anuals individuals amb un marc d'informació financera adaptat als principis i els criteris comptables internacionals, i al mateix temps aconseguir que totes les empreses espanyoles, tant si tenien els seus valors admesos a cotització com si no, transitessin cap a l'aplicació d'una normativa comptable inspirada en els principis i criteris aprovats per la Unió Europea per als grups cotitzats.

La disposició final primera de la Llei esmentada confereix al Govern la competència per aprovar mitjançant un reial decret el Pla general de comptabilitat, així com les seves modificacions i normes complementàries, de conformitat amb el que disposen les directives comunitàries i tenint en consideració les NIIF-UE esmentades.

En l'exercici d'aquesta habilitació es va publicar el Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat, i el Reial decret 1515/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat de petites i mitjanes empreses i els criteris comptables específics per a microempreses. Tots dos plans van ser modificats pel Reial decret 1159/2010, de 17 de setembre, pel qual s'aproven les normes per a la formulació de comptes anuals consolidats i es modifica el Pla general de comptabilitat aprovat pel Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre, i el Pla general de comptabilitat de petites i mitjanes empreses aprovat pel Reial decret 1515/2007, de 16 de novembre.

L'última modificació del Pla general de comptabilitat i les seves disposicions complementàries, amb l'objectiu de simplificar les obligacions comptables de les petites i mitjanes empreses, s'ha portat a terme a través del Reial decret 602/2016, de 2 de desembre, pel qual es modifiquen el Pla general de comptabilitat aprovat pel Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre; el Pla general de comptabilitat de petites i mitjanes empreses aprovat pel Reial decret 1515/2007, de 16 de novembre; les normes per a la formulació de comptes anuals consolidats aprovades pel Reial decret 1159/2010, de 17 de setembre; i les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratiu aprovades pel Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre.

La Unió Europea ha adoptat en els últims anys uns nous criteris comptables en matèria d'instruments financers i en relació amb els ingressos ordinaris procedents de contractes amb clients, mitjançant el Reglament (UE) 2016/2067 de la Comissió, de 22 de novembre de 2016, (modificat pel Reglament (UE) 2018/498 de la Comissió, de 22 de març de 2018), i el Reglament (UE) 2016/1905 de la Comissió, de 22 de setembre de 2016, (modificat pel Reglament (UE) 2017/1987 de la Comissió, de 31 d'octubre de 2017). Aquestes normes

van entrar en vigor en els exercicis iniciats a partir de l'1 de gener de 2018 per a la formulació dels comptes anuals consolidats de les societats amb valors admesos a negociació.

II

El Reial decret conté quatre articles que afecten el Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat, el Reial decret 1515/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat de petites i mitjanes empreses, el Reial decret 1159/2010, de 17 de setembre, pel qual s'aproven les normes per a la formulació de comptes anuals consolidats i es modifica el Pla general de comptabilitat aprovat pel Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre, i el Pla general de comptabilitat de petites i mitjanes empreses aprovat pel Reial decret 1515/2007, de 16 de novembre, i el Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratiu i el model de pla d'actuació de les entitats sense fins lucratiu, cinc disposicions transitòries sobre la primera aplicació dels nous criteris en matèria de classificació i valoració d'instruments financers, comptabilitat de cobertures, existències a valor raonable i reconeixement d'ingressos. La norma conclou amb una disposició derogatòria i una disposició final sobre l'entrada en vigor i l'aplicació del Reial decret en l'exercici que s'iniciï a partir de l'1 de gener de 2021.

L'article primer modifica el Pla general de comptabilitat, bàsicament amb l'objectiu d'introduir els canvis necessaris per adaptar la norma de registre i valoració 9a «Instruments financers» i la norma de registre i valoració 14a «Ingressos per vendes i prestació de serveis» a la NIIF-UE 9 i a la NIIF-UE 15, respectivament.

El criteri que ha guiat la incorporació de canvis en el Pla general de comptabilitat ha estat el mateix que es va tenir present en la redacció del text esmentat; la incorporació dels criteris internacionals en comptes individuals en substitució dels vigents, també basats en la normativa internacional, només s'hauria d'acceptar en cas que sigui evident que el nou tractament de la NIIF-UE és més útil i adequat per als usuaris dels comptes anuals individuals en la presa de decisions econòmiques; bé perquè simplifica de manera efectiva la comprensió dels estats financers de l'empresa, bé perquè els requeriments que s'incorporen guarden proporcionalitat i adequació a la naturalesa i dimensió de les empreses a les quals aplica, tenint en compte la peculiaritat que suposa el fraccionament del dret comptable a Espanya per raó dels subjectes comptables.

III

Des d'aquesta perspectiva, i en relació amb els instruments financers, el primer dels canvis a destacar que s'han introduït en la NIIF-UE 9 s'ha produït en matèria de classificació i valoració.

En principi, tots els actius financers s'han de valorar a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, excepte les inversions en empreses del grup, multigrup i associades, i els actius financers que tinguin les característiques o els trets econòmics d'un préstec ordinari o comú, sempre que es gestionin amb un propòsit o model de negoci determinat.

En aquest sentit, els acords bàsics de préstec s'han d'incloure en la cartera de «Cost amortitzat» si l'empresa gestiona aquests actius amb l'objectiu de percebre els fluxos d'efectiu derivats de l'execució del contracte. Per això, és previsible que els actius financers que fins avui es classificaven en les categories de «Préstecs i partides a cobrar» i «Inversions mantingudes fins al venciment» (valors cotitzats amb una data de venciment fixada, cobraments de quantia determinada o determinable i que l'empresa mantenia amb la intenció efectiva i la capacitat de conservar fins al seu venciment) es reclassifiquin a la cartera de «Cost amortitzat» i, per tant, es mantingui el criteri de valoració.

L'objectiu de la reforma és perfilar l'àmbit d'aplicació d'aquest criteri en els mateixos termes en què el regula la NIIF-UE 9. Així, en línia amb la norma internacional, les vendes

poc freqüents o poc significatives, les vendes en actius propers al venciment i les vendes motivades per l'increment del risc de crèdit dels actius financers o per gestionar el risc de concentració, entre d'altres, podrien ser compatibles amb l'objectiu de mantenir actius per rebre els fluxos d'efectiu contractuals si l'empresa pot explicar els motius de les vendes i demostrar per què no reflecteixen un canvi en el seu model de negoci.

No obstant això, quan el model de negoci aplicat a aquests acords bàsics de préstec consisteixi a rebre els fluxos contractuals de l'actiu o acordar-ne l'alienació, aquests instruments s'han de classificar en la cartera d'actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net, amb un tractament comptable molt semblant al que s'aplicava fins ara als valors representatius de deute negociats inclosos en la cartera d'actius financers disponibles per a la venda.

Al mateix temps, s'ha considerat pertinent incloure una quarta cartera d'actius financers a cost per comptabilitzar en els comptes anuals individuals les inversions en empreses del grup, multigrup i associades, que ja figura en el Pla general de comptabilitat actual i que està implícita en la normativa internacional. A més, en línia amb el Pla general de comptabilitat vigent, també s'han d'incloure en aquesta cartera els actius financers per als quals no es pugui obtenir una estimació fiable del seu valor raonable. Aquest criteri constitueix un mer desplegament de l'article 38.bis.2 del Codi de comerç, en virtut del qual els instruments financers que no es puguin valorar de manera fiable a valor raonable s'han de valorar al cost.

Junt amb aquests criteris de classificació obligatoris s'introdueixen dues opcions de tractament comptable. La primera, per valorar a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys qualsevol actiu financer, excepte les inversions en empreses del grup, multigrup i associades, si amb l'ús d'aquesta opció s'elimina o es redueix significativament una incoherència de valoració o asimetria comptable que sorgiria altrament de la valoració dels actius o passius sobre bases diferents.

La segona opció, també en línia amb la normativa internacional, preveu la possibilitat que l'empresa inclogui en la data de reconeixement inicial un instrument de patrimoni en la cartera de valor raonable amb canvis en el patrimoni net. No obstant això, a diferència de la solució internacional, és oportú ressaltar que a nivell intern s'ha mantingut un tractament similar al que s'aplicava als actius financers disponibles per a la venda, amb l'objectiu de preservar el principi general que tots els beneficis o pèrdues de l'empresa passin en un moment determinat pel compte de pèrdues i guanys.

En tercer lloc, dins de les mesures aprovades per simplificar el tractament comptable dels instruments financers també és necessari referir-se, en relació amb els instruments financers híbrids, a l'eliminació del requeriment d'identificar i separar els derivats implícits en un contracte principal que sigui un actiu financer. A partir d'ara s'han de valorar a cost amortitzat si les seves característiques econòmiques són les d'un préstec ordinari o comú, o a valor raonable en cas contrari, llevat que aquest valor no es pugui estimar de manera fiable, cas en què s'han d'incloure en la cartera valorada al cost.

El segon canvi que s'ha de ressaltar de la NIIF-UE9 es refereix al model de deteriorament de valor dels crèdits i valors representatius de deute, que transita d'un model basat en la denominada pèrdua incorreguda a un altre que se sosté en el concepte de pèrdua esperada, per a la quantificació del qual es requereix considerar tota la informació raonable i sustentable, incloent-hi el pronòstic sobre les condicions econòmiques futures.

Doncs bé, el Reial decret no introdueix aquestes novetats en el Pla general de comptabilitat i manté el criteri que s'aplicava fins ara en matèria de cost amortitzat i deteriorament de valor. D'una banda, perquè considera que en les empreses no financeres és habitual que el venciment dels drets de cobrament enfront dels clients sigui inferior a l'any, i, de l'altra, atesa la possibilitat que preveu la Resolució de 18 de setembre de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual es dicten normes de registre i valoració i informació a incloure en la memòria dels comptes anuals sobre el deteriorament del valor dels actius, de quantificar el deteriorament sobre una base col·lectiva en funció de mètodes estadístics sense que s'adverteixin incompliments o esdeveniments de pèrdua individuals.

La NIIF-UE 9 també introdueix algunes precisions sobre l'aplicació del criteri del cost amortitzat, en particular sobre el tractament comptable en el deutor i en el creditor de les modificacions en els fluxos d'efectiu d'un instrument de deute per causa de les dificultats financeres del prestatari. Tanmateix, en aquest punt tampoc s'ha considerat oportú introduir canvis perquè en el context del cost amortitzat la naturalesa del «resultat per modificació» que regula la NIIF-UE 9, en contraposició amb el resultat per baixa i el resultat per deteriorament, no és del tot evident. Per contra, el criteri en vigor permet traçar una línia divisòria clara per comptabilitzar l'operació descrita.

El tercer canvi ressenyable de la NIIF-UE 9 s'ha produït en la comptabilitat de les cobertures comptables. La reforma internacional ha cercat alinear el resultat comptable i la gestió del risc en l'empresa, introduint una flexibilitat més gran en els requisits que s'han de complir.

Doncs bé, atès l'impacte general d'aquest tractament comptable, s'ha considerat adequat adaptar el Pla general de comptabilitat al model internacional aprovat per a les cobertures comptables per permetre, en línia amb l'enfocament internacional, que de manera transitòria les empreses espanyoles puguin seguir aplicant els criteris vigents fins avui.

Altres qüestions que regula la NIIF-UE 9 en matèria de comptabilitat de cobertures, com el tractament del valor temporal de les opcions i de l'element a termini en els contractes a termini, no s'han tractat de manera expressa. Tanmateix, d'acord amb el que preveu l'apartat 7è del Marc conceptual de la comptabilitat, en absència d'un desplegament reglamentari específic sobre aquesta matèria, l'empresa ha d'aplicar els nous criteris sobre comptabilitat de cobertures que desplega la normativa comptable de les entitats de crèdit per a la formulació dels comptes anuals individuals en els exercicis que s'iniciïn a partir de l'1 de gener de 2021, amb les necessàries adaptacions per tenir en compte els criteris de classificació d'instruments financers del Pla general de comptabilitat.

De la mateixa manera, i sobre la base de la mateixa previsió normativa, cal assenyalar que l'aplicació subsidiària de les regles comptables de les entitats de crèdit sobre instruments financers també s'ha de portar a col·lació per completar el tractament comptable d'aquestes operacions en absència d'un desplegament específic del Pla general de comptabilitat, sempre que la regulació de les entitats de crèdit hagi establert el mateix criteri que regeix per a les entitats no financeres.

IV

L'adaptació a la NIIF-UE 9 també ha propiciat una revisió de la definició del valor raonable inclosa en l'apartat 6è.2 del Marc conceptual de la comptabilitat, en línia amb la NIIF-UE 13 Valoració del valor raonable. A més, el canvi en la denominació de la cartera «Actius financers disponibles per a la venda» origina la necessitat de revisar algunes normes per a l'elaboració dels comptes anuals, i els models de balanç, estat d'ingressos i despeses reconeguts i compte de pèrdues i guanys, així com el quadre de comptes i les definicions i relacions comptables. També s'ha actualitzat la nota 9a «Instruments financers» del model normal de memòria en sintonia amb els requisits d'informació que recull la NIIF-UE 7 Instruments financers: informació que s'ha de revelar.

Així mateix, en línia amb la NIC-UE 2 Existències, s'ha considerat oportú introduir el criteri del valor raonable menys els costos de venda en la norma de registre i valoració 10a «Existències», com a excepció a la regla general de valoració, per als intermediaris que comercialitzen primeres matèries cotitzades. A aquests efectes s'entén que es comercialitzen primeres matèries cotitzades quan aquests actius s'adquireixen amb el propòsit de vendre'ls en un futur proper i generar guanys per la intermediació o per les fluctuacions de preu, és a dir quan es tenen existències de productes indiferenciats («commodities») destinades a una activitat d'intercanvi comercial («trading»).

V

L'aprovació de la NIIF-UE 15 a nivell europeu constitueix una oportunitat per aprofundir en el desenvolupament dels criteris comptables en matèria de reconeixement d'ingressos.

Moltes de les precisions que introdueix la NIF-UE 15 ja s'han tractat en les interpretacions publicades per l'ICAC, mitjançant resolució i consulta; a tall d'exemple, es pot esmentar l'obligació que té l'empresa d'identificar el conjunt de transaccions incloses en un sol acord a canvi d'una sola contraprestació, que s'ha d'assignar a cadascuna d'aquestes en funció del seu valor raonable relatiu per poder així reconèixer l'ingrés derivat de cada component de l'acord en funció dels criteris generals establerts per als lliuraments de béns (transferència de riscos i avantatges) i la prestació de serveis (percentatge de realització), tot això de conformitat amb la previsió que ja conté l'actual norma de registre i valoració 14a del Pla general de comptabilitat en el sentit que components identificables d'una mateixa transacció s'hagin de reconèixer aplicant criteris diversos, com una venda de béns i els serveis annexos.

Malgrat això que s'ha indicat, la decisió adoptada en aquest punt ha estat assumir la metodologia elaborada en l'àmbit internacional i introduir-la en la norma de registre i valoració 14a «Ingressos per vendes i prestació de serveis» del Pla general de comptabilitat. Sobre aquesta decisió ha pesat la rellevància de l'àrea de reconeixement d'ingressos en la comptabilitat de qualsevol empresa, i la dificultat que hauria comportat mantenir dos esquemes comptables substancialment similars, però formalment diferents. I això, malgrat que, més que un vertader canvi de criteri en la matèria, la norma internacional només aborda interpretacions per a casos particulars que previsiblement en la pràctica es tractaven de manera heterogènia, com ara els que es produïrien en els contractes amb incentius, ingressos contingents, retribucions variables, o els ingressos per llicències d'ús o accés.

Així doncs, la modificació consisteix a incorporar en el Pla general de comptabilitat el principi bàsic consistent a reconèixer els ingressos quan es produeixi la transferència del control dels béns o serveis compromesos amb el client i per l'import que s'espera rebre d'aquest últim, a partir d'un procés seqüencial d'etapes, per al seu posterior desplegament en una resolució de l'ICAC. No obstant això, s'ha optat per introduir en el Pla general de comptabilitat la totalitat dels requeriments sobre informació que s'ha d'incloure en la memòria, que a diferència dels criteris de registre i valoració sí que constitueix un canvi rellevant en matèria de reconeixement d'ingressos en comparació amb la informació que se sol·licitava fins avui.

VI

L'article segon modifica el Pla general de comptabilitat de petites i mitjanes empreses per introduir una millora tècnica relacionada amb la regulació sobre el valor raonable, el criteri per comptabilitzar l'aplicació del resultat en el soci, amb el criteri adequat de presentació de les emissions de capital i la norma d'elaboració de la memòria.

En línia amb les propostes rebudes en el procés de consulta pública prèvia sobre la proposta de modificació comptable en preparació, la decisió adoptada ha estat no modificar els criteris de reconeixement i valoració en matèria d'instruments financers i reconeixement d'ingressos del Pla general de comptabilitat de petites i mitjanes empreses i mantenir així la política de simplificar les obligacions comptables de les empreses de mida més petita.

L'article tercer introdueix canvis en les Normes per a la formulació dels comptes anuals consolidats, en línia amb les modificacions incloses en els comptes individuals; bàsicament per revisar els models de comptes anuals arran del canvi de denominació de la cartera d'«Actius financers disponibles per a la venda» i amb l'objectiu d'introduir els mateixos requeriments d'informació que s'han establert a nivell individual en relació amb el tractament comptable dels instruments financers i el reconeixement d'ingressos per vendes de béns i prestació de serveis.

L'article quart modifica el Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratiu i el model de pla d'actuació de les entitats sense fins lucratiu, per adaptar els models de comptes anuals als canvis introduïts en les normes de registre i valoració del Pla general de comptabilitat.

Les disposicions transitòries concreten la informació que s'ha d'incloure en els comptes anuals del primer exercici que s'iniciï a partir de l'1 de gener de 2021 i aclareixen els criteris per comptabilitzar la primera aplicació dels nous requeriments.

D'altra banda, l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, estableix que en l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària les administracions públiques han d'actuar d'acord amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència. I que, per al cas dels projectes de reglaments, l'adequació a aquests principis s'ha de justificar en el preàmbul.

Amb aquest Reial decret s'adapta la normativa comptable espanyola de font interna a les normes internacionals de comptabilitat adoptades per la Unió Europea, en el marc de la Directiva comptable, i en tot allò que es considera una millora del marc intern d'informació financera, però tenint en compte la realitat i la naturalesa dels operadors econòmics que apliquen el Pla general de comptabilitat.

A aquest efecte, s'han tingut en compte els principis d'eficàcia, eficiència i proporcionalitat, mantenint o incloent els criteris que es consideren més adequats i que guarden correspondència amb la naturalesa i l'entitat dels subjectes que apliquen el Pla general de comptabilitat, evitant o, si s'escau, simplificant la càrrega administrativa i la complexitat que suposaria implantar aquelles solucions.

Igualment, s'ha considerat el principi de transparència mitjançant la consulta pública prèvia de la norma, la seva presentació i debat posterior en els òrgans consultius de l'ICAC, i l'obertura del tràmit d'audiència o informació pública als interessats.

Aquest Reial decret es dicta de conformitat amb la disposició final primera de la Llei 16/2007, de 4 de juliol, de reforma i adaptació de la legislació mercantil en matèria comptable per a la seva harmonització internacional sobre la base de la normativa de la Unió Europea, i una vegada obtingut l'informe preceptiu del Ministeri d'Hisenda de conformitat amb la disposició addicional sisena del Reial decret 403/2020, de 25 de febrer, pel qual es desenvolupa l'estructura orgànica bàsica del Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital.

En virtut d'això, a proposta de la vicepresidenta tercera del Govern i ministra d'Afers Econòmics i Transformació Digital, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 12 de gener de 2021,

DISPOSO:

Article primer. *Modificació del Pla general de comptabilitat aprovat pel Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre.*

El Pla general de comptabilitat aprovat pel Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre, queda modificat de la manera següent:

U. En la primera part, («Marc conceptual de la comptabilitat»), apartat 6è («Criteris de valoració»), es modifica el punt 2 («Valor raonable»), que queda redactat de la manera següent:

«2. Valor raonable.

És el preu que es rebria per la venda d'un actiu o es pagaria per transferir o cancel·lar un passiu mitjançant una transacció ordenada entre participants en el mercat en la data de valoració. El valor raonable s'ha de determinar sense practicar cap deducció pels costos de transacció en què es pugui incórrer per causa d'alienació o disposició per altres mitjans. No té en cap cas el caràcter de valor raonable el que sigui resultat d'una transacció forçada, urgent o com a conseqüència d'una situació de liquidació involuntària.

El valor raonable s'estima per a una data determinada i, atès que les condicions de mercat poden variar amb el temps, aquest valor pot ser inadequat per a una altra

data. A més, l'empresa, quan estimi el valor raonable, ha de tenir en compte les condicions de l'actiu o passiu que els participants en el mercat tindrien en compte a l'hora de fixar el preu de l'actiu o el passiu en la data de valoració. Aquestes condicions específiques inclouen, entre d'altres, per al cas dels actius, les següents:

- a) L'estat de conservació i la ubicació, i
- b) Les restriccions, si n'hi ha, sobre la venda o l'ús de l'actiu.

L'estimació del valor raonable d'un actiu no financer ha de tenir en consideració la capacitat d'un participant en el mercat perquè l'actiu generi beneficis econòmics en el seu ús màxim i millor o, alternativament, mitjançant la seva venda a un altre participant en el mercat que utilitzaria l'actiu en el seu ús màxim i millor.

En l'estimació del valor raonable s'ha d'assumir com a hipòtesi que la transacció per vendre l'actiu o transferir el passiu es porta a terme:

- a) Entre parts interessades i degudament informades, en una transacció en condicions d'independència mútua,
- b) En el mercat principal de l'actiu o passiu, entenent com a tal el mercat amb el volum i nivell d'activitat més gran, o
- c) En absència d'un mercat principal, en el mercat més avantatjós al qual tingui accés l'empresa per a l'actiu o passiu, entès com aquell que maximitza l'import que es rebria per la venda de l'actiu o minimitza la quantitat que es pagaria per la transferència del passiu, després de tenir en compte els costos de transacció i les despeses de transport.

Llevat que hi hagi una prova en contra, el mercat en què l'empresa duria a terme normalment una transacció de venda de l'actiu o transferència del passiu es presumeix que és el mercat principal o, en absència d'un mercat principal, el mercat més avantatjós.

Els costos de transacció no inclouen els costos de transport. Si la localització és una característica de l'actiu (com pot ser el cas, per exemple, d'una primera matèria cotitzada), el preu en el mercat principal (o més avantatjós) s'ha d'ajustar pels costos, si n'hi ha, en els quals s'incorreria per transportar l'actiu des de la seva ubicació present a aquell mercat.

Amb caràcter general, el valor raonable s'ha de calcular per referència a un valor fiable de mercat. En aquest sentit, el preu cotitzat en un mercat actiu ha de ser la millor referència del valor raonable, i s'entén per mercat actiu aquell en el qual es donin les condicions següents:

- a) Els béns o serveis negociats són homogenis;
- b) Es poden trobar, pràcticament en qualsevol moment, compradors i venedors disposats a intercanviar els béns o serveis; i
- c) Els preus són públics i estan accessibles amb regularitat, i reflecteixen transaccions amb una freqüència i un volum suficients.

Per a aquells elements respecte dels quals no existeixi un mercat actiu, el valor raonable s'ha d'obtenir, si s'escau, mitjançant l'aplicació de models i tècniques de valoració. Entre els models i les tècniques de valoració s'inclou l'ús de referències a transaccions recents en condicions d'independència mútua entre parts interessades i degudament informades, si estan disponibles, així com referències al valor raonable d'altres actius que siguin substancialment iguals, mètodes de descompte de fluxos d'efectiu futurs estimats i models generalment utilitzats per valorar opcions.

En qualsevol cas, les tècniques de valoració emprades han de ser consistentes amb les metodologies acceptades i utilitzades pel mercat per a la fixació de preus, i s'ha d'utilitzar, si existeix, la que hagi demostrat obtenir unes estimacions més realistes dels preus. I han de tenir en compte l'ús de dades observables de mercat i altres factors que els seus participants considerarien en fixar el preu, i limitar en la

mesura que sigui possible l'ús de consideracions subjectives i de dades no observables o contrastables.

L'empresa ha d'avaluar l'efectivitat de les tècniques de valoració que utilitzi de manera periòdica, i utilitzar com a referència els preus observables de transaccions recents en el mateix actiu que es valori o utilitzar els preus basats en dades o índexs observables de mercat que estiguin disponibles i siguin aplicables.

D'aquesta manera, es dedueix una jerarquia en les variables utilitzades en la determinació del valor raonable i s'estableix una jerarquia de valor raonable que permet classificar les estimacions en tres nivells:

- a) Nivell 1: estimacions que utilitzen preus cotitzats sense ajustar en mercats actius per a actius o passius idèntics, als quals l'empresa pugui accedir en la data de valoració.
- b) Nivell 2: estimacions que utilitzen preus cotitzats en mercats actius per a instruments similars o altres metodologies de valoració en què totes les variables significatives estan basades en dades de mercat observables directament o indirectament.
- c) Nivell 3: estimacions en què alguna variable significativa no està basada en dades de mercat observables.

Una estimació del valor raonable es classifica en el mateix nivell de jerarquia de valor raonable que la variable de menor nivell que sigui significativa per al resultat de la valoració. A aquests efectes, una variable significativa és la que té una influència decisiva sobre el resultat de l'estimació. En l'avaluació de la importància d'una variable concreta per a l'estimació s'han de tenir en compte les condicions específiques de l'actiu o el passiu que es valora.

En el valor raonable d'un instrument financer s'ha de preveure, entre d'altres, el risc de crèdit i, en el cas concret d'un passiu financer, s'ha de considerar el risc d'incompliment de l'empresa, que inclou, entre altres components, el risc de crèdit propi. Tanmateix, per estimar el valor raonable no s'han de fer ajustos per volum o capacitat del mercat.

Quan correspongui aplicar la valoració pel valor raonable, els elements patrimonials que no es puguin valorar de manera fiable, ja sigui per referència a un valor de mercat o mitjançant l'aplicació dels models i les tècniques de valoració abans assenyalats, s'han de valorar, segons que correspongui, pel seu cost amortitzat o pel seu preu d'adquisició o cost de producció, minorat, si s'escau, per les partides correctores de valor que puguin correspondre, i s'ha de fer menció en la memòria d'aquest fet i de les circumstàncies que el motiven.

El valor raonable d'un actiu o passiu, per al qual no existeixi un preu cotitzat sense ajustar d'un actiu o passiu idèntic en un mercat actiu, es pot valorar amb fiabilitat si la variabilitat en el rang de les estimacions del valor raonable de l'actiu o passiu no és significativa o les probabilitats de les diferents estimacions, dins d'aquest rang, poden ser avaluades raonablement i utilitzades en el mesurament del valor raonable.»

Dos. En la segona part («Normes de registre i valoració»), es modifica la norma 9a («Instruments financers»), que queda redactada de la manera següent:

«9a Instruments financers.

Un instrument financer és un contracte que dona lloc a un actiu financer en una empresa i, simultàniament, a un passiu financer o a un instrument de patrimoni en una altra empresa.

La present norma és aplicable als instruments financers següents:

- a) Actius financers: efectiu i altres actius líquids equivalents, segons es defineixen en la norma 9a d'elaboració dels comptes anuals; crèdits per operacions

comercials: clients i deutors diversos; crèdits a tercers: com ara els préstecs i crèdits financers concedits, inclosos els sorgits de la venda d'actius no corrents; valors representatius de deute d'altres empreses adquirits: com ara les obligacions, bons i pagarés; instruments de patrimoni d'altres empreses adquirits: accions, participacions en institucions d'inversió col·lectiva i altres instruments de patrimoni; derivats amb valoració favorable per a l'empresa: entre els quals, futurs o operacions a termini, opcions, permutes financeres i compravenda de moneda estrangera a termini, i altres actius financers: com ara dipòsits en entitats de crèdit, crèdits al personal, fiances i dipòsits constituïts, dividendes a cobrar i desemborsaments exigits sobre instruments de patrimoni propi.

b) Passius financers: dèbits per operacions comercials: proveïdors i creditors diversos; deutes amb entitats de crèdit; obligacions i altres valors negociables emesos: com ara bons i pagarés; derivats amb valoració desfavorable per a l'empresa: entre els quals, futurs o operacions a termini, opcions, permutes financeres i compravenda de moneda estrangera a termini; deutes amb característiques especials, i altres passius financers: deutes amb tercers, com ara els préstecs i crèdits financers rebuts de persones o empreses que no siguin entitats de crèdit, inclosos els sorgits en la compra d'actius no corrents, fiances i dipòsits rebuts i desemborsaments exigits per tercers sobre participacions.

c) Instruments de patrimoni propi: tots els instruments financers que s'inclouen dins dels fons propis, com ara les accions ordinàries emeses o participacions en el capital social.

Un derivat financer és un instrument financer que compleix les característiques següents:

a) El seu valor canvia en resposta als canvis en variables com ara els tipus d'interès, els preus d'instruments financers i primeres matèries cotitzades, els tipus de canvi, les qualificacions creditícies i els índexs sobre aquests i que en el cas de no ser variables financeres no han de ser específiques per a una de les parts del contracte.

b) No requereix una inversió inicial o bé requereix una inversió inferior a la que requereixen un altre tipus de contractes en què es podria esperar una resposta similar davant canvis en les condicions de mercat.

c) Es liquida en una data futura.

Així mateix, aquesta norma és aplicable al tractament de les cobertures comptables i de les transferències d'actius financers, com ara els descomptes comercials, operacions de facturatge ("factoring") i cessions temporals i titulitzacions d'actius financers.

1. Reconeixement.

L'empresa ha de reconèixer un instrument financer en el seu balanç quan es converteixi en una part obligada del contracte o negoci jurídic d'acord amb les seves disposicions, com a emissor o com a tenidor o adquirent d'aquell.

2. Actius financers.

Un actiu financer és qualsevol actiu que sigui: diners en efectiu, un instrument de patrimoni d'una altra empresa, o suposi un dret contractual a rebre efectiu o un altre actiu financer (un instrument de deute), o a intercanviar actius o passius financers amb tercers en condicions potencialment favorables.

També s'ha de classificar com un actiu financer qualsevol contracte que pugui ser o és liquidat amb els instruments de patrimoni propi de l'empresa, sempre que:

a) No sigui un derivat i obligui o pugui obligar a rebre una quantitat variable d'instruments de patrimoni propi.

b) Si és un derivat amb posició favorable per a l'empresa, pot ser o és liquidat mitjançant una forma diferent de l'intercanvi d'una quantitat fixa d'efectiu o d'un altre actiu financer per una quantitat fixa dels instruments de patrimoni de l'empresa; a aquests efectes, no s'han d'incloure entre els instruments de patrimoni propi els que siguin, en si mateixos, contractes per a la futura recepció o lliurament d'instruments de patrimoni propi de l'empresa.

Els actius financers, als efectes de valorar-los, s'han d'incloure en alguna de les categories següents:

1. Actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.
2. Actius financers a cost amortitzat.
3. Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net.
4. Actius financers a cost.

2.1 Actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.

Un actiu financer s'ha d'incloure en aquesta categoria llevat que sigui procedent classificar-lo en alguna de les categories restants d'acord amb el que disposen els apartats 2.2, 2.3 i 2.4 d'aquesta norma.

Els actius financers mantinguts per negociar s'han d'incloure obligatòriament en aquesta categoria. El concepte de negociació d'instruments financers generalment reflecteix compres i vendes actives i freqüents amb l'objectiu de generar un guany per les fluctuacions a curt termini en el preu o en el marge d'intermediació.

Es considera que un actiu financer es té per negociar quan:

a.1 S'origini o adquireixi amb el propòsit de vendre'l en el curt termini (per exemple, valors representatius de deute, sigui quin sigui el termini de venciment, o instruments de patrimoni, cotitzats, que s'adquireixen per vendre'ls en el curt termini).

a.2 Formi part en el moment del seu reconeixement inicial d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament de la qual hi hagi evidències d'actuacions recents per obtenir guanys en el curt termini, o

a.3 Sigui un instrument financer derivat, sempre que no sigui un contracte de garantia financera ni hagi estat designat com a instrument de cobertura.

Per als instruments de patrimoni que no es mantinguin per negociar, ni s'hagin de valorar al cost, l'empresa pot efectuar l'elecció irrevocable en el moment del seu reconeixement inicial de presentar els canvis posteriors en el valor raonable directament en el patrimoni net.

En tot cas, una empresa pot designar, en el moment del reconeixement inicial, un actiu financer de manera irrevocable com a mesurat al valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, i que en cas contrari s'hauria inclòs en una altra categoria, si fent-ho elimina o redueix significativament una incoherència de valoració o asimetria comptable que sorgiria altrament de la valoració dels actius o passius sobre bases diferents.

2.1.1 Valoració inicial.

Els actius financers inclosos en aquesta categoria s'han de valorar inicialment pel seu valor raonable, que, llevat que hi hagi alguna evidència en contra, és el preu de la transacció, que ha d'equivaler al valor raonable de la contraprestació lliurada. Els costos de transacció que els siguin directament atribuïbles s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

2.1.2 Valoració posterior.

Després del reconeixement inicial l'empresa ha de valorar els actius financers compresos en aquesta categoria a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.

2.2 Actius financers a cost amortitzat.

Un actiu financer s'ha d'incloure en aquesta categoria, fins i tot quan estigui admès a negociació en un mercat organitzat, si l'empresa manté la inversió amb l'objectiu de percebre els fluxos d'efectiu derivats de l'execució del contracte, i les condicions contractuals de l'actiu financer donen lloc, en dates especificades, a fluxos d'efectiu que són únicament cobraments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent.

Els fluxos d'efectiu contractuals que són únicament cobraments de principal i interès sobre l'import del principal pendent són inherents a un acord que té la naturalesa de préstec ordinari o comú, sense perjudici que l'operació s'acordi a un tipus d'interès zero o per sota de mercat.

Així, seria consubstancial amb aquest acord un bo amb una data de venciment determinada i pel qual es cobra un tipus d'interès de mercat variable, que pot estar subjecte a un límit. Per contra, no complirien aquesta condició els instruments convertibles en instruments de patrimoni net de l'emissor; préstecs amb tipus d'interès variables inversos (és a dir, un tipus que té una relació inversa amb els tipus d'interès del mercat); o aquells en què l'emissor pot diferir el pagament d'interessos en cas que amb el pagament esmentat es vegi afectada la seva solvència, sense que els interessos diferits meritin interessos addicionals.

La gestió d'un grup d'actius financers per obtenir els seus fluxos contractuals no implica que l'empresa hagi de mantenir tots els instruments fins al seu venciment; es pot considerar que els actius financers es gestionen amb aquest objectiu encara que s'hagin produït o s'espera que es produeixin vendes en el futur. A aquest efecte, l'empresa ha de considerar la freqüència, l'import i el calendari de les vendes en exercicis anteriors, els motius d'aquestes vendes i les expectatives en relació amb l'activitat de vendes futures.

La gestió que efectua l'empresa d'aquestes inversions és una qüestió de fet i no depèn de les seves intencions per a un instrument individual. Una empresa pot tenir més d'una política per gestionar els seus instruments financers, i pot ser apropiat, en algunes circumstàncies, separar una cartera d'actius financers en carteres més petites per reflectir el nivell en què l'empresa gestiona els seus actius financers.

Amb caràcter general, s'inclouen en aquesta categoria els crèdits per operacions comercials i els crèdits per operacions no comercials:

a) Crèdits per operacions comercials: són els actius financers que s'originen en la venda de béns i la prestació de serveis per operacions de tràfic de l'empresa amb cobrament ajornat, i

b) Crèdits per operacions no comercials: són els actius financers que, no sent instruments de patrimoni ni derivats, no tenen origen comercial i els cobraments dels quals són de quantia determinada o determinable, que procedeixen d'operacions de préstec o crèdit concedits per l'empresa.

2.2.1 Valoració inicial.

Els actius financers classificats en aquesta categoria s'han de valorar inicialment pel seu valor raonable, que, llevat que hi hagi alguna evidència en contra, és el preu de la transacció, que ha d'equivaler al valor raonable de la contraprestació lliurada més els costos de transacció que els siguin directament atribuïbles.

No obstant això, els crèdits per operacions comercials amb venciment no superior a un any i que no tinguin un tipus d'interès contractual explícit, així com els crèdits al personal, els dividendes a cobrar i els desemborsaments exigits sobre instruments de patrimoni, l'import dels quals s'espera rebre en el curt termini, es poden valorar pel seu valor nominal quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no sigui significatiu.

2.2.2 Valoració posterior.

Els actius financers inclosos en aquesta categoria s'han de valorar pel seu cost amortitzat. Els interessos meritats s'han de comptabilitzar en el compte de pèrdues i guanys, aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu.

No obstant això, els crèdits amb venciment no superior a un any que, d'acord amb el que disposa l'apartat anterior, es valorin inicialment pel seu valor nominal, s'han de continuar valorant per aquest import, llevat que s'hagin deteriorat.

Quan els fluxos d'efectiu contractuals d'un actiu financer es modifiquen a causa de les dificultats financeres de l'emissor, l'empresa ha d'analitzar si escau comptabilitzar una pèrdua per deteriorament de valor.

2.2.3 Deteriorament del valor.

Com a mínim en el moment del tancament de l'exercici, s'han d'efectuar les correccions valoratives necessàries sempre que hi hagi evidència objectiva que el valor d'un actiu financer, o d'un grup d'actius financers amb similars característiques de risc valorats col·lectivament, s'ha deteriorat com a resultat d'un o més esdeveniments que s'hagin produït després del seu reconeixement inicial i que ocasionin una reducció o retard en els fluxos d'efectiu estimats futurs, que poden estar motivats per la insolvència del deutor.

La pèrdua per deteriorament del valor d'aquests actius financers és la diferència entre el seu valor en llibres i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs, inclosos, si s'escau, els procedents de l'execució de les garanties reals i personals, que s'estima han de generar, descomptats al tipus d'interès efectiu calculat en el moment del seu reconeixement inicial. Per als actius financers a tipus d'interès variable, s'ha d'utilitzar el tipus d'interès efectiu que correspongui a la data de tancament dels comptes anuals d'acord amb les condicions contractuals. En el càlcul de les pèrdues per deteriorament d'un grup d'actius financers es poden utilitzar models basats en fórmules o mètodes estadístics.

Les correccions de valor per deteriorament, així com la seva reversió quan l'import de la pèrdua esmentada disminueixi per causes relacionades amb un esdeveniment posterior, s'han de reconèixer com una despesa o un ingrés, respectivament, en el compte de pèrdues i guanys. La reversió del deteriorament té com a límit el valor en llibres de l'actiu que estaria reconegut en la data de reversió si no s'hagués registrat el deteriorament del valor.

No obstant això, com a substitut del valor actual dels fluxos d'efectiu futurs es pot utilitzar el valor de mercat de l'instrument, sempre que aquest sigui prou fiable com per considerar-lo representatiu del valor que pugui recuperar l'empresa.

El reconeixement d'interessos en els actius financers amb deteriorament creditici ha de seguir les regles generals, sense perjudici que de manera simultània l'empresa hagi d'avaluar si aquest import ha de ser objecte de recuperació i, si s'escau, comptabilitzi la pèrdua per deteriorament corresponent.

2.3 Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net.

Un actiu financer s'ha d'incloure en aquesta categoria quan les condicions contractuals de l'actiu financer donin lloc, en dates especificades, a fluxos d'efectiu que són únicament cobraments de principal i interessos sobre l'import del principal pendent, i no es mantingui per negociar ni escaigui classificar-lo en la categoria que regula l'apartat 2.2. d'aquesta norma. També s'han d'incloure en aquesta categoria les inversions en instruments de patrimoni per a les quals s'hagi exercit l'opció irrevocable que regula l'apartat 2.1 anterior.

2.3.1 Valoració inicial.

Els actius financers inclosos en aquesta categoria s'han de valorar inicialment pel seu valor raonable, que, llevat que hi hagi alguna evidència en contra, és el preu

de la transacció, que ha d'equivaler al valor raonable de la contraprestació lliurada, més els costos de transacció que els siguin directament atribuïbles.

Ha de formar part de la valoració inicial l'import dels drets preferents de subscripció i similars que, si s'escau, s'hagin adquirit.

2.3.2 Valoració posterior.

Els actius financers inclosos en aquesta categoria s'han de valorar pel seu valor raonable, sense deduir els costos de transacció en què es pugui incórrer en la seva alienació. Els canvis que es produeixin en el valor raonable s'han de registrar directament en el patrimoni net, fins que l'actiu financer sigui baixa del balanç o es deteriori, moment en què l'import així reconegut s'ha d'imputar al compte de pèrdues i guanys.

No obstant això, les correccions valoratives per deteriorament del valor i les pèrdues i guanys que resultin per diferències de canvi en actius financers monetaris en moneda estrangera, d'acord amb la norma relativa a aquesta última, s'han de registrar en el compte de pèrdues i guanys.

També s'ha de registrar en el compte de pèrdues i guanys l'import dels interessos, calculats segons el mètode del tipus d'interès efectiu, i dels dividendes meritats.

Quan s'hagi d'assignar valor a aquests actius per baixa del balanç o un altre motiu, s'ha d'aplicar el mètode del valor mitjà ponderat per grups homogenis.

En el supòsit excepcional que el valor raonable d'un instrument de patrimoni deixi de ser fiable, els ajustos previs reconeguts directament en el patrimoni net s'han de tractar de la mateixa manera que disposa l'apartat 2.4.3. d'aquesta norma.

En el cas de venda de drets preferents de subscripció i similars o de segregació per exercir-los, l'import dels drets disminueix el valor comptable dels respectius actius. L'import esmentat correspon al valor raonable o al cost dels drets, de forma consistent amb la valoració dels actius financers associats, i s'ha de determinar aplicant alguna fórmula valorativa d'acceptació general.

2.3.3 Deteriorament del valor.

Com a mínim en el moment del tancament de l'exercici, s'han d'efectuar les correccions valoratives necessàries sempre que existeixi evidència objectiva que el valor d'un actiu financer, o grup d'actius financers inclosos en aquesta categoria amb semblants característiques de risc valorades col·lectivament, s'ha deteriorat com a resultat d'un esdeveniment o més que hagin ocorregut després del seu reconeixement inicial, i que ocasionin:

a) En el cas dels instruments de deute adquirits, una reducció o retard en els fluxos d'efectiu estimats futurs, que poden venir motivats per la insolvència del deutor; o

b) En el cas d'inversions en instruments de patrimoni, la falta de recuperabilitat del valor en llibres de l'actiu, evidenciada, per exemple, per un descens prolongat o significatiu en el seu valor raonable. En tot cas, es presumeix que l'instrument s'ha deteriorat davant una caiguda d'un any i mig o d'un quaranta per cent en la seva cotització, sense que s'hagi produït la recuperació del seu valor, sense perjudici que pugui ser necessari reconèixer una pèrdua per deteriorament abans que hagi transcorregut el termini esmentat o baixat la cotització en el percentatge esmentat.

La correcció valorativa per deteriorament del valor d'aquests actius financers és la diferència entre el seu cost o cost amortitzat menys, si s'escau, qualsevol correcció valorativa per deteriorament prèviament reconeguda en el compte de pèrdues i guanys i el valor raonable en el moment en què s'efectuï la valoració.

Les pèrdues acumulades reconegudes en el patrimoni net per disminució del valor raonable, sempre que existeixi una evidència objectiva de deteriorament en el valor de l'actiu, s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys.

Si en exercicis posteriors s'incrementa el valor raonable, la correcció valorativa reconeguda en exercicis anteriors reverteix amb abonament al compte de pèrdues i guanys de l'exercici. No obstant això, en cas que s'incrementi el valor raonable corresponent a un instrument de patrimoni, la correcció valorativa reconeguda en exercicis anteriors no ha de revertir amb abonament al compte de pèrdues i guanys i s'ha de registrar l'increment de valor raonable directament contra el patrimoni net.

2.4 Actius financers a cost.

En tot cas, s'inclouen en aquesta categoria de valoració:

a) Les inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades, tal com aquestes queden definides en la norma 13a d'elaboració dels comptes anuals.

b) Les inversions restants en instruments de patrimoni el valor raonable dels quals no es pugui determinar per referència a un preu cotitzat en un mercat actiu per a un instrument idèntic, o no es pugui estimar amb fiabilitat, i els derivats que tinguin com a subjacent aquestes inversions.

c) Els actius financers híbrids el valor raonable dels quals no es pugui estimar de manera fiable, llevat que es compleixin els requisits per comptabilitzar-los a cost amortitzat.

d) Les aportacions efectuades com a conseqüència d'un contracte de comptes en participació i similars.

e) Els préstecs participatius els interessos dels quals tinguin caràcter contingent, perquè es pacti un tipus d'interès fix o variable condicionat al compliment d'una fita en l'empresa prestatària (per exemple, l'obtenció de beneficis) o perquè es calculin exclusivament per referència a l'evolució de l'activitat de l'empresa esmentada.

f) Qualsevol altre actiu financer que inicialment sigui procedent classificar en la cartera de valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys quan no sigui possible obtenir una estimació fiable del seu valor raonable.

2.4.1 Valoració inicial.

Les inversions incloses en aquesta categoria s'han de valorar inicialment al cost, que ha d'equivaler al valor raonable de la contraprestació lliurada més els costos de transacció que els siguin directament atribuïbles, i s'han d'aplicar, si s'escau, en relació amb les empreses del grup, el criteri inclòs a l'apartat 2 de la norma relativa a operacions entre empreses del grup i els criteris per determinar el cost de la combinació que estableix la norma sobre combinacions de negocis.

No obstant això, si existeix una inversió anterior a la seva qualificació com a empresa del grup, multigrup o associada, s'ha de considerar com a cost d'aquesta inversió el valor comptable que aquesta tingui immediatament abans que l'empresa passi a tenir aquesta qualificació.

Ha de formar part de la valoració inicial l'import dels drets preferents de subscripció i similars que, si s'escau, s'hagin adquirit.

2.4.2 Valoració posterior.

Els instruments de patrimoni inclosos en aquesta categoria s'han de valorar pel seu cost, menys, si s'escau, l'import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament.

Quan s'hagi d'assignar valor a aquests actius per baixa del balanç o un altre motiu, s'ha d'aplicar el mètode del cost mitjà ponderat per grups homogenis, entenent-se per aquests els valors que tenen els mateixos drets.

En el cas de venda de drets preferents de subscripció i similars o segregació d'aquests per exercir-los, l'import del cost dels drets disminueix el valor comptable

dels respectius actius. Aquest cost s'ha de determinar aplicant alguna fórmula valorativa d'acceptació general.

Les aportacions efectuades com a conseqüència d'un contracte de comptes en participació i similars s'han de valorar al cost, incrementat o disminuït pel benefici o la pèrdua, respectivament, que corresponguin a l'empresa com a particip no gestor, i menys, si s'escau, l'import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament.

S'ha d'aplicar aquest mateix criteri en els préstecs participatius els interessos dels quals tinguin caràcter contingent, perquè es pacti un tipus d'interès fix o variable condicionat al compliment d'una fita en l'empresa prestatària (per exemple, l'obtenció de beneficis) o perquè es calculin exclusivament per referència a l'evolució de l'activitat de l'empresa esmentada. Si a més d'un interès contingent s'acorda un interès fix irrevocable, aquest últim s'ha de comptabilitzar com un ingrés financer en funció de la seva meritació. Els costos de transacció s'han d'imputar al compte de pèrdues i guanys de forma lineal al llarg de la vida del préstec participatiu.

2.4.3 Deteriorament del valor.

Com a mínim en el tancament de l'exercici, s'han d'efectuar les correccions valoratives necessàries sempre que hi hagi evidència objectiva que el valor en llibres d'una inversió no és recuperable.

L'import de la correcció valorativa és la diferència entre el seu valor en llibres i l'import recuperable, entès aquest com l'import més alt entre el seu valor raonable menys els costos de venda i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs derivats de la inversió, que per al cas d'instruments de patrimoni s'han de calcular mitjançant l'estimació dels que s'espera rebre com a conseqüència del repartiment de dividends efectuat per l'empresa participada i de l'alienació o baixa en comptes de la inversió en aquesta, o bé mitjançant l'estimació de la seva participació en els fluxos d'efectiu que s'espera que generi l'empresa participada, procedents tant de les seves activitats ordinàries com de la seva alienació o baixa en comptes.

Llevat que hi hagi una millor evidència de l'import recuperable de les inversions en instruments de patrimoni, l'estimació de la pèrdua per deteriorament d'aquesta classe d'actius s'ha de calcular en funció del patrimoni net de l'entitat participada i de les plusvàlues tàcites existents en la data de la valoració, netes de l'efecte impositiu. En la determinació d'aquest valor, i sempre que l'empresa participada hagi invertit al seu torn en una altra, s'ha de tenir en compte el patrimoni net inclòs en els comptes anuals consolidats elaborats aplicant els criteris del Codi de comerç i les seves normes de desplegament.

Quan l'empresa participada tingui el domicili fora del territori espanyol, el patrimoni net que s'ha de prendre en consideració figura expressat en les normes que conté la present disposició. No obstant això, si hi ha altes taxes d'inflació, els valors a considerar han de ser els resultants dels estats financers ajustats en el sentit que exposa la norma relativa a moneda estrangera.

Amb caràcter general, el mètode indirecte d'estimació a partir del patrimoni net es pot utilitzar en els casos en què pot servir per demostrar un valor recuperable mínim sense la necessitat de fer una anàlisi més complexa quan d'aquell es dedueix que no hi ha deteriorament.

El reconeixement de les correccions valoratives per deteriorament de valor i, si s'escau, la seva reversió s'han de registrar com una despesa o un ingrés, respectivament, en el compte de pèrdues i guanys. La reversió del deteriorament té com a límit el valor en llibres de la inversió que estaria reconeguda en la data de reversió si no s'hagués registrat el deteriorament del valor.

No obstant això, en cas que s'hagi produït una inversió en l'empresa, prèvia a la seva qualificació com a empresa del grup, multigrup o associada, i abans d'aquesta qualificació s'hagin realitzat ajustos valoratius imputats directament al patrimoni net derivats de la inversió, aquests ajustos s'han de mantenir després de la qualificació

fins a l'alienació o baixa de la inversió, moment en què s'han de registrar en el compte de pèrdues i guanys, o fins que es produeixin les circumstàncies següents:

a) En el cas d'ajustos valoratius previs per augmentos de valor, les correccions valoratives per deteriorament s'han de registrar contra la partida del patrimoni net que reculli els ajustos valoratius prèviament practicats fins al seu import i l'excés, si s'escau, s'ha de registrar en el compte de pèrdues i guanys. La correcció valorativa per deteriorament imputada directament en el patrimoni net no reverteix.

b) En el cas d'ajustos valoratius previs per reduccions de valor, quan després l'import recuperable sigui superior al valor comptable de les inversions, aquest últim s'ha d'incrementar, fins al límit de la reducció de valor indicada, contra la partida que hagi recollit els ajustos valoratius previs i a partir d'aquest moment el nou import sorgit s'ha de considerar cost de la inversió. Tanmateix, quan hi hagi una evidència objectiva de deteriorament en el valor de la inversió, les pèrdues acumulades directament en el patrimoni net s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys.

2.5 Reclassificació d'actius financers.

Quan l'empresa canviï la manera com gestiona els seus actius financers per generar fluxos d'efectiu, ha de reclassificar tots els actius afectats d'acord amb els criteris que estableixen els apartats anteriors d'aquesta norma. La reclassificació de categoria no és un supòsit de baixa de balanç sinó un canvi en el criteri de valoració.

A aquests efectes, no són reclassificacions els canvis derivats de les circumstàncies següents:

a) Quan un element que anteriorment era un instrument de cobertura designat i eficaç en una cobertura de fluxos d'efectiu o en una cobertura de la inversió neta en un negoci estranger hagi deixat de complir els requisits per ser considerat com a tal.

b) Quan un element passi a ser un instrument de cobertura designat i eficaç en una cobertura dels fluxos d'efectiu o en una cobertura de la inversió neta en un negoci estranger.

La reclassificació efectuada de conformitat amb el paràgraf anterior s'ha d'efectuar de manera prospectiva des de la data de reclassificació, d'acord amb els criteris següents.

2.5.1 Reclassificació dels actius financers a cost amortitzat a la categoria d'actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys i al contrari.

Si una entitat reclassifica un actiu financer des de la categoria d'actius a cost amortitzat a la de valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, el seu valor raonable s'ha de mesurar en la data de reclassificació. Qualsevol pèrdua o guany que sorgeixi, per diferència entre el cost amortitzat previ de l'actiu financer i el valor raonable, s'ha de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys.

Per contra, si una entitat reclassifica un actiu financer des de la categoria d'actius a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys a la d'actius a cost amortitzat, el seu valor raonable en la data de reclassificació ha de passar a ser el seu nou valor en llibres.

2.5.2 Reclassificació dels actius financers a cost amortitzat a la categoria d'actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net i al contrari.

Si una entitat reclassifica un actiu financer des de la categoria d'actius a cost amortitzat a la de valor raonable amb canvis en el patrimoni net, el seu valor raonable s'ha de mesurar en la data de reclassificació. Qualsevol pèrdua o guany que sorgeixi, per diferència entre el cost amortitzat previ de l'actiu financer i el valor raonable, s'ha de reconèixer directament en el patrimoni net i s'han d'aplicar les regles relatives als actius inclosos en aquesta categoria. El tipus d'interès efectiu no s'ha d'ajustar com a resultat de la reclassificació.

Per contra, si una entitat reclassifica un actiu financer des de la categoria de mesurament a valor raonable amb canvis en patrimoni net a la de cost amortitzat, aquest s'ha de reclassificar al seu valor raonable en aquesta data. Els guanys i pèrdues acumulades en el patrimoni net s'han d'ajustar contra el valor raonable de l'actiu financer en la data de reclassificació. Com a resultat l'actiu financer s'ha de mesurar en la data de reclassificació com si s'hagués mesurat a cost amortitzat des del seu reconeixement inicial.

2.5.3 Reclassificació dels actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys a la categoria d'actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net i al contrari.

Si una entitat reclassifica un actiu financer des de la categoria de valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys a la de valor raonable amb canvis en el patrimoni net, l'actiu financer es continua mesurant a valor raonable. Per al cas d'inversions en instruments de patrimoni no és possible la reclassificació.

Per contra, si l'entitat reclassifica un actiu financer des de la categoria de valor raonable amb canvis en el patrimoni net a la de valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, l'actiu financer es continua mesurant a valor raonable, però el guany o pèrdua acumulada directament en el patrimoni net s'ha de reclassificar al compte de pèrdues i guanys en aquesta data.

2.5.4 Reclassificació de les inversions en instruments de patrimoni valorades a cost a la categoria d'actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys i al contrari.

Quan la inversió en el patrimoni d'una empresa del grup, multigrup o associada deixi de qualificar-se com a tal, la inversió financera que es mantingui en aquesta empresa s'ha de reclassificar a la categoria d'actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys sempre que el valor raonable de les accions es pugui estimar amb fiabilitat, llevat que l'empresa opti en aquest moment per incloure la inversió en la categoria d'actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net.

En aquest cas, el seu valor raonable s'ha de mesurar en la data de reclassificació reconeixent qualsevol guany o pèrdua que sorgeixi, per diferència entre el valor comptable de l'actiu previ a la reclassificació i el valor raonable, en el compte de pèrdues i guanys, llevat que l'empresa exerceixi l'opció esmentada, cas en què la diferència s'ha d'imputar directament al patrimoni net. S'ha d'aplicar aquest mateix criteri a les inversions en altres instruments de patrimoni que es puguin valorar amb fiabilitat.

Per contra, en el supòsit que el valor raonable d'un instrument de patrimoni deixi de ser fiable, el seu valor raonable en la data de reclassificació ha de passar a ser el seu nou valor en llibres.

2.6 Interessos i dividendes rebuts d'actius financers.

Els interessos i dividendes d'actius financers meritats amb posterioritat al moment de l'adquisició s'han de reconèixer com a ingressos en el compte de pèrdues i guanys. Els interessos dels actius financers valorats a cost amortitzat s'han de reconèixer utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu i els dividendes quan es declari el dret del soci a rebre'ls.

A aquests efectes, en la valoració inicial dels actius financers s'han de registrar de forma independent, atenent el seu venciment, l'import dels interessos explícits meritats i no vençuts en aquell moment, així com l'import dels dividendes acordats per l'òrgan competent en el moment de l'adquisició. S'entén per «interessos explícits» els que s'obtenen d'aplicar el tipus d'interès contractual de l'instrument financer.

Així mateix, si els dividends distribuïts procedeixen inequívocament de resultats generats abans de la data d'adquisició perquè s'hagin distribuït imports superiors als beneficis generats per la participada des de l'adquisició, no s'han de reconèixer com a ingressos, i minoren el valor comptable de la inversió.

El judici sobre si s'han generat beneficis per la participada s'ha de fer atenent exclusivament els beneficis comptabilitzats en el compte de pèrdues i guanys individual des de la data d'adquisició, llevat que de forma indubtable el repartiment amb càrrec a aquests beneficis s'hagi de qualificar com una recuperació de la inversió des de la perspectiva de l'entitat que rep el dividend.

2.7 Baixa d'actius financers.

Conforme amb el que assenyala el Marc conceptual de la comptabilitat, en l'anàlisi de les transferències d'actius financers s'ha de tenir en compte la realitat econòmica i no només la seva forma jurídica o la denominació dels contractes.

L'empresa ha de donar de baixa un actiu financer, o una part, quan expirin o s'hagin cedit els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu de l'actiu financer, i és necessari que s'hagin transferit de manera substancial els riscos i beneficis inherents a la seva propietat, en circumstàncies que s'avaluen comparant l'exposició de l'empresa, abans i després de la cessió, amb la variació en els imports i en el calendari dels fluxos d'efectiu nets de l'actiu transferit. S'entén que s'han cedit de manera substancial els riscos i beneficis inherents a la propietat de l'actiu financer quan la seva exposició a aquesta variació deixi de ser significativa en relació amb la variació total del valor actual dels fluxos d'efectiu futurs nets associats amb l'actiu financer (com ara les vendes en ferm d'actius, les cessions de crèdits comercials en operacions de facturatge en què l'empresa no retingui cap risc de crèdit ni d'interès, les vendes d'actius financers amb pacte de recompra pel seu valor raonable i les titulitzacions d'actius financers en què l'empresa cedent no retingui finançaments subordinats ni concedeixi cap tipus de garantia o assumeixi algun altre tipus de risc).

Si l'empresa no ha cedit ni retingut substancialment els riscos i beneficis, l'actiu financer s'ha de donar de baixa quan no hagi retingut el control d'aquest actiu, situació que s'ha de determinar depenent de la capacitat unilateral del cessionari per transmetre l'actiu esmentat, íntegrament i sense imposar condicions, a un tercer no vinculat. Si l'empresa cedent manté el control de l'actiu, l'ha de continuar reconeixent per l'import a què l'empresa estigui exposada a les variacions de valor de l'actiu cedit, és a dir, per la seva implicació continuada, i ha de reconèixer un passiu associat.

Quan l'actiu financer es doni de baixa, la diferència entre la contraprestació rebuda neta dels costos de transacció atribuïbles, atès qualsevol nou actiu obtingut menys qualsevol passiu assumit, i el valor en llibres de l'actiu financer, ha de determinar el guany o la pèrdua sorgida en donar de baixa l'esmentat actiu, i ha de formar part del resultat de l'exercici en què aquesta es produeix.

Els criteris anteriors també s'han d'aplicar en les transferències d'un grup d'actius financers o d'una part.

L'empresa no ha de donar de baixa els actius financers i ha de reconèixer un passiu financer per un import igual a la contraprestació rebuda, que s'ha de tractar amb posterioritat d'acord amb el que disposa l'apartat 3 d'aquesta norma, en les cessions d'actius financers en què hagi retingut substancialment els riscos i beneficis inherents a la seva propietat, com ara en el descompte d'efectes, el «facturatge amb recurs», les vendes d'actius financers amb pacte de recompra a un preu fix o al preu de venda més un interès i les titulitzacions d'actius financers en què l'empresa cedent retingui finançaments subordinats o un altre tipus de garanties que absorbeixin substancialment totes les pèrdues esperades.

3. Passius financers.

Els instruments financers emesos, incorreguts o assumits s'han de classificar com a passius financers, en la seva totalitat o en una de les seves parts, sempre

que d'acord amb la seva realitat econòmica suposin per a l'empresa una obligació contractual, directa o indirecta, de lliurar efectiu o un altre actiu financer, o d'intercanviar actius o passius financers amb tercers en condicions potencialment desfavorables, tal com un instrument financer que prevegi la seva recompra obligatòria per part de l'emissor, o que atorgui al tenidor el dret a exigir a l'emissor el seu rescat en una data i per un import determinat o determinable, o a rebre una remuneració predeterminada sempre que hi hagi beneficis distribuïbles, com serien determinades accions rescatables i accions o participacions sense vot.

També s'ha de classificar com un passiu financer qualsevol contracte que pugui ser o sigui liquidat amb els instruments de patrimoni propi de l'empresa, sempre que:

a) No sigui un derivat i obligui o pugui obligar a lliurar una quantitat variable dels seus instruments de patrimoni propi.

b) Si és un derivat amb posició desfavorable per a l'empresa, pugui ser o sigui liquidat mitjançant una forma diferent de l'intercanvi d'una quantitat fixa d'efectiu o d'un altre actiu financer per una quantitat fixa dels instruments de patrimoni de l'empresa; a aquests efectes no s'han d'incloure entre els instruments de patrimoni propi els que siguin, en si mateixos, contractes per a la futura recepció o lliurament d'instruments de patrimoni propi de l'empresa.

Els drets, opcions o warrants per adquirir un nombre fix d'instruments de patrimoni propi de l'empresa per un import fix en qualsevol moneda són instruments de patrimoni, sempre que l'empresa ofereixi aquests drets, opcions o warrants de manera proporcional a tots els accionistes o socis de la mateixa classe d'instruments de patrimoni. Si els instruments atorguen al tenidor l'opció de liquidar-los mitjançant el lliurament dels instruments de patrimoni o en efectiu pel valor raonable dels instruments de patrimoni o a un preu fix, llavors compleixen la definició d'un passiu financer.

Els passius financers, als efectes de la seva valoració, s'han de classificar en alguna de les categories següents:

1. Passius financers a cost amortitzat.
2. Passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.

Sense perjudici d'això, les aportacions rebudes com a conseqüència d'un contracte de comptes en participació i similars s'han de valorar al cost, incrementat o disminuït pel benefici o la pèrdua, respectivament, que s'hagi d'atribuir als participis no gestors.

S'ha d'aplicar aquest mateix criteri en els préstecs participatius els interessos dels quals tinguin caràcter contingent, perquè es pacti un tipus d'interès fix o variable condicionat al compliment d'una fita en l'empresa prestatària (per exemple, l'obtenció de beneficis) o perquè es calculin exclusivament per referència a l'evolució de l'activitat de l'empresa esmentada. Les despeses financeres s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys d'acord amb el principi de meritació, i els costos de transacció s'han d'imputar al compte de pèrdues i guanys d'acord amb un criteri financer o, si no és aplicable, de forma lineal al llarg de la vida del préstec participatiu.

Adicionalment, els passius financers originats com a conseqüència de transferències d'actius, en què l'empresa no hagi cedit ni retingut substancialment els seus riscos i beneficis, s'han de valorar de manera consistent amb l'actiu cedit en els termes que preveu l'apartat 2.7.

3.1 Passius financers a cost amortitzat.

L'empresa ha de classificar tots els passius financers en aquesta categoria excepte quan s'hagin de valorar a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, d'acord amb els criteris que inclou l'apartat 3.2, o es tracti d'alguna de les excepcions que preveu aquesta norma.

Amb caràcter general, s'inclouen en aquesta categoria els dèbits per operacions comercials i els dèbits per operacions no comercials:

a) Dèbits per operacions comercials: són els passius financers que s'originen en la compra de béns i serveis per operacions de tràfic de l'empresa amb pagament ajornat, i

b) Dèbits per operacions no comercials: són els passius financers que com que no són instruments derivats no tenen origen comercial, sinó que procedeixen d'operacions de préstec o crèdit rebuts per l'empresa.

Els préstecs participatius que tinguin les característiques d'un préstec ordinari o comú també s'han d'incloure en aquesta categoria sense perjudici que l'operació s'acordi a un tipus d'interès zero o per sota de mercat.

3.1.1 Valoració inicial.

Els passius financers inclosos en aquesta categoria s'han de valorar inicialment pel seu valor raonable, que, llevat que hi hagi alguna evidència en contra, és el preu de la transacció, que ha d'equivaler al valor raonable de la contraprestació rebuda ajustat pels costos de transacció que els siguin directament atribuïbles.

No obstant això, els dèbits per operacions comercials amb venciment no superior a un any i que no tinguin un tipus d'interès contractual, així com els desemborsaments exigits per tercers sobre participacions, l'import de les quals s'espera pagar en el curt termini, es poden valorar pel seu valor nominal, quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no sigui significatiu.

3.1.2 Valoració posterior.

Els passius financers inclosos en aquesta categoria s'han de valorar pel seu cost amortitzat. Els interessos meritats s'han de comptabilitzar en el compte de pèrdues i guanys aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu.

No obstant això, els dèbits amb venciment no superior a un any que, d'acord amb el que disposa l'apartat anterior, es valorin inicialment pel seu valor nominal, s'han de continuar valorant per l'import esmentat.

3.2 Passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.

En aquesta categoria s'han d'incloure els passius financers que compleixin alguna de les condicions següents:

a) Són passius que es mantenen per negociar. Es considera que un passiu financer es té per negociar quan:

a.1 S'emeti o s'assumeixi principalment amb el propòsit de readquirir-lo en el curt termini (per exemple, obligacions i altres valors negociables emesos cotitzats que l'empresa pugui comprar en el curt termini en funció dels canvis de valor).

a.2 Sigui una obligació que un venedor en curt té de lliurar actius financers que li han estat prestats (és a dir, una empresa que ven actius financers que havia rebut en préstec i que encara no té).

a.3 Formi part en el moment del seu reconeixement inicial d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament de la qual existeixin evidències d'actuacions recents per obtenir guanys en el curt termini, o

a.4 Sigui un instrument financer derivat, sempre que no sigui un contracte de garantia financera ni hagi estat designat com a instrument de cobertura.

b) Des del moment del reconeixement inicial, l'entitat l'ha designat per comptabilitzar-lo al valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys. Aquesta designació, que és irrevocable, només es pot fer si resulta en una informació més rellevant, a causa que:

b.1 S'elimina o redueix de manera significativa una incoherència o «asimetria comptable» amb altres instruments a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys; o

b.2 Un grup de passius financers o d'actius i passius financers es gestioni i el seu rendiment s'avalui sobre la base del seu valor raonable d'acord amb una estratègia de gestió del risc o d'inversió documentada i es faciliti informació del grup també sobre la base del valor raonable al personal clau de la direcció, segons defineix la norma 15a d'elaboració dels comptes anuals.

c) Opcionalment i de forma irrevocable, es poden incloure en la seva integritat en aquesta categoria els passius financers híbrids que regula l'apartat 5.1, sempre que es compleixin els requisits que s'hi estableixen.

Valoració inicial i posterior.

Els passius financers inclosos en aquesta categoria s'han de valorar inicialment pel seu valor raonable, que, llevat que hi hagi alguna evidència en contra, és el preu de la transacció, que ha d'equivaler al valor raonable de la contraprestació rebuda. Els costos de transacció que els siguin directament atribuïbles s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

Després del reconeixement inicial l'empresa ha de valorar els passius financers compresos en aquesta categoria a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.

3.3 Reclassificació de passius financers.

Una entitat no ha de reclassificar cap passiu financer. A aquests efectes, no són reclassificacions els canvis derivats de les circumstàncies següents:

a) Quan un element que anteriorment era un instrument de cobertura designat i eficaç en una cobertura de fluxos d'efectiu o en una cobertura de la inversió neta en un negoci estranger hagi deixat de complir els requisits per ser considerat com a tal.

b) Quan un element passi a ser un instrument de cobertura designat i eficaç en una cobertura de fluxos d'efectiu o en una cobertura de la inversió neta en un negoci estranger.

3.4 Baixa de passius financers.

L'empresa ha de donar de baixa un passiu financer, o una part d'aquest, quan l'obligació s'hagi extingit; és a dir, quan hagi estat satisfeta, cancel·lada o hagi expirat. També ha de donar de baixa els passius financers propis que adquireixi, encara que sigui amb la intenció de recol·locar-los en el futur.

Si es produeix un intercanvi d'instruments de deute entre un prestador i un prestatari, sempre que aquests tinguin condicions substancialment diferents, s'ha de registrar la baixa del passiu financer original i s'ha de reconèixer el nou passiu financer que sorgeixi. De la mateixa manera s'ha de registrar una modificació substancial de les condicions actuals d'un passiu financer.

La diferència entre el valor en llibres del passiu financer o de la part d'aquest que s'hagi donat de baixa i la contraprestació pagada inclosos els costos o les comissions en què s'incorri i en la qual s'ha de recollir, així mateix, qualsevol actiu cedit diferent de l'efectiu o passiu assumit, s'ha de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què tingui lloc.

En el cas d'un intercanvi d'instruments de deute que no tinguin condicions substancialment diferents, el passiu financer original no s'ha de donar de baixa del balanç. Qualsevol cost de transacció o comissió incorreguda ha d'ajustar l'import en llibres del passiu financer. A partir d'aquesta data, el cost amortitzat del passiu financer s'ha de determinar aplicant el tipus d'interès efectiu que iguali el valor en llibres del passiu financer amb els fluxos d'efectiu a pagar segons les noves condicions.

A aquests efectes, les condicions dels contractes s'han de considerar substancialment diferents, entre altres casos, quan el valor actual dels fluxos d'efectiu del nou contracte, inclosa qualsevol comissió pagada, neta de qualsevol comissió rebuda, difereixi almenys en un deu per cent del valor actual dels fluxos d'efectiu romanents del contracte original, actualitzats els dos imports al tipus d'interès efectiu d'aquest últim. Certes modificacions en la determinació dels fluxos d'efectiu poden no superar aquesta anàlisi quantitativa, però poden donar lloc també a una modificació substancial del passiu, com ara: un canvi de tipus d'interès fix a variable en la remuneració del passiu, la reexpressió del passiu a una divisa diferent, un préstec a tipus d'interès fix que es converteix en un préstec participatiu, entre altres casos.

En particular, la comptabilització de l'efecte de l'aprovació d'un conveni amb els creditors que consisteixi en una modificació de les condicions del deute s'ha de reflectir en els comptes anuals de l'exercici en què s'aprovi judicialment sempre que de forma racional se'n prevegi el compliment, i que l'empresa pugui seguir aplicant el principi d'empresa en funcionament. A aquest efecte, el deutor, en aplicació dels criteris inclosos en els paràgrafs anteriors, ha d'efectuar un registre en dues etapes:

a) Primer ha d'analitzar si s'ha produït una modificació substancial de les condicions del deute, per a la qual cosa ha de descomptar els fluxos d'efectiu de l'antic i del nou utilitzant el tipus d'interès inicial per, posteriorment, si s'escau (si el canvi és substancial),

b) Registrar la baixa del deute original i reconèixer el nou passiu pel seu valor raonable (cosa que implica que la despesa per interessos del nou deute es comptabilitzi a partir d'aquest moment aplicant el tipus d'interès de mercat en aquesta data; això és, el tipus d'interès incremental del deutor o taxa d'interès que hauria de pagar en aquell moment per obtenir finançament en moneda i termini equivalent al que ha resultat dels termes en què s'ha aprovat el conveni).

4. Instruments de patrimoni propi.

Un instrument de patrimoni és qualsevol negoci jurídic que evidencia, o reflecteix, una participació residual en els actius de l'empresa que els emet una vegada deduïts tots els seus passius.

En cas que l'empresa realitzi qualsevol tipus de transacció amb els seus propis instruments de patrimoni, l'import d'aquests instruments s'ha de registrar en el patrimoni net, com una variació dels fons propis, i en cap cas es poden reconèixer com a actius financers de l'empresa ni s'ha de registrar cap resultat en el compte de pèrdues i guanys.

Les despeses derivades d'aquestes transaccions, incloses les despeses d'emissió d'aquests instruments, com ara honoraris de lletrats, notaris i registradors; impressió de memòries, butlletins i títols; tributs; publicitat; comissions i altres despeses de col·locació, s'han de registrar directament contra el patrimoni net com a reserves menors.

Les despeses derivades d'una transacció de patrimoni propi, de la qual s'hagi desistit o s'hagi abandonat, s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys.

5. Casos particulars.

5.1 Instruments financers híbrids.

Els instruments financers híbrids són els que combinen un contracte principal no derivat i un derivat financer, denominat derivat implícit, que no pot ser transferit de manera independent ni té una contrapart diferent de l'instrument i l'efecte del qual és que alguns dels fluxos d'efectiu de l'instrument híbrid varien de forma similar als fluxos d'efectiu del derivat considerat de forma independent (per exemple, bons referenciats al preu d'unes accions o a l'evolució d'un índex borsari).

Als efectes d'aquesta norma es diferencien dos tipus de contractes híbrids:

- a) Contractes híbrids amb un actiu financer com a contracte principal.
- b) Altres contractes híbrids.

5.1.1 Contractes híbrids amb un actiu financer com a contracte principal.

L'empresa ha d'aplicar els criteris generals que estableix l'apartat 2 d'aquesta norma al contracte híbrid complet.

5.1.2 Altres contractes híbrids.

S'inclouen en aquesta categoria els instruments híbrids que contenen un o més derivats implícits i un contracte principal que no és un actiu financer.

L'empresa ha de comptabilitzar per separat el derivat implícit i el contracte principal si, i només si:

- a) Les característiques i els riscos econòmics del derivat implícit no estan relacionats estretament amb els del contracte principal.
- b) Un instrument financer diferent amb les mateixes condicions que les del derivat implícit compliria la definició d'instrument derivat; i
- c) El contracte híbrid no es valora en la seva integritat a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys (és a dir, per exemple, un derivat que estigui implícit en un passiu financer valorat al valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys no se separa).

El derivat implícit s'ha de comptabilitzar com a tal i el contracte principal s'ha de comptabilitzar d'acord amb la norma de registre i valoració corresponent. Si no es compleixen els requisits que enumera el paràgraf anterior per reconèixer i valorar per separat el derivat implícit i el contracte principal, l'empresa ha d'aplicar al contracte híbrid en el seu conjunt els criteris generals de registre i valoració.

No obstant això, l'empresa pot designar, en el seu reconeixement inicial i de forma irrevocable, tot el contracte híbrid com a valor raonable amb canvis en resultats, per tal d'evitar la segregació del derivat o derivats implícits, llevat que es doni alguna de les circumstàncies següents:

- a) El derivat o derivats implícits no modifiquin de manera significativa els fluxos d'efectiu que, altrament, hauria generat l'instrument, o
- b) En considerar per primera vegada l'instrument híbrid, sigui evident que no estigui permesa la separació del derivat o derivats implícits, com seria el cas d'una opció de pagament anticipada implícita en un préstec que permeti al seu tenidor reemborsar per endavant el préstec per aproximadament el seu cost amortitzat.

Si es requereix per aquesta norma que l'empresa separi un derivat implícit però no es pugui determinar amb fiabilitat el valor raonable d'aquest derivat implícit sobre la base de les seves pròpies característiques, el valor esmentat s'ha d'estimar per diferència entre el valor raonable de l'instrument híbrid i el del contracte principal si tots dos es poden determinar amb fiabilitat; si això tampoc és possible, ja sigui en la data d'adquisició o en una altra de posterior, l'empresa ha de tractar el contracte híbrid en el seu conjunt com un instrument financer a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.

5.2 Instruments financers compostos.

Un instrument financer compost és un instrument financer no derivat que inclou components de passiu i de patrimoni simultàniament.

Si l'empresa ha emès un instrument financer compost, ha de reconèixer, valorar i presentar per separat els seus components.

L'empresa ha de distribuir el valor en llibres inicial d'acord amb els criteris següents que, tret d'error, no ha de ser objecte de revisió posteriorment:

- a) Ha d'assignar al component de passiu el valor raonable d'un passiu similar que no porti associat el component de patrimoni.
- b) Ha d'assignar al component de patrimoni la diferència entre l'import inicial i el valor assignat al component de passiu.
- c) En la mateixa proporció ha de distribuir els costos de transacció.

5.3 Contractes que es mantinguin amb el propòsit de rebre o lliurar un actiu no financer.

Els contractes que es mantinguin amb el propòsit de rebre o lliurar un actiu no financer d'acord amb les necessitats de compra, venda o utilització dels actius esmentats per part de l'empresa, s'han de tractar com a avançaments a compte o compromisos, de compres o vendes, segons escaigui, llevat que es puguin liquidar per diferències i l'entitat els designi com a mesurats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys. Aquesta designació només és possible a l'inici del contracte i sempre que amb aquesta s'elimini o es redueixi de manera significativa una «asimetria comptable» que sorgiria en un altre cas perquè no es reconeix aquest contracte a valor raonable.

No obstant això, s'han de reconèixer i valorar segons el que disposa aquesta norma per als instruments financers derivats els contractes que es mantinguin amb la intenció de liquidar per diferències, en efectiu o en un altre instrument financer, o bé mitjançant l'intercanvi d'instruments financers o, encara que es liquidin mitjançant el lliurament d'un actiu no financer, l'empresa tingui la pràctica de vendre'l en un període de temps curt i inferior al període normal del sector en què operi l'empresa amb la intenció d'obtenir un guany per la seva intermediació o per les fluctuacions del seu preu, o l'actiu no financer sigui fàcilment convertible en efectiu.

Una opció emesa de compra o venda d'un actiu no financer, que pugui ser liquidada per l'import net, en efectiu o en un altre instrument financer, o mitjançant l'intercanvi d'instruments financers, també s'ha de reconèixer i valorar segons el que disposa aquesta norma per als instruments financers derivats perquè el contracte esmentat no es pot haver subscrit amb l'objectiu de rebre o lliurar una partida no financera d'acord amb les compres, vendes o necessitats d'utilització esperades per l'empresa.

5.4 Contractes de garantia financera.

Un contracte de garantia financera és el que exigeix que l'emissor efectui pagaments específics per reemborsar el tenidor per la pèrdua en què incorre quan un deutor específic incompleixi l'obligació de pagament al venciment d'acord amb les condicions, originals o modificades, d'un instrument de deute, com ara una fiança o un aval.

Aquests contractes s'han de valorar inicialment pel seu valor raonable, que, llevat que hi hagi alguna evidència en contra, és igual a la prima rebuda més, si s'escau, el valor actual de les primes a rebre.

Amb posterioritat al reconeixement inicial, i llevat que en el moment esmentat s'hagin classificat com a passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys o se'ls apliqui el que disposa l'apartat 2.7 d'aquesta norma per sorgir en la cessió d'actius financers que no compleixin els requisits per a la seva baixa de balanç, s'han de valorar pel més gran dels imports següents:

- a) L'import que resulti d'aplicar la norma relativa a provisions i contingències.
- b) L'inicialment reconegut menys, quan escaigui, la part d'aquest que s'imputa al compte de pèrdues i guanys perquè correspon a ingressos meritats.

L'empresa que rep la garantia (empresa avalada) ha de comptabilitzar el cost de l'aval en el compte pèrdues i guanys com una despesa de l'explotació, sense perjudici que al tancament de l'exercici s'hagi de reconèixer la periodificació corresponent. No obstant això, en els supòsits en què l'aval estigui directament relacionat amb una operació financera, per exemple quan el tipus d'interès depengui de l'atorgament de l'aval, l'obtenció del préstec i la formalització de l'aval es poden considerar una sola operació de finançament per a l'empresa, en la mesura que l'aval és un requisit indispensable per obtenir el préstec, circumstància que hauria de portar a incloure en el càlcul del tipus d'interès efectiu de l'operació tots els desemborsaments derivats de l'aval.

5.5 Fiances lliurades i rebudes.

En les fiances lliurades o rebudes per arrendaments operatius o per prestació de serveis, la diferència entre el seu valor raonable i l'import desemborsat (deguda, per exemple, al fet que la fiança és a llarg termini i no està remunerada) es considera un pagament o cobrament anticipat per l'arrendament o la prestació del servei, que s'ha d'imputar al compte de pèrdues i guanys durant el període de l'arrendament, d'acord amb el que assenyala l'apartat 2 de la norma sobre arrendaments i altres operacions de naturalesa similar, o durant el període en què es presti el servei, d'acord amb la norma sobre ingressos per vendes i prestació de serveis.

Quan s'estimi el valor raonable de les fiances, s'ha de prendre com a període romanent el termini contractual mínim compromès durant el qual no es pugui tornar el seu import, sense prendre en consideració el comportament estadístic de devolució.

Quan la fiança sigui a curt termini, no cal fer el descompte de fluxos d'efectiu si el seu efecte no és significatiu.

6. Cobertures comptables.

Una cobertura és una tècnica financera mitjançant la qual un o diversos instruments financers, denominats instruments de cobertura, són designats per cobrir un risc específicament identificat que pot tenir impacte en el compte de pèrdues i guanys com a conseqüència de variacions en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu d'una o diverses partides cobertes.

Una cobertura comptable implica que, quan es compleixin els requisits que exigeix la norma, els instruments de cobertura i les partides cobertes s'han de comptabilitzar aplicant els criteris específics que s'hi estableixen en lloc dels fixats amb caràcter general.

En tot cas, perquè l'empresa pugui aplicar una comptabilitat de cobertures, s'han de complir totes les condicions següents:

- a) La relació de cobertura consta només d'instruments de cobertura i partides cobertes admissibles, d'acord amb el que disposen els apartats següents.
- b) La relació de cobertura es designa i documenta en el moment inicial, moment en què també se n'ha de fixar l'objectiu i l'estratègia.
- c) La cobertura ha de ser eficaç durant tot el termini previst per compensar les variacions en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu que s'atribueixin al risc cobert, de manera consistent amb l'estratègia de gestió del risc inicialment documentada.

L'empresa ha d'interrompre la comptabilitat de cobertures de manera prospectiva només quan la relació de cobertura (o una part) deixi de complir els criteris requerits, després de tenir en compte, si s'escau, qualsevol reequilibri de la relació de cobertura; per exemple, quan l'instrument de cobertura expiri, es vengui, es resolgui o s'exerceixi. Tanmateix, el registre i valoració de la cobertura no cessa en cas que l'empresa revoqui la designació de la cobertura si se segueix complint la resta dels requisits.

6.1 Instruments de cobertura.

Amb caràcter general, els instruments que es poden designar instruments de cobertura són els derivats el valor raonable o fluxos d'efectiu futurs dels quals compensin les variacions en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu futurs de partides que compleixin els requisits per ser qualificades de partides cobertes. No obstant això, una opció emesa no pot ser designada instrument de cobertura llevat que es designi per cobrir una opció comprada, incloses les opcions comprades implícites en un altre instrument financer.

Igualment, es poden designar com a instruments de cobertura els actius i passius financers que no siguin derivats, si es mesuren al valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.

En el cas de cobertures de tipus de canvi, el component de risc de taxa de canvi d'un actiu financer o d'un passiu financer, que no siguin derivats, pot ser designat com a instrument de cobertura.

L'empresa pot designar com a instrument de cobertura una combinació de derivats o una proporció d'aquests i de no derivats o una proporció d'aquests, inclosos aquells casos en què el risc o riscos que sorgeixen d'alguns instruments de cobertura compensen els que sorgeixen d'altres.

6.2 Partides cobertes.

Poden ser designats partides cobertes els actius i passius reconeguts, els compromisos en ferm no reconeguts, les transaccions previstes altament probables i les inversions netes en un negoci a l'estranger, que exposin l'empresa a riscos específicament identificats de variacions en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu. Les transaccions previstes altament probables només poden ser cobertes quan suposin una exposició a les variacions en els fluxos d'efectiu que podria afectar el compte de pèrdues i guanys.

També es pot designar partida coberta una exposició agregada formada per la combinació d'una exposició que es pugui considerar partida coberta segons el paràgraf anterior i un derivat.

La partida coberta pot ser una única partida, un component d'aquesta o un grup de partides, sempre que es puguin valorar amb fiabilitat.

L'empresa només pot designar els components següents d'una partida com a partides cobertes:

a) Canvis en els fluxos d'efectiu o en el valor raonable d'una partida atribuïbles a un risc o riscos específics, sempre que, sobre la base d'una avaluació dins del context de l'estructura de mercat concreta, el component de risc sigui identificable per separat i mesurable amb fiabilitat, inclosos els canvis en els fluxos d'efectiu o en el valor raonable d'una partida coberta que estiguin per damunt o per sota d'un preu especificat o una altra variable (risc unilateral).

b) Un o més fluxos d'efectiu contractuals seleccionats.

c) Els components d'un import nominal, és a dir una part específica de l'import d'una partida (per exemple, el cinquanta per cent dels fluxos d'efectiu contractuals d'un préstec o els propers fluxos d'efectiu, per un import de deu unitats monetàries, procedents de les vendes denominades en una moneda estrangera després que se superin les primeres vint unitats monetàries).

Un grup de partides (inclòs un grup de partides que constitueix una posició neta) només és admissible com a partida coberta si:

a) Està format per partides, incloent-hi els seus components, que individualment siguin admissibles com a partides cobertes;

b) Les partides del grup es gestionen conjuntament als efectes de la gestió del risc; i

c) En el cas d'una cobertura de fluxos d'efectiu d'un grup de partides les variacions en els fluxos d'efectiu de les quals no s'espera que siguin aproximadament proporcionals a la variació global en els fluxos d'efectiu del grup de manera que es generin posicions de risc compensades entre si:

c.1) Es tracta d'una cobertura del risc de tipus de canvi; i

c.2) La designació d'aquesta posició neta especifica l'exercici en el qual s'espera que les transaccions previstes afectin el compte de pèrdues i guanys, així com la seva naturalesa i volum.

6.3 Documentació i eficàcia de les cobertures comptables.

La documentació d'una relació de cobertura ha d'incloure la identificació de l'instrument de cobertura i de la partida coberta, la naturalesa del risc que s'ha de cobrir i la manera com l'empresa avaluarà si la relació de cobertura compleix els requisits d'eficàcia de la cobertura (juntament amb la seva anàlisi de les causes d'ineficàcia de la cobertura i la manera de determinar la ràtio de cobertura).

Perquè la cobertura es qualifiqui d'eficaç s'han de complir els requisits següents:

a) Existeix una relació econòmica entre la partida coberta i l'instrument de cobertura.

b) El risc de crèdit no ha d'exercir un efecte dominant sobre els canvis de valor resultants d'aquesta relació econòmica; i

c) La ràtio de cobertura de la relació de cobertura comptable, entesa com a quantitat de partida coberta entre la quantitat d'element de cobertura, ha de ser la mateixa que la ràtio de cobertura que s'utilitzi als efectes de gestió. És a dir, la ràtio de cobertura de la relació de cobertura és la mateixa que la resultant de la quantitat de la partida coberta que l'entitat realment cobreix i la quantitat de l'instrument de cobertura que l'entitat realment utilitza per cobrir l'esmentada quantitat de la partida coberta. No obstant això, aquesta designació no ha de reflectir un desequilibri entre les ponderacions de la partida coberta i de l'instrument de cobertura que generi una ineficàcia de cobertura, independentment que estigui reconeguda o no, que pugui donar lloc a un resultat comptable contrari a la finalitat de la comptabilitat de cobertura.

Complet el requisit d'eficàcia de la cobertura, la part de l'instrument de cobertura que no s'utilitzi per cobrir un risc s'ha de comptabilitzar d'acord amb els criteris generals. La part de l'instrument de cobertura que s'ha designat com a cobertura eficaç pot incloure una part ineficaç residual sempre que no reflecteixi un desequilibri entre les ponderacions de la partida coberta i l'instrument. Aquesta part ineficaç ha de ser igual a l'excés de la variació del valor de l'instrument de cobertura designat com a cobertura eficaç sobre la variació del valor de la partida coberta.

Si una relació de cobertura deixa de complir el requisit d'eficàcia de la cobertura relatiu a la ràtio de cobertura, però es manté inalterat l'objectiu de gestió del risc per a aquesta relació de cobertura designada, l'empresa ha d'ajustar la ràtio de cobertura d'aquesta relació de manera que compleixi de nou els criteris requerits, la qual cosa es denomina en aquesta norma «reequilibri».

El reequilibri significa que, als efectes de la comptabilitat de cobertures, una vegada iniciada una relació de cobertura, l'empresa ha d'ajustar les quantitats de l'instrument de cobertura o de la partida coberta en resposta als canvis que afecten la ràtio de cobertura corresponent. Habitualment, aquest ajust reflecteix canvis en les quantitats de l'instrument de cobertura i de la partida coberta que s'utilitzin als efectes de gestió.

L'ajust de la ràtio de cobertura es pot fer de diferents maneres:

a) Es pot augmentar la ponderació de la partida coberta (amb la qual cosa al mateix temps es redueix la ponderació de l'instrument de cobertura) augmentant l'import de la partida coberta, o bé disminuint l'import de l'instrument de cobertura.

b) Es pot augmentar la ponderació de l'instrument de cobertura (amb la qual cosa al mateix temps es redueix la ponderació de la partida coberta) augmentant l'import de l'instrument de cobertura, o bé disminuint l'import de la partida coberta.

Els canvis en l'import es refereixen a canvis en les quantitats que formin part de la relació de cobertura. Per consegüent, les disminucions de l'import no signifiquen necessàriament que les partides o transaccions deixin d'existir, o que es deixi d'esperar que tinguin lloc, sinó que no formen part de la relació de cobertura. Per exemple, la disminució de l'import de l'instrument de cobertura pot donar lloc al fet que l'empresa mantingui un derivat, però només part d'aquest segueixi sent un instrument de cobertura de la relació de cobertura. En aquest cas, la part del derivat que deixi de formar part de la relació de cobertura es comptabilitzaria a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, llevat que es designi instrument de cobertura en una relació de cobertura diferent.

6.4 Tipus de cobertura i registre comptable.

Als efectes del seu registre i valoració, les operacions de cobertura s'han de classificar en les categories següents:

a) Cobertura del valor raonable: cobreix l'exposició als canvis en el valor raonable d'actius o passius reconeguts o de compromisos en ferm encara no reconeguts, o d'una part concreta d'aquests, atribuïble a un risc concret que pugui afectar el compte de pèrdues i guanys (per exemple, la contractació d'una permuta financera per cobrir el risc d'un finançament a tipus d'interès fix).

Els canvis de valor de l'instrument de cobertura i de la partida coberta atribuïbles al risc cobert s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys.

Quan la partida coberta sigui un compromís en ferm no reconegut o un component d'aquest, el canvi acumulat en el valor raonable de la partida coberta després de la seva designació s'ha de reconèixer com un actiu o un passiu, i el guany o la pèrdua corresponent s'ha de reflectir en el compte de pèrdues i guanys.

Les modificacions en l'import en llibres de les partides cobertes que es valorin a cost amortitzat impliquen la correcció, des del moment de la modificació, o bé (com a molt tard) des que cessi la comptabilitat de cobertures, del tipus d'interès efectiu de l'instrument.

b) Cobertura de fluxos d'efectiu: cobreix l'exposició a la variació dels fluxos d'efectiu que s'atribueixi a un risc concret associat a la totalitat o a un component d'un actiu o passiu reconegut (tal com la contractació d'una permuta financera per cobrir el risc d'un finançament a tipus d'interès variable), o a una transacció prevista altament probable (per exemple, la cobertura del risc de tipus de canvi relacionat amb compres i vendes previstes d'immobilitzats materials, béns i serveis en moneda estrangera), i que pugui afectar el compte de pèrdues i guanys. La cobertura del risc de tipus de canvi d'un compromís en ferm es pot comptabilitzar com una cobertura de fluxos d'efectiu o com una cobertura de valor raonable.

La pèrdua o el guany de l'instrument de cobertura, en la part que constitueixi una cobertura eficaç s'ha de reconèixer directament en el patrimoni net. Així, el component de patrimoni net que sorgeix com a conseqüència de la cobertura s'ha d'ajustar perquè sigui igual, en termes absoluts, al menor dels dos valors següents:

b.1) La pèrdua o el guany acumulats de l'instrument de cobertura des de l'inici de la cobertura.

b.2) El canvi acumulat en el valor raonable de la partida coberta (és a dir, el valor actual del canvi acumulat en els fluxos d'efectiu futurs esperats coberts) des de l'inici de la cobertura.

Qualsevol pèrdua o guany restant de l'instrument de cobertura o qualsevol pèrdua o guany requerits per compensar el canvi en l'ajust per cobertura de fluxos

d'efectiu calculada d'acord amb el paràgraf anterior representa una ineficàcia de la cobertura que obliga a reconèixer en el resultat de l'exercici aquestes quantitats.

Si una transacció prevista altament probable coberta dona lloc posteriorment al reconeixement d'un actiu no financer o un passiu no financer, o una transacció prevista coberta relativa a un actiu no financer o un passiu no financer passa a ser un compromís en ferm al qual s'aplica la comptabilitat de cobertures del valor raonable, l'empresa ha d'eliminar aquest import de l'ajust per cobertura de fluxos d'efectiu i l'ha d'incloure directament en el cost inicial o un altre import en llibres de l'actiu o del passiu. S'ha d'aplicar aquest mateix criteri en les cobertures del risc de tipus de canvi de l'adquisició d'una inversió en una empresa del grup, multigrup o associada.

A la resta de casos, l'ajust reconegut en patrimoni net s'ha de transferir al compte de pèrdues i guanys en la mesura que els fluxos d'efectiu futurs esperats coberts afectin el resultat de l'exercici (per exemple, en els exercicis en què es reconegui la despesa per interessos o en què tingui lloc una venda prevista).

No obstant això, si l'ajust reconegut en patrimoni net és una pèrdua i l'empresa espera que tota o part d'aquesta no es recuperi en un o més exercicis futurs, aquest import que no s'espera recuperar s'ha de reclassificar immediatament en el resultat de l'exercici.

c) Cobertura de la inversió neta en negocis a l'estranger: cobreix el risc de tipus de canvi en les inversions en societats dependents, associades, negocis conjunts i sucursals, les activitats dels quals estiguin basades o es portin a terme en una moneda funcional diferent de la de l'empresa que elabora els comptes anuals.

En les operacions de cobertura d'inversions netes en negocis conjunts que no tinguin personalitat jurídica independent i sucursals a l'estranger, els canvis de valor dels instruments de cobertura atribuïbles al risc cobert s'han de reconèixer transitòriament en el patrimoni net, amb la imputació al compte de pèrdues i guanys en l'exercici o exercicis en què es produeixi l'alienació o disposició per una altra via de la inversió neta en el negoci a l'estranger.

Les operacions de cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger en societats dependents, multigrup i associades s'han de tractar com a cobertures de valor raonable pel component de tipus de canvi.

La inversió neta en un negoci a l'estranger està composta, a més de la participació en el patrimoni net, per qualsevol partida monetària per cobrar o pagar, la liquidació de la qual no està prevista ni és probable que es produeixi en un futur previsible, excloses les partides de caràcter comercial.

Els instruments de cobertura s'han de valorar i registrar d'acord amb la seva naturalesa en la mesura que no siguin, o deixin de ser, cobertures eficaces.»

Tres. En la segona part, («Normes de registre i valoració») norma 10a («Existències»), es modifica el primer paràgraf de l'apartat 1 («Valoració inicial»), i s'inclou un nou apartat 3 denominat «Excepció a la regla general de valoració», amb les redaccions següents:

«1. Valoració inicial.

Els béns, serveis i altres actius compresos en les existències s'han de valorar pel seu cost, ja sigui el preu d'adquisició o el cost de producció.»

«3. Excepció a la regla general de valoració.

Com a excepció a la regla general, els intermediaris que comercialitzin primeres matèries cotitzades poden valorar les seves existències al valor raonable menys els costos de venda sempre que amb això s'elimini o es redueixi de manera significativa una «asimetria comptable» que sorgiria altrament per no reconèixer aquests actius a valor raonable. En aquest cas, la variació de valor s'ha de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys.»

Quatre. En la segona part («Normes de registre i valoració»), norma 11a («Moneda estrangera»), es modifiquen els subapartats 1.2.1 («Partides monetàries») i 1.2.2 («Partides no monetàries valorades a valor raonable»), que queden redactats de la manera següent:

«1.2.1 Partides monetàries.

En el tancament de l'exercici, s'han de valorar aplicant-hi el tipus de canvi de tancament, entès com el tipus de canvi mitjà de comptat existent en aquella data.

Les diferències de canvi, tant positives com negatives, que s'originin en aquest procés, així com les que es produeixin en liquidar els esmentats elements patrimonials, s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què sorgeixin.

En el cas particular dels actius financers de caràcter monetari classificats en la categoria de valor raonable amb canvis en el patrimoni net, la determinació de les diferències de canvi produïdes per la variació del tipus de canvi entre la data de la transacció i la data del tancament de l'exercici s'ha de dur a terme com si els esmentats actius es valoressin al cost amortitzat en la moneda estrangera, de manera que les diferències de canvi han de ser les resultants de les variacions en l'esmentat cost amortitzat com a conseqüència de les variacions en els tipus de canvi, independentment del seu valor raonable. Les diferències de canvi així calculades s'han de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici en què sorgeixin, mentre que els altres canvis en l'import en llibres d'aquests actius financers s'han de reconèixer directament en el patrimoni net d'acord amb el que disposa l'apartat 2.3.2 de la norma relativa a instruments financers.»

«1.2.2.2 Partides no monetàries valorades a valor raonable.

Es valoren aplicant el tipus de canvi de la data de determinació del valor raonable.

Quan es reconeixin directament en el patrimoni net les pèrdues o guanys derivats de canvis en la valoració d'una partida no monetària, com ara les inversions en instruments de patrimoni classificades com a actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net, qualsevol diferència de canvi, inclosa en aquestes pèrdues o guanys, també s'ha de reconèixer directament en el patrimoni net. Per contra, quan les pèrdues o guanys derivats de canvis en la valoració d'una partida no monetària es reconeixin en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici, com ara les inversions en instruments de patrimoni classificades com a actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, qualsevol diferència de canvi, inclosa en aquestes pèrdues o guanys, també s'ha de reconèixer en el resultat de l'exercici.»

Cinc. En la segona part («Normes de registre i valoració»), es modifica la norma 14a («Ingressos per vendes i prestació de serveis»), que queda redactada de la manera següent:

«14a Ingressos per vendes i prestació de serveis.

1. Aspectes comuns.

Una empresa ha de reconèixer els ingressos per l'exercici ordinari de la seva activitat quan es produeixi la transferència del control dels béns o serveis compromesos amb els clients. En aquest moment, l'empresa ha de valorar l'ingrés per l'import que reflecteixi la contraprestació a la qual esperi tenir dret a canvi dels béns o serveis esmentats.

Per aplicar aquest criteri fonamental de registre comptable d'ingressos, l'empresa ha de seguir un procés complet que consta de les etapes successives següents:

a) Identificar el contracte (o contractes) amb el client, entès com un acord entre dues parts o més que crea drets i obligacions exigibles a aquestes.

b) Identificar l'obligació o les obligacions que s'han de complir en el contracte, representatives dels compromisos de transferir béns o prestar serveis a un client.

c) Determinar el preu de la transacció o contraprestació del contracte a la qual l'empresa espera tenir dret a canvi de la transferència de béns o de la prestació de serveis compromesa amb el client.

d) Assignar el preu de la transacció a les obligacions que s'han de complir, que s'ha de dur a terme en funció dels preus de venda individuals de cada bé o servei diferent que s'hagin compromès en el contracte, o bé, si s'escau, seguint una estimació del preu de venda quan aquest no sigui observable de manera independent.

e) Reconèixer l'ingrés per activitats ordinàries quan (a mesura que) l'empresa compleix una obligació compromesa mitjançant la transferència d'un bé o la prestació d'un servei; compliment que té lloc quan el client obté el control d'aquest bé o servei, de manera que l'import de l'ingrés d'activitats ordinàries reconegut ha de ser l'import assignat a l'obligació contractual satisfeta.

Amb la finalitat de comptabilitzar els ingressos atenent el fons econòmic de les operacions, pot passar que els components identificables d'una mateixa transacció s'hagin de reconèixer aplicant criteris diversos, com una venda de béns i els serveis annexos; a la inversa, transaccions diferents però lligades entre si s'han de tractar comptablement de manera conjunta.

Els crèdits per operacions comercials s'han de valorar d'acord amb el que disposa la norma relativa a instruments financers.

No s'han de reconèixer ingressos en les permutes d'elements homogenis com les permutes de productes acabats, o mercaderies intercanviables entre dues empreses amb l'objectiu de ser més eficaços en la seva labor comercial de lliurar el producte als seus clients respectius.

2. Reconeixement.

L'empresa ha de reconèixer els ingressos derivats d'un contracte quan (o a mesura que) es produeixi la transferència al client del control sobre els béns o serveis compromesos (és a dir, l'obligació o les obligacions que s'han de complir).

El control d'un bé o servei (un actiu) fa referència a la capacitat per decidir plenament sobre l'ús d'aquest element patrimonial i obtenir substancialment tots els seus beneficis restants. El control inclou la capacitat d'impedir que altres entitats decideixin sobre l'ús de l'actiu i obtinguin els seus beneficis.

Per a cada obligació que s'ha de complir (lliurament de béns o prestació de serveis) que s'hagi identificat, l'empresa ha de determinar al començament del contracte si el compromís assumit s'ha de complir al llarg del temps o en un moment determinat.

Els ingressos derivats dels compromisos (amb caràcter general, de prestacions de serveis) que es compleixen al llarg del temps s'han de reconèixer en funció del grau d'avançament o progrés cap al compliment complet de les obligacions contractuals sempre que l'empresa disposi d'informació fiable per efectuar el mesurament del grau d'avançament.

L'empresa ha de revisar i, si és necessari, modificar les estimacions de l'ingrés que s'ha de reconèixer, a mesura que compleix el compromís assumit. La necessitat d'aquestes revisions no indica, necessàriament, que el desenllaç o resultat de l'operació no pugui ser estimat amb fiabilitat.

Quan, en una data determinada, l'empresa no sigui capaç de mesurar raonablement el grau de compliment de l'obligació (per exemple, en les primeres etapes d'un contracte), encara que esperi recuperar els costos incorreguts per satisfer el compromís esmentat, només s'han de reconèixer ingressos i la contraprestació corresponent en un import equivalent als costos incorreguts fins a aquella data.

En el cas de les obligacions contractuals que es compleixen en un moment determinat, els ingressos derivats de la seva execució s'han de reconèixer en aquesta data. Fins que no es produeixi aquesta circumstància, els costos incorreguts en la producció o fabricació del producte (béns o serveis) s'han de comptabilitzar com a existències.

Quan hi hagi dubtes relatius al cobrament del dret de crèdit prèviament reconegut com a ingressos per venda o prestació de serveis, la pèrdua per deteriorament s'ha de registrar com una despesa per correcció de valor per deteriorament i no com un ingrés menor.

2.1 Compliment de l'obligació al llarg del temps.

S'entén que l'empresa transfereix el control d'un actiu (amb caràcter general, d'un servei) al llarg del temps quan es compleix un dels criteris següents:

a) El client rep i consumeix de manera simultània els beneficis proporcionats per l'activitat de l'empresa (generalment, la prestació d'un servei) a mesura que l'entitat la desenvolupa, com succeeix en alguns serveis recurrents (seguretat o neteja). En aquest cas, si una altra empresa assumís el contracte no necessitaria dur a terme novament de forma substancial el treball completat fins a la data.

b) L'empresa produeix o millora un actiu (tangible o intangible) que el client controla a mesura que es desenvolupa l'activitat (per exemple, un servei de construcció efectuat sobre un terreny del client).

c) L'empresa elabora un actiu específic per al client (amb caràcter general, un servei o una instal·lació tècnica complexa o un bé particular amb especificacions singulars) sense un ús alternatiu i l'empresa té un dret exigible al cobrament per l'activitat que s'hagi completat fins a la data (per exemple, serveis de consultoria que donin lloc a una opinió professional per al client).

Si la transferència del control sobre l'actiu no es produeix al llarg del temps, l'empresa ha de reconèixer l'ingrés seguint els criteris establerts per a les obligacions que es compleixen en un determinat moment.

2.2 Indicadors de compliment de l'obligació en un moment del temps.

Per identificar el moment concret en què el client obté el control de l'actiu (amb caràcter general, un bé), l'empresa ha de considerar, entre d'altres, els indicadors següents:

a) El client assumeix els riscos i beneficis significatius inherents a la propietat de l'actiu. Quan avaluï aquest punt, l'empresa ha d'excloure qualsevol risc que doni lloc a una obligació separada, diferent del compromís de transferir l'actiu. Per exemple, l'empresa pot haver transferit el control de l'actiu però no haver satisfet l'obligació de proporcionar serveis de manteniment durant la vida útil de l'actiu.

b) L'empresa ha transferit la possessió física de l'actiu. Tanmateix, la possessió física pot no coincidir amb el control d'un actiu. Així, per exemple, en alguns acords de recompra i en alguns acords de dipòsit, un client o consignatari pot tenir la possessió física d'un actiu que controla l'empresa cedent de l'actiu esmentat i, per tant, aquest no es pot considerar transferit. Per contra, en acords de lliurament posterior a la facturació, l'empresa pot tenir la possessió física d'un actiu que controla el client.

c) El client ha rebut (acceptat) l'actiu a conformitat d'acord amb les especificacions contractuals. Si una empresa pot determinar de manera objectiva que s'ha transferit el control del bé o servei al client d'acord amb les especificacions acordades, l'acceptació d'aquest últim és una formalitat que no afectaria la determinació sobre la transferència del control. Per exemple, si la clàusula d'acceptació es basa en el compliment de característiques de mida o pes

especificades, l'empresa podria determinar si aquests criteris s'han complert abans de rebre la confirmació de l'acceptació del client.

Tanmateix, si l'empresa no pot determinar de manera objectiva que el bé o servei proporcionat al client reuneix les especificacions acordades en el contracte, no pot concloure que el client ha obtingut el control fins que rebí l'acceptació del client.

Quan es lliuren productes (béns o serveis) a un client en règim de prova o avaluació i aquest no s'ha compromès a pagar la contraprestació fins que venci el període de prova, el control del producte no s'ha transferit al client fins que aquest ho accepti o venci el termini esmentat sense que hagi comunicat la seva disconformitat.

d) L'empresa té un dret de cobrament per transferir l'actiu.

e) El client té la propietat de l'actiu. Tanmateix, quan l'empresa conserva el dret de propietat només com a protecció contra l'incompliment del client, aquesta circumstància no impediria al client obtenir el control de l'actiu.

3. Valoració.

Els ingressos ordinaris procedents de la venda de béns i de la prestació de serveis s'han de valorar per l'import monetari o, si s'escau, pel valor raonable de la contrapartida, rebuda o que s'esperí rebre, derivada d'aquesta, que, llevat que hi hagi alguna evidència en contra, ha de ser el preu acordat per als actius que s'han de transferir al client, deduït: l'import de qualsevol descompte, rebaixa en el preu o altres partides similars que l'empresa pugui concedir, així com els interessos incorporats al nominal dels crèdits. No obstant això, es poden incloure els interessos incorporats als crèdits comercials amb venciment no superior a un any que no tinguin un tipus d'interès contractual, quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no sigui significatiu.

No formen part dels ingressos els impostos que graven les operacions de lliurament de béns i prestació de serveis que l'empresa ha de repercutir a tercers com l'impost sobre el valor afegit i els impostos especials, així com les quantitats rebudes a compte de tercers.

L'empresa ha de tenir en compte en la valoració de l'ingrés la millor estimació de la contraprestació variable si és altament probable que no es produeixi una reversió significativa de l'import de l'ingrés reconegut quan posteriorment es resolgui la incertesa associada a la contraprestació esmentada.

Per excepció a la regla general, la contraprestació variable relacionada amb els acords de cessió de llicències, en forma de participació en les vendes o en l'ús d'aquests actius, només s'ha de reconèixer quan (o a mesura que) passi el que sigui posterior dels successos següents:

a) Tingui lloc la venda o l'ús posterior; o

b) L'obligació que assumeix l'empresa en virtut del contracte i a la qual s'ha assignat part o tota la contraprestació variable ha estat satisfeta (o parcialment satisfeta).»

Sis. En la tercera part («Comptes anuals»), apartat I («Normes d'elaboració dels comptes anuals»), norma 6a («Balanç»), es modifiquen els números 9 i 13, que queden redactats de la manera següent:

«9. El capital social i, si s'escau, la prima d'emissió o assumptió d'accions o participacions amb naturalesa de patrimoni net han de figurar en els epígrafs A-1.I. «Capital» i A-1.II. «Prima d'emissió», sempre que s'hagi produït la inscripció en el Registre Mercantil de l'execució de l'acord d'augment abans de la formulació dels comptes anuals dins del termini que estableix el text refós de la Llei de societats de capital. En cas contrari, han de figurar en la partida 5. «Altres passius financers» o 3.

“Altres deutes a curt termini”, totes dues de l'epígraf C.III “Deutes a curt termini” del passiu corrent del model normal o abreujat, respectivament.»

«13. Quan l'empresa tingui elements patrimonials classificats com a “Actius no corrents mantinguts per a la venda” o com a “Passius vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda”, els canvis de valoració dels quals s'hagin de registrar directament en el patrimoni net, s'ha de crear un epígraf específic “Actius no corrents i passius vinculats, mantinguts per a la venda” dins de la subagrupació A-2. “Ajustos per canvis de valor” del patrimoni net del balanç normal.»

Set. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat I («Normes d'elaboració dels comptes anuals»), norma 7a («Compte de pèrdues i guanys»), es modifica el número 10, que queda redactat de la manera següent:

«10. En la partida 14.a), “Variació de valor raonable en instruments financers. Valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys” s'han de reflectir els canvis en el valor raonable dels instruments financers inclosos en les categories d'“Actius (passius) financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys” en els termes recollits en la norma de registre i valoració relativa a instruments financers, i es pot imputar l'import dels interessos meritats, així com el dels dividends meritats a cobrar, en les partides que correspongui, segons la seva naturalesa.»

Vuit. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat I («Normes d'elaboració dels comptes anuals»), norma 8a («Estat de canvis en el patrimoni net»), es modifica el número 1.2, que queda redactat de la manera següent:

«1.2 Si existeix un element patrimonial classificat com a “Actius no corrents mantinguts per a la venda” o com a “Passius vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda”, que impliqui que la seva valoració produeixi canvis que s'hagin de registrar directament en el patrimoni net, s'ha de crear un epígraf específic “Actius no corrents i passius vinculats, amb canvis directes en el patrimoni net” dins de les agrupacions B. “Ingressos i despeses imputats directament al patrimoni net” i C. “Transferències al compte de pèrdues i guanys”.»

Nou. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat II («Models normals de comptes anuals»), la subagrupació A-2 («Ajustos per canvis de valor») de l'agrupació A («patrimoni net»), del model normal de Balanç, queda redactada de la manera següent:

«A-2) Ajustos per canvis de valor.

- I. Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net.
- II. Operacions de cobertura.
- III. Altres.»

Deu. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat II («Models normals de comptes anuals»), la partida 14 («Variació de valor raonable en instruments financers») del model normal de Compte de pèrdues i guanys, es desglossa de la manera següent:

«14. Variació de valor raonable en instruments financers:

- a) Valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys.
- b) Transferència d'ajustos de valor raonable amb canvis en el patrimoni net.»

Onze. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat II («Models normals de comptes anuals»), es modifica la redacció de l'apartat 1 («Actius financers disponibles per a la venda») dels epígrafs I («Per valoració d'instruments financers») i VI («Per valoració d'instruments financers»), del model normal de l'Estat d'ingressos i despeses reconeguts, que passa a denominar-se «1. Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net».

Dotze. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat II («Models normals de comptes anuals»), es modifica el punt 11 de la nota 4 («Normes de registre i valoració»), del model normal de memòria, que queda redactat de la manera següent:

«4. Normes de registre i valoració.

11. Ingressos i despeses; s'han d'indicar els criteris generals aplicats. En particular, en relació amb els ingressos per lliurament de béns i prestació de serveis el criteri seguit per concloure que les obligacions assumides per l'empresa es compleixen al llarg del temps o en un moment determinat; en concret, en relació amb les que es compleixen al llarg del temps, s'han d'assenyalar els mètodes utilitzats per determinar el grau d'avançament i s'ha d'informar en cas que el seu càlcul hagi estat impracticable.»

Tretze. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat II («Models normals de comptes anuals»), es modifica la nota 9 («Instruments financers»), del model normal de memòria, que queda redactada de la manera següent:

«9. Instruments financers.

9.1 Consideracions generals i objectiu.

La informació requerida en els apartats següents és aplicable als instruments financers inclosos a l'abast de la norma de registre i valoració novena.

L'objectiu d'aquesta nota és requerir a les empreses que, en els seus comptes anuals, incloguin informació que permeti als usuaris avaluar:

- a) La rellevància dels instruments financers en la situació financera i els resultats de l'empresa, i
- b) La naturalesa i l'abast dels riscos procedents dels instruments financers als quals l'entitat s'hagi exposat durant el període sobre el qual s'informa i als quals l'empresa estigui exposada al tancament de l'exercici, així com la forma de gestionar aquests riscos.

Als efectes de la seva presentació en la memòria, certa informació s'ha de subministrar per classes d'instruments financers. Aquestes s'han de definir prenent en consideració la naturalesa dels instruments financers i les categories establertes en la norma de registre i valoració novena. S'ha d'informar sobre les classes definides per l'empresa.

9.2 Informació sobre la rellevància dels instruments financers en la situació financera i en els resultats de l'empresa.

9.2.1 Informació relacionada amb el balanç.

- a) Categories d'actius financers i passius financers.

S'ha de revelar el valor en llibres de cadascuna de les categories d'actius financers i passius financers assenyalats a la norma de registre i valoració novena, d'acord amb l'estructura següent.

a.1) Actius financers, llevat d'inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades.

Categories	Classes													
	Instruments financers a llarg termini						Instruments financers a curt termini						Total	
	Instruments de patrimoni		Valors representatius de deute		Crèdits derivats Altres		Instruments de patrimoni		Valors representatius de deute		Crèdits derivats Altres			
	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1		
Actius a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys. – Cartera de negociació. – Designats. – Altres.														
Actius financers a cost amortitzat.														
Actius financers a cost.														
Actius a valor raonable amb canvis en el patrimoni net.														
Derivats de cobertura.														
Total.														

a.2) Passius financers.

Categories	Classes													
	Instruments financers a llarg termini						Instruments financers a curt termini						Total	
	Deutes amb entitats de crèdit		Obligacions i altres valors negociables		Derivats Altres		Deutes amb entitats de crèdit		Obligacions i altres valors negociables		Derivats Altres			
	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1		
Passius financers a cost amortitzat o cost.														
Passius a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys. – Cartera de negociació. – Designats. – Altres.														
Derivats de cobertura.														
Total.														

b) Actius financers i passius financers valorats a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.

S'ha d'informar sobre l'import de la variació en el valor raonable, durant l'exercici i l'acumulada des de la seva designació, i s'ha d'indicar el mètode utilitzat per realitzar el càlcul esmentat.

Respecte als instruments financers derivats, diferents dels que es qualifiquin d'instruments de cobertura, s'ha d'informar sobre la naturalesa dels instruments i les condicions importants que puguin afectar l'import, el calendari i la certesa dels futurs fluxos d'efectiu.

En cas que l'empresa hagi designat actius financers o passius financers per valorar-los a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, s'ha d'informar sobre l'ús d'aquesta opció i especificar el compliment dels requisits exigits en la norma de registre i valoració.

Si l'empresa ha designat un passiu financer en exercici de l'opció del valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, s'ha d'informar sobre:

1. L'import del canvi, durant el període i de manera acumulada, en el valor raonable del passiu que és atribuïble a canvis en el risc de crèdit.
2. La diferència entre l'import en llibres del passiu i l'import que l'empresa estaria obligada a pagar en el moment del venciment.

c) Reclassificacions.

Si, d'acord amb el que estableix la norma de registre i valoració novena, s'ha reclassificat un actiu financer, s'ha d'informar sobre els imports de la dita reclassificació per cada categoria d'actius financers i s'ha d'incloure una justificació d'aquesta. En particular, s'ha de donar una explicació detallada del canvi en la gestió dels actius financers i s'ha de fer una descripció qualitativa del seu efecte en els comptes anuals de l'empresa.

d) Compensació d'actius i passius financers.

L'empresa ha d'incloure informació per permetre als usuaris dels comptes anuals comprendre l'efecte o efecte potencial sobre la seva situació financera dels acords de compensació a què es refereix l'apartat 2 de la norma d'elaboració dels comptes anuals 6a Balanç.

Per complir aquest objectiu, l'empresa ha d'incloure de manera separada per als actius financers reconeguts i els passius financers reconeguts la informació següent:

1. Els imports bruts dels actius financers reconeguts i els passius financers reconeguts.
2. Els imports que estan compensats d'acord amb els criteris de l'apartat 2 esmentat.
3. Els imports nets presentats en el balanç.

e) Actius cedits i acceptats en garantia.

S'ha d'informar del valor en llibres dels actius financers lliurats com a garantia, de la classe a què pertanyen, així com dels terminis i les condicions relacionats amb l'esmentada operació de garantia.

Si l'empresa manté actius de tercers en garantia, ja siguin financers o no, de què pugui disposar encara que no s'hagi produït l'impagament, ha d'informar sobre:

1. El valor raonable de l'actiu rebut en garantia.
2. El valor raonable de qualsevol actiu rebut en garantia del qual l'empresa hagi disposat i si té l'obligació de tornar-lo o no, i
3. Els terminis i condicions relatius a l'ús, per part de l'empresa, dels actius rebuts en garantia.

f) Instruments financers compostos amb múltiples derivats implícits.

Quan una empresa hagi emès un instrument que conté un component de passiu i un altre de patrimoni, i l'instrument incorpori diversos derivats implícits amb valors

que siguin interdependents (com és el cas d'un instrument de deute convertible amb una opció de rescat), ha d'informar sobre l'existència d'aquestes característiques.

g) Correccions per deteriorament del valor originades pel risc de crèdit.

S'ha de presentar, per a cada classe d'actius financers, una anàlisi del moviment dels comptes correctors representatius de les pèrdues per deteriorament originades pel risc de crèdit.

h) Impagament i incompliment de condicions contractuals.

En relació amb els préstecs rebuts i pendents de pagament en el tancament de l'exercici, s'ha d'informar:

1. Dels detalls de qualsevol impagament del principal o interessos que s'hagi produït durant l'exercici.
2. Del valor en llibres en la data de tancament de l'exercici dels préstecs en què s'hagi produït un incompliment per impagament, i
3. Si l'impagament ha estat solucionat o s'han renegociat les condicions del préstec, abans de la data de formulació dels comptes anuals.

Si durant l'exercici s'ha produït un incompliment contractual diferent de l'impagament i sempre que aquest fet atorgui al prestador el dret a reclamar el pagament anticipat, s'ha de subministrar una informació similar a la descrita, excepte si l'incompliment s'ha solucionat o les condicions s'han renegociat abans de la data de tancament de l'exercici.

i) Deutes amb característiques especials.

Quan l'empresa tingui deutes amb característiques especials, ha d'informar de la naturalesa dels deutes, els seus imports i característiques, i ha de desglossar, quan escaigui, si són amb empreses del grup o associades.

9.2.2 Informació relacionada amb el compte de pèrdues i guanys i el patrimoni net.

S'ha d'informar de:

1. Les pèrdues o guanys nets procedents de les diferents categories d'instruments financers definides en la norma de registre i valoració novena.
2. El guany o la pèrdua reconegut en el compte de pèrdues i guanys que sorgeix de la baixa d'actius financers mesurats al cost amortitzat, mostrant per separat els guanys i les pèrdues sorgides de la baixa d'aquests actius financers. Aquesta informació ha d'incloure les raons per donar de baixa en comptes aquests actius financers.
3. Els ingressos i les despeses financers calculats per aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu.

9.2.3 Altra informació a incloure en la memòria.

9.2.3.1 Comptabilitat de cobertures.

L'objectiu de la informació a incloure sobre comptabilitat de cobertures és proporcionar a l'usuari dels comptes anuals informació rellevant i fiable sobre:

1. L'estratègia de gestió del risc de l'empresa i la manera com s'aplica per gestionar el risc,
2. La manera com les activitats de cobertura de l'empresa poden afectar l'import, el calendari i la incertesa dels seus fluxos d'efectiu futurs, i

3. L'efecte que la comptabilitat de cobertures ha tingut sobre el balanç, el compte de pèrdues i guanys i l'estat de canvis en el patrimoni net.

Per complir aquest objectiu, l'empresa ha d'incloure, per classes de cobertura comptable, una descripció detallada de les operacions de cobertura que dugui a terme, dels instruments financers designats com a instruments de cobertura, així com dels seus valors raonables en la data de tancament d'exercici i de la naturalesa dels riscos que han estat coberts.

L'empresa ha de justificar que es compleixen els requisits que exigeix la norma de registre i valoració novena, i, en particular, ha d'incloure una descripció de:

1. Com determina la relació econòmica entre la partida coberta i l'instrument de cobertura als efectes d'avaluar l'eficàcia de la cobertura, i
2. Com estableix la ràtio de cobertura i quins són els orígens de la ineficàcia de la cobertura.

Adicionalment, en les cobertures de fluxos d'efectiu, l'empresa ha d'informar sobre:

1. Els exercicis en què s'espera que ocorrin els fluxos d'efectiu i els exercicis en què s'espera que afectin el compte de pèrdues i guanys.
2. L'import reconegut en el patrimoni net durant l'exercici i l'import que ha estat imputat al compte de pèrdues i guanys des del patrimoni net, i s'han de detallar els imports inclosos en cada partida del compte de pèrdues i guanys.
3. L'import que s'hagi reduït del patrimoni net durant l'exercici i s'hagi inclòs en la valoració inicial del preu d'adquisició o del valor en llibres d'un actiu o passiu no financer, quan la partida coberta sigui una transacció prevista altament probable, i
4. Totes les transaccions previstes per a les quals prèviament s'hagi aplicat comptabilitat de cobertures, però que no s'espera que hagin d'ocórrer.

En les cobertures de valor raonable també s'ha d'informar sobre l'import de les pèrdues o guanys de l'instrument de cobertura i de les pèrdues o guanys de la partida coberta atribuïbles al risc cobert.

Així mateix, s'ha de revelar l'import de la ineficàcia registrada en el compte de pèrdues i guanys en relació amb la cobertura dels fluxos d'efectiu i amb la cobertura de la inversió neta en negocis a l'estranger.

9.2.3.2 Valor raonable.

a) Objectiu de la informació.

Per als instruments financers valorats a valor raonable, s'ha d'informar:

1. De les tècniques de valoració i de les variables utilitzades per desenvolupar aquestes valoracions després del reconeixement inicial;
2. De l'efecte en el compte de pèrdues i guanys o en l'estat d'ingressos i despeses reconeguts de les valoracions recurrents que utilitzin variables de nivell 3 significatives.

b) Per aconseguir aquest objectiu l'empresa ha d'informar, entre d'altres, dels aspectes següents:

1. Del valor raonable de cada classe d'instruments financers i de la comparació amb el seu valor en llibres corresponent. No és necessari incloure el valor raonable en els supòsits següents:

- 1r Quan el valor en llibres constitueixi una aproximació acceptable del valor raonable; per exemple, en el cas dels crèdits i debits per operacions comercials a curt termini.

2n Quan es tracti d'instruments financers no cotitzats en un mercat actiu i els derivats que els tinguin per subjacent, que, segons el que estableix la norma de registre i valoració novena, es valorin pel seu cost.

En aquest cas, l'empresa ha de revelar aquest fet i descriure l'instrument financer, el seu valor en llibres i l'explicació de les causes que impedeixen la determinació fiable del seu valor raonable. Igualment, s'ha d'informar sobre si l'empresa té la intenció o no d'alienar-lo i quan.

En el cas de baixa del balanç de l'instrument financer durant l'exercici, s'ha de revelar aquest fet, així com el valor en llibres i l'import de la pèrdua o guany reconegut en el moment de la baixa.

2. El nivell de jerarquia de valor raonable dins del qual es classifiquen les valoracions considerant que l'instrument financer s'ha d'incloure íntegrament en un sol nivell.

Nivell 1: estimacions que utilitzen preus cotitzats sense ajustar en mercats actius per a actius o passius idèntics, als quals l'empresa pugui accedir en la data de valoració.

Nivell 2: estimacions que utilitzen preus cotitzats en mercats actius per a instruments similars o altres metodologies de valoració en què totes les variables significatives estan basades en dades de mercat observables directament o indirectament.

Nivell 3: estimacions en què alguna variable significativa no està basada en dades de mercat observables.

Una estimació del valor raonable es classifica en el mateix nivell de jerarquia de valor raonable que la variable de menor nivell que sigui significativa per al resultat de la valoració. A aquests efectes, una variable significativa és la que té una influència decisiva sobre el resultat de l'estimació. En l'avaluació de la importància d'una variable concreta per a l'estimació s'han de tenir en compte les condicions específiques de l'actiu o el passiu que es valora.

3. Els imports de les transferències entre el nivell 1 i 2 dels instruments financers que es valorin a valor raonable de manera recurrent i sempre que es mantinguin al final de l'exercici; les raons de les transferències, i la política de l'entitat per determinar-lo, distingint les entrades de les sortides de cada nivell.

4. Una descripció de les tècniques de valoració, els canvis en les tècniques esmentades, i les variables utilitzades en la determinació del valor raonable, per als instruments financers classificats en els nivells 2 i 3.

5. Informació quantitativa sobre les variables no observables significatives utilitzades en la determinació del valor raonable dels instruments financers classificats en el nivell 3.

6. Conciliació dels saldos inicials i finals dels instruments financers les valoracions dels quals estiguin classificades en el nivell 3, distingint les partides en què es troben ubicats, les compres, vendes, emissions i liquidacions, així com els imports de les transferències cap a o des del nivell 3. L'empresa ha de distingir els imports reconeguts en el compte de pèrdues i guanys que hagin estat realitzats dels que no. En particular, s'ha de desglossar la política i els motius per a aquestes transferències cap a o des del nivell 3.

7. Una descripció dels processos de valoració utilitzats en les valoracions que es classifiquin en el nivell 3.

8. Per a les valoracions recurrents classificades en el nivell 3, una descripció de la sensibilitat d'aquestes valoracions a canvis en les variables no observables si un canvi en aquestes variables pot donar lloc a una valoració significativament diferent. Si aquestes variables estan relacionades amb d'altres de no observables utilitzades en la valoració, s'ha de proporcionar una descripció d'aquestes relacions i de la manera com poden afectar la valoració.

9. Per a les valoracions de valor raonable d'instruments financers classificats en el nivell 3, l'empresa ha d'informar sobre si un canvi en una o més variables no observables per reflectir supòsits alternatius raonablement possibles canviaria de manera significativa el valor raonable i l'efecte d'aquests canvis. A aquests efectes, la rellevància s'ha de jutjar respecte al resultat de l'exercici, actius o passius totals o total del patrimoni net.

9.2.3.3 Empreses del grup, multigrup i associades.

S'ha de detallar informació sobre les empreses del grup, multigrup i associades, que inclogui:

a) Denominació, domicili i forma jurídica de les empreses del grup, on s'especifiqui per a cadascuna:

1. Activitats que exerceixen.
2. Fracció de capital i dels drets de vot que es posseeix directament i indirectament, amb la distinció entre tots dos.
3. Import del capital, reserves, altres partides del patrimoni net i resultat de l'últim exercici que derivi dels criteris que inclouen el Codi de comerç i les seves normes de desplegament, en què es diferencii el resultat d'explotació i es desglossi el d'operacions continuades i el d'operacions interrompudes, en cas que l'empresa del grup estigui obligada a donar aquesta informació en els seus comptes anuals individuals.
4. Valor segons llibres de la participació en capital.
5. Dividends rebuts en l'exercici.
6. Indicació de si les accions cotitzen o no en un mercat regulat i, si s'escau, cotització mitjana de l'últim trimestre de l'exercici i cotització en el tancament de l'exercici.

b) La mateixa informació que la del punt anterior respecte de les empreses multigrup, associades, les empreses en què, fins i tot posseint més del 20% del capital l'empresa, no hi exerceixi una influència significativa i aquelles en què la societat sigui soci col·lectiu. Així mateix, s'ha d'informar sobre les contingències en què s'hagi incorregut en relació amb les empreses esmentades. Si l'empresa exerceix influència significativa sobre una altra posseint un percentatge inferior al 20% del capital o si, tot i posseir més del 20%, no s'exerceix una influència significativa, s'han d'explicar les circumstàncies que afecten les relacions esmentades.

c) S'han de detallar les adquisicions realitzades durant l'exercici que hagin portat a qualificar una empresa de dependent, i s'ha d'indicar la fracció de capital i el percentatge de drets de vot adquirits.

d) Notificacions efectuades, en compliment del que disposa l'article 155 del text refós de la Llei de societats de capital, a les societats participades, directament o indirectament, en més d'un 10%.

e) Import de les correccions valoratives per deteriorament registrades en les diferents participacions, diferenciant les reconegudes en l'exercici de les acumulades. Així mateix, s'ha d'informar, si s'escau, sobre les dotacions i reversions de les correccions valoratives per deteriorament carregades i abonades, respectivament, contra la partida del patrimoni net que reculli els ajustos valoratius, en els termes que indica la norma de registre i valoració.

f) El resultat derivat de l'alienació o disposició per un altre mitjà, d'inversions en empreses del grup, multigrup i associades.

9.2.3.4 Un altre tipus d'informació.

S'ha d'incloure informació sobre:

1. Els compromisos fermes de compra d'actius financers i fonts previsibles de finançament, així com els compromisos fermes de venda.

2. Els contractes de compra o venda d'actius no financers que, d'acord amb l'apartat 5.3 de la norma de registre i valoració novena, es reconeixin i valorin segons el que disposa la norma esmentada.

3. Qualsevol altra circumstància de caràcter substantiu que afecti els actius financers, com ara litigis, embargaments o situacions similars.

4. L'import disponible en les línies de descompte, així com les pòlisses de crèdit concedides a l'empresa amb els seus límits respectius, de manera que s'indiqui la part de què es disposa.

5. L'import dels deutes amb garantia real, amb indicació de la seva forma i naturalesa.

9.3 Informació sobre la naturalesa i el nivell de risc procedent d'instruments financers.

9.3.1 Informació qualitativa.

Per a cada tipus de risc: risc de crèdit, risc de liquiditat i risc de mercat (aquest últim comprèn el risc de tipus de canvi, de tipus d'interès i altres riscos de preu), s'ha d'informar de l'exposició al risc i com es produeix aquest risc, i s'han de descriure els objectius, polítiques i procediments de gestió del risc i els mètodes que s'utilitzen per al seu mesurament.

Si hi haguessin canvis en aquests aspectes d'un exercici a un altre, s'han d'explicar.

9.3.2 Informació quantitativa.

9.3.2.1 Per a cada tipus de risc s'ha d'incloure un resum de la informació quantitativa respecte a l'exposició al risc en la data de tancament de l'exercici. Aquesta informació s'ha de basar en la que utilitza internament el consell d'administració de l'empresa o òrgan de govern equivalent.

En particular, per a cada tipus de risc s'ha d'incloure, almenys, la informació que s'indica a continuació:

a) Risc de crèdit.

En tot cas, s'ha d'informar sobre:

1. Les definicions d'incompliment que l'empresa utilitza, incloent-hi les raons per seleccionar aquestes definicions.

2. La manera com es van agrupar els instruments si les pèrdues per deteriorament es mesuren sobre una base col·lectiva.

3. Les principals característiques de les modificacions o reestructuracions de crèdits que s'hagin produït en l'exercici.

4. La política de cancel·lacions o baixa de balanç de l'empresa, incloent-hi els indicadors que no hi ha expectatives raonables de recuperació, així com informació sobre la política per a actius financers que es cancel·len, però que encara estan subjectes a una activitat d'exigència de compliment.

Per a cada classe d'actius financers en mora o deteriorats, s'ha d'informar sobre:

1. L'antiguitat dels actius financers en mora al final de l'exercici sobre el qual s'informa.

2. L'import de les correccions valoratives per deteriorament, així com l'import de qualsevol ingrés financer reconegut en el compte de pèrdues i guanys relacionat amb aquests actius.

3. L'import que millor representa el seu nivell màxim d'exposició al risc de crèdit al final de l'exercici sobre el qual s'informa i una descripció de les garanties de què disposi l'empresa i d'altres millores creditícies, així com del seu efecte financer

(per exemple, una quantificació de la mesura en què les garanties i altres millores creditícies atenuen el risc de crèdit), en relació amb l'import que millor representa el nivell màxim d'exposició al risc de crèdit.

Quan una empresa hagi obtingut durant l'exercici actius financers o no financers en executar les garanties que asseguraven el cobrament, o en executar altres millores creditícies (per exemple, avals), i aquests actius compleixin els criteris de reconeixement, l'entitat ha de revelar, respecte d'aquests actius mantinguts al tancament de l'exercici:

1. La naturalesa i l'import en llibres dels actius.
2. Quan els actius no siguin fàcilment convertibles en efectiu, les seves polítiques per alienar o disposar per una altra via d'aquests actius, o per utilitzar-los en les seves activitats.

b) Risc de liquiditat.

Per als passius financers que tinguin un venciment determinat o determinable, s'ha d'informar sobre els imports que vencin en cadascun dels cinc anys següents al tancament de l'exercici i de la resta fins al seu últim venciment. Aquestes indicacions han de figurar separatament per a cadascuna de les partides de passius financers de conformitat amb el model de balanç.

Addicionalment l'empresa ha d'incloure una explicació de com gestiona el risc de liquiditat inherent en els passius esmentats.

c) Risc de mercat.

Llevat que una entitat compleixi el que estableix el paràgraf següent, s'ha d'informar sobre:

1. Una anàlisi de sensibilitat per a cada tipus de risc de mercat al qual l'entitat estigui exposada al tancament de l'exercici, i mostrar com es podria veure afectat el resultat del període i el patrimoni a causa de canvis en la variable rellevant de risc, que siguin raonablement possibles en la data esmentada.
2. Els mètodes i les hipòtesis utilitzats per elaborar l'anàlisi de sensibilitat.
3. Els canvis que s'han produït des del període anterior en els mètodes i les hipòtesis utilitzats, així com les raons d'aquests canvis.

Si una empresa elabora una anàlisi de sensibilitat, com ara la del valor en risc, que reflecteixi les interdependències entre les variables de risc (per exemple, entre les taxes d'interès i de canvi) i l'utilitza per gestionar riscos financers, pot utilitzar aquesta anàlisi de sensibilitat en lloc de la que especifica el paràgraf anterior. En aquest cas, també s'ha d'incloure:

1. Una explicació del mètode utilitzat per elaborar aquesta anàlisi de sensibilitat, així com dels principals paràmetres i hipòtesis subjacents en les dades subministrades.
2. Una explicació de l'objectiu del mètode utilitzat, així com de les limitacions que poden fer que la informació no reflecteixi plenament el valor raonable dels actius i passius implicats.

9.3.2.2 Per a cada tipus de risc s'ha d'incloure informació sobre les concentracions de risc, que inclogui una descripció de la forma de determinar la concentració, les característiques comunes de cada concentració (àrea geogràfica, divisa, mercat, contrapartida, etc.) i l'import de les exposicions al risc associat als instruments financers que comparteixin aquestes característiques.

9.4 Transferències d'actius financers.

Als efectes de l'aplicació dels requeriments que es recullen a continuació una empresa transfereix totalment o parcialment un actiu financer (l'actiu financer transferit) si i només si es dona, almenys, una de les condicions següents:

1. Transfereix els drets contractuals a rebre els fluxos d'efectiu d'aquell actiu financer; o
2. Reté els drets contractuals a rebre els fluxos d'efectiu d'aquell actiu financer, però assumeix en un acord una obligació contractual de pagar aquests fluxos d'efectiu a un o més receptors.

Quan l'empresa hagi efectuat cessions d'actius financers de tal manera que una part d'aquests, o la seva totalitat, no compleixi les condicions per a la baixa del balanç, que assenyala l'apartat 2.7 de la norma de registre i valoració novena, ha de proporcionar la informació següent agrupada per classes d'actius:

1. La naturalesa dels actius cedits.
2. La naturalesa dels riscos i beneficis inherents a la propietat als quals l'empresa continua exposada.
3. El valor en llibres dels actius cedits i els passius associats, que l'empresa mantingui registrats, i
4. Quan l'empresa reconegui els actius en funció de la seva implicació continuada, el valor en llibres dels actius que inicialment figuraven en el balanç, el valor en llibres dels actius que l'empresa continua reconeixent i el valor en llibres dels passius associats.

9.5 Fons propis.

S'ha d'informar sobre:

a) Nombre d'accions o participacions en el capital i valor nominal de cadascuna, distingint-les per classes, així com els drets que s'hi atorguen i les restriccions que puguin tenir. També, si s'escau, s'ha d'indicar per a cada classe els desemborsaments pendents, així com la data d'exigibilitat. I, si s'escau, els desemborsaments exigits pendents i en situació de mora, així com les actuacions seguides per l'empresa en el marc de la legislació mercantil per recuperar els desemborsaments exigits. Aquesta mateixa informació s'ha de requerir respecte a altres instruments de patrimoni diferents del capital.

b) Ampliació de capital en curs indicant-hi el nombre d'accions o participacions a subscriure, el seu valor nominal, la prima d'emissió, el desemborsament inicial, els drets que han d'incorporar i les restriccions que tenen; així com l'existència o no de drets preferents de subscripció a favor de socis, accionistes o obligacionistes; i el termini concedit per a la subscripció.

c) Import del capital autoritzat per la junta d'accionistes perquè els administradors el posin en circulació, amb indicació del període al qual s'estén l'autorització.

d) Drets incorporats a les parts de fundador, bons de gaudi, obligacions convertibles i instruments financers similars, amb indicació del seu nombre i de l'extensió dels drets que confereixen.

e) Circumstàncies específiques que restringeixen la disponibilitat de les reserves.

f) Nombre, valor nominal i preu mitjà d'adquisició de les accions o participacions pròpies en poder de la societat o d'un tercer que actuï per compte d'aquesta, especificant el seu destí final previst i l'import de la reserva per adquisició d'accions de la societat dominant. També s'ha d'informar sobre el nombre, valor nominal i import de la reserva corresponent a les accions pròpies acceptades en garantia. Si

s'escau, s'ha d'informar igualment en el que correspongui, respecte a altres instruments de patrimoni diferents del capital.

g) La part de capital que, si s'escau, és posseït per una altra empresa, directament o per mitjà de les seves filials, quan sigui igual o superior al 10%.

h) Accions de la societat admeses a cotització.

i) Opcions de compra o de venda emeses per la societat o altres contractes sobre les seves pròpies accions, que s'hagin de qualificar de fons propis, descrivint les seves condicions i imports corresponents.

j) Circumstàncies específiques relatives a subvencions, donacions i llegats rebuts per l'empresa i atorgats per socis o propietaris.»

Catorze. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat II («Models normals de comptes anuals»), es modifica la nota 13 («Ingressos i despeses del model normal de memòria»), que queda redactada de la manera següent:

«13. Ingressos i despeses.

13.1 Consideracions generals i objectiu.

1. L'objectiu dels requeriments d'informació que s'han d'incloure en aquesta nota de la memòria en relació amb els ingressos és que l'empresa proporcioni informació suficient que permeti als usuaris dels comptes anuals comprendre la naturalesa, l'import, el calendari i la incertesa dels ingressos d'activitats ordinàries i fluxos d'efectiu que sorgeixen de contractes amb clients. Per aconseguir aquest objectiu, l'empresa ha de subministrar informació qualitativa i quantitativa sobre els aspectes següents:

- a) Contractes amb clients,
- b) Judicis significatius, i canvis en aquests judicis, efectuats sobre aquests contractes, i
- c) Actius reconeguts pels costos per obtenir o complir un contracte amb un client.

2. A l'hora de proporcionar aquesta informació, l'empresa ha de considerar el nivell de detall necessari per satisfer l'objectiu d'informació a revelar i quant d'èmfasi s'ha de posar en cadascun dels diversos requeriments. Amb aquesta finalitat, ha d'agregar o desagregar la informació a revelar de manera que la informació útil no s'emmascaï per la inclusió d'un gran volum de detalls insignificants o per l'agregació de partides que tinguin característiques substancialment diferents.

13.2 Informació sobre els contractes amb clients.

1. Desagregació dels ingressos d'activitats ordinàries.

a) L'empresa ha de desagregar els ingressos reconeguts d'activitats ordinàries procedents de contractes amb clients en categories que representin la manera com la naturalesa, l'import i la incertesa dels ingressos d'activitats ordinàries i fluxos d'efectiu es veuen afectats per factors econòmics.

b) Quan seleccioni el tipus de categoria (o categories) a utilitzar per desagregar els ingressos d'activitats ordinàries, l'empresa ha de considerar la manera com s'ha presentat la informació sobre els ingressos d'activitats ordinàries per a altres propòsits, inclosos els següents:

1r Informació a revelar presentada fora dels comptes anuals.

2n Informació revisada regularment per la màxima autoritat en la presa de decisions per avaluar el rendiment financer dels segments d'operació.

3r Altra informació que sigui similar als tipus d'informació identificats en els paràgrafs anteriors i que utilitzen l'empresa o els usuaris dels comptes anuals per avaluar el rendiment financer de l'empresa o prendre decisions sobre assignació de recursos.

c) Algunes de les categories que pot ser apropiat incloure podrien ser les següents:

- 1r Tipus de bé o servei (per exemple, línies de productes principals).
- 2n Regió geogràfica (per exemple, país o regió).
- 3r Mercat o tipus de client (per exemple, clients de l'Administració pública i altres clients).
- 4t Tipus de contracte (per exemple, contractes a preu fix i per temps i per materials).
- 5è Durada del contracte (per exemple, contractes a curt i a llarg termini).
- 6è Calendari de transferència de béns o serveis (per exemple, ingressos d'activitats ordinàries procedents de béns o serveis transferits a clients en un moment determinat i ingressos d'activitats ordinàries procedents de béns o serveis transferits al llarg del temps).
- 7è Canals de vendes (per exemple, béns venuts directament a clients i béns venuts a través d'intermediaris).

2. Saldos del contracte.

L'empresa ha d'informar sobre els saldos d'obertura i tancament dels comptes per cobrar, actius del contracte i passius del contracte derivats d'acords amb clients, en cas que no es presentin per separat en el balanç. En particular, s'han de desglossar les contrapartides comptabilitzades pel reconeixement d'ingressos diferents d'un dret de cobrament o efectiu.

3. Obligacions a complir.

L'empresa ha de revelar informació sobre les obligacions assumides enfront del client, inclosa una descripció dels aspectes següents:

- a) Quan compleix l'empresa les obligacions enfront del client (per exemple, en el moment de l'enviament, en el moment del lliurament, a mesura que es presta o en el moment en què es completa el servei), incloent-hi quan es compleixen les obligacions en un acord de lliurament posterior a la facturació.
- b) Els termes de pagament significatius (per exemple, quan s'exigeix habitualment el pagament, si el contracte té un component de finançament significatiu, si l'import de la contraprestació és variable i si l'estimació de la contraprestació variable està restringida per les limitacions existents per a la seva estimació).
- c) La naturalesa dels béns o serveis que l'empresa s'ha compromès a transferir, en què destaca qualsevol obligació d'organitzar per a un tercer la transferència de béns o serveis, és a dir si l'empresa està actuant com un agent o comissionista.
- d) Les obligacions de devolució, reemborsament i altres obligacions similars.
- e) Els tipus de garanties i obligacions relacionades.

13.3 Informació sobre els judicis significatius en l'aplicació de la norma de registre i valoració.

L'empresa ha de revelar els judicis i canvis de judicis efectuats en aplicació de la norma de registre i valoració sobre ingressos per vendes i prestació de serveis que afectin de manera significativa la determinació de l'import i el calendari dels ingressos d'activitats ordinàries dels contractes amb clients. En concret, l'empresa ha d'explicar els judicis i canvis en els judicis, utilitzats per determinar els aspectes següents:

- 1. El calendari en què s'estima complir les obligacions assumides per l'empresa enfront del client.

a) Per a les obligacions assumides que l'empresa satisfà al llarg del temps, l'empresa ha de revelar els aspectes següents:

1r Els mètodes utilitzats per determinar el grau d'avançament i reconèixer els ingressos d'activitats ordinàries (per exemple, una descripció dels mètodes de producte o dels mètodes de recursos utilitzats i la manera com s'han aplicat).

2n Una explicació de per què els mètodes utilitzats proporcionen una representació fidel de la transferència dels béns o serveis.

b) Per a obligacions que se satisfan en un moment determinat, l'empresa ha de revelar els judicis significatius efectuats per avaluar quan obté un client el control dels béns o serveis compromesos.

2. El preu de la transacció i els imports assignats a cada obligació.

L'empresa ha d'incloure informació sobre els mètodes, les dades d'entrada i els supòsits utilitzats per a tots els punts següents:

a) Determinació del preu de la transacció, que inclou, però no s'hi limita, l'estimació de la contraprestació variable, l'ajust a la contraprestació pels efectes del valor temporal del diner i el mesurament de la contraprestació diferent de l'efectiu,

b) Avaluació de si l'estimació de la contraprestació variable està restringida,

c) Assignació del preu de la transacció, incloent-hi l'estimació dels preus de venda independents dels béns i serveis compromesos i la distribució de descomptes i contraprestació variable a una part específica del contracte (si és aplicable), i

d) Estimació de l'impacte monetari de les obligacions de devolució, reemborsament i altres obligacions similars.

13.4 Informació sobre els actius reconeguts pels costos per obtenir o complir un contracte amb un client.

L'empresa ha d'incloure la informació següent:

a) Els judicis efectuats per determinar l'import dels costos incorreguts per obtenir o complir un contracte amb un client.

b) El mètode que utilitza per determinar la imputació al compte de pèrdues i guanys o l'amortització per a cada exercici.

c) Els saldos de tancament dels actius reconeguts pels costos incorreguts per obtenir o complir un contracte amb un client, per categoria principal d'actiu.

d) L'import de la despesa per imputació al compte de pèrdues i guanys o amortització i qualsevol pèrdua per deteriorament de valor reconeguda en l'exercici.

13.5 Informació sobre determinades despeses.

S'ha d'incloure la informació següent:

a) El desglossament de les partides 4.a) i 4.b) del compte de pèrdues i guanys "Consum de mercaderies" i "Consum de primeres matèries i altres matèries consumibles", distingint entre compres i variació d'existències. Així mateix, s'han de diferenciar les compres nacionals, les adquisicions intracomunitàries i les importacions.

b) Desglossament de la partida 6.b) del compte de pèrdues i guanys "Càrregues socials", distingint entre aportacions i dotacions per a pensions i altres càrregues socials.

c) En cas que l'empresa formuli el compte de pèrdues i guanys abreujat ha d'incloure en aquest apartat els desglossaments abans indicats en relació amb les partides 4. "Aprovisionaments" i 6. "Despeses de personal", del model abreujat del compte esmentat.

13.6 Altres resultats.

S'ha d'informar dels resultats originats fora de l'activitat normal de l'empresa inclosos en la partida "Altres resultats".»

Quinze. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat II («Models normals de comptes anuals»), es modifica el punt 3 de la nota 24 («Altra informació del model normal de memòria»), que queda redactat de la manera següent:

«3. L'import rebut pels auditors de comptes desglossat en honoraris percebuts per la prestació del servei d'auditoria i altres serveis diferents, diferenciant dins d'aquests últims, d'una banda, els serveis fiscals que es puguin efectuar d'acord amb la normativa aplicable i, de l'altra, els que corresponguin als serveis la prestació dels quals per part dels auditors de comptes sigui exigida per la normativa aplicable.

El mateix desglossament d'informació s'ha de donar dels honoraris corresponents a serveis prestats per qualsevol empresa que pertanyi a la mateixa xarxa a la qual pertany l'auditor de comptes, d'acord amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes.»

Setze. En la quarta part, («Quadre de comptes»), s'inclouen els canvis següents:

1. El compte 133 («Ajustos per valoració en actius financers disponibles per a la venda») passa a denominar-se «Ajustos per valoració en actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net».

2. El compte 293 («Deteriorament de valor de participacions a llarg termini en parts vinculades») es denomina i desglossa de la manera següent:

«293. Deteriorament de valor de participacions a llarg termini.

2933. Deteriorament de valor de participacions a llarg termini en empreses del grup.

2934. Deteriorament de valor de participacions a llarg termini en empreses associades.

2935. Deteriorament de valor de participacions a llarg termini en altres parts vinculades.

2936. Deteriorament de valor de participacions a llarg termini en altres empreses»

3. El compte 593 («Deteriorament de valor de participacions a curt termini en parts vinculades») es denomina i desglossa de la manera següent:

«593. Deteriorament de valor de participacions a curt termini.

5933. Deteriorament de valor de participacions a curt termini en empreses del grup.

5934. Deteriorament de valor de participacions a curt termini en empreses associades.

5935. Deteriorament de valor de participacions a curt termini en altres parts vinculades.

5936. Deteriorament de valor de participacions a curt termini en altres empreses.»

4. En el compte 663 («Pèrdues per valoració d'instruments financers pel seu valor raonable») s'introdueixen els canvis següents:

4.1 El compte 6632 («Pèrdues de disponibles per a la venda») passa a denominar-se «Pèrdues d'actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net».

4.2 S'inclou un nou compte de quatre dígits amb la denominació següent «6634. Pèrdues d'altres instruments financers».

5. En el compte 763 («Beneficis per valoració d'instruments financers pel seu valor raonable») s'introdueixen els canvis següents:

5.1 El compte 7632 («Beneficis de disponibles per a la venda») passa a denominar-se «Beneficis d'actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net».

5.2 S'inclou un nou compte de quatre dígits amb la denominació següent «7634. Beneficis d'altres instruments financers».

6. El compte 800 («Pèrdues en actius financers disponibles per a la venda») passa a denominar-se «Pèrdues d'actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net».

7. El compte 802 («Transferència de beneficis en actius financers disponibles per a la venda») passa a denominar-se «Transferència de beneficis en actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net».

8. El compte 900 («Beneficis en actius financers disponibles per a la venda») passa a denominar-se «Beneficis en actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net».

9. El compte 902 («Transferència de pèrdues d'actius financers disponibles per a la venda») passa a denominar-se «Transferència de pèrdues d'actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net».

Disset. En la cinquena part, («Definicions i relacions»), s'inclouen els canvis següents:

1. Es modifica la introducció al Grup 1, («Finançament bàsic»), que queda redactada de la manera següent:

«Grup 1. Finançament bàsic.

Comprèn el patrimoni net i el finançament aliè a llarg termini de l'empresa destinats, en general, a finançar l'actiu no corrent i a cobrir un marge raonable del corrent; inclou també situacions transitòries de finançament.

En particular, s'han d'aplicar les regles següents:

a) Els passius financers inclosos en aquest grup s'han de classificar, amb caràcter general, als efectes de la seva valoració, en la categoria de "Passius financers a cost amortitzat". No obstant això, també es poden incloure en la categoria de "Passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys" en els termes establerts en les normes de registre i valoració. En aquest grup també s'inclouen els derivats financers tant de cobertura com de negociació quan la seva liquidació sigui superior a un any.

b) D'acord amb el que disposen les normes d'elaboració dels comptes anuals, en aquest grup no es poden incloure els passius financers a llarg termini que, excepcionalment, compleixin la definició de passius que es mantenen per negociar, llevat dels derivats financers el termini de liquidació dels quals sigui superior a un any.

c) Si els passius financers es classifiquen als efectes de la seva valoració en més d'una categoria, s'han de desenvolupar els comptes de quatre xifres o més que siguin necessàries per diferenciar la categoria en la qual s'hagin inclòs.

d) Si s'emeten o s'assumeixen passius financers híbrids que, d'acord amb el que estableixen les normes de registre i valoració, es valorin en el seu conjunt pel seu valor raonable, s'han d'incloure en el compte que correspongui a la naturalesa del contracte principal, per a la qual cosa s'han de crear amb el degut desglossament comptes de quatre xifres o més que identifiquin que es tracta d'un passiu financer híbrid a llarg termini valorat conjuntament. Quan es reconeguin separatament el contracte principal i el derivat implícit, aquest últim s'ha de tractar com si s'hagués contractat de forma independent, per la qual cosa s'ha d'incloure en el compte dels

grups 1, 2 o 5 que sigui procedent i el contracte principal s'ha de recollir en el compte que correspongui a la seva naturalesa, i s'han de desenvolupar amb el degut desglossament comptes de quatre xifres o més que identifiquin que es tracta d'un contracte principal financer híbrid a llarg termini.

e) Un compte que reculli passius financers classificats en la categoria de «Passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys», s'ha d'abonar o carregar, per les variacions en el seu valor raonable, amb càrrec o abonament, respectivament, als comptes 663 i 763.

f) Un compte que reculli passius financers que, d'acord amb el que estableixen les normes de registre i valoració, formin part d'un grup alienable d'elements mantinguts per a la venda, s'ha de carregar en el moment en què es compleixin les condicions per a la seva classificació amb abonament al respectiu compte del subgrup 58.

g) La diferència entre el valor pel qual es reconeixen inicialment els passius financers i el seu valor de reemborsament s'ha de registrar com un abonament (o, quan sigui procedent, com un càrrec) en el compte on estigui registrat el passiu financer amb càrrec (o abonament) en el compte del subgrup 66 que correspongui segons la naturalesa de l'instrument.»

2. Es modifiquen la definició i les relacions comptables del compte 133 («Ajustos per valoració en actius financers disponibles per a la venda»), que queda redactada de la manera següent:

«133. Ajustos per valoració en actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net.

Ajustos produïts per la valoració a valor raonable dels actius financers classificats com a actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net, d'acord amb la norma de registre i valoració relativa als instruments financers.

Amb caràcter general, el seu moviment és el següent:

a) S'ha d'abonar:

a1) Al tancament de l'exercici, per les variacions positives en el valor raonable dels actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net, amb càrrec al compte 900.

a2) Al tancament de l'exercici, per les transferències de pèrdues d'actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net, amb càrrec al compte 902.

a3) Al tancament de l'exercici, quan s'hagin realitzat inversions prèvies a la consideració de participacions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup o associades, per la recuperació o la transferència al compte de pèrdues i guanys per deteriorament dels ajustos valoratius per reduccions de valor imputats directament en el patrimoni net, amb càrrec a les corresponents comptes del subgrup 99.

a4) Per la despesa per impost sobre beneficis originat per aquests ajustos, amb càrrec als comptes del subgrup 83.

b) S'ha de carregar:

b1) Al tancament de l'exercici, per les variacions negatives en el valor raonable dels actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net, amb abonament al compte 800.

b2) Al tancament de l'exercici, per la transferència de beneficis en actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net, amb abonament al compte 802.

b3) Al tancament de l'exercici, pel deteriorament en inversions en el patrimoni d'empreses del grup, multigrup i associades que prèviament hagin ocasionat ajustos valoratius per augment de valor, amb abonament als corresponents comptes del subgrup 89.

b4) Per la despesa per impost sobre beneficis originat per aquests ajustos, amb abonament als comptes del subgrup 83.»

3. Es modifica la introducció al Grup 2, («Actiu no corrent»), que queda redactada de la manera següent:

«Grup 2. Actiu no corrent.

Comprèn els actius destinats a servir de forma duradora en les activitats de l'empresa, incloses les inversions financeres el venciment, l'alienació o la realització dels quals s'espera s'ha de produir en un termini superior a un any.

En particular, s'han d'aplicar les regles següents:

a) En aquest grup també s'inclouen els derivats financers amb valoració favorable per a l'empresa tant de cobertura com de negociació quan la seva liquidació sigui superior a un any.

b) D'acord amb el que disposen les normes d'elaboració dels comptes anuals, en aquest grup no es poden incloure els actius financers a llarg termini que compleixin la definició d'actius que es mantinguin per negociar, llevat dels derivats financers el termini de liquidació dels quals sigui superior a un any.

c) S'han de desenvolupar els comptes de quatre xifres o més que siguin necessàries per diferenciar les diferents categories en les quals s'han inclòs els actius financers d'acord amb el que estableixen les normes de registre i valoració.

d) Si s'adquireixen actius financers híbrids que d'acord amb el que estableixen les normes de registre i valoració es valorin en el seu conjunt pel seu valor raonable, s'han d'incloure en el compte que correspongui a la naturalesa del contracte principal, per a la qual cosa s'han de crear amb el degut desglossament comptes de quatre xifres o més que identifiquin que es tracta d'un actiu o passiu financer híbrid a llarg termini valorat conjuntament.

e) Un compte que reculli actius financers classificats en la categoria d'«Actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys», s'ha de carregar o abonar, per les variacions en el seu valor raonable, amb abonament o càrrec, respectivament, als comptes 763 i 663.

f) Un compte que reculli un actiu no corrent que, d'acord amb el que estableixen les normes de registre i valoració, s'hagi de classificar de mantingut per a la venda o formi part d'un grup alienable d'elements mantinguts per a la venda, s'ha d'abonar en el moment en què es compleixin les condicions per a la seva classificació, amb càrrec al respectiu compte del subgrup 58.

g) La diferència entre el valor pel qual es reconeixen inicialment els actius financers i el seu valor de reemborsament s'ha de registrar com un càrrec (o, quan sigui procedent, com un abonament) en el compte on estigui registrat l'actiu financer amb abonament (o càrrec) al compte del subgrup 76 que correspongui segons la naturalesa de l'instrument.»

4. Es modifiquen les lletres b) i c) de les relacions comptables del compte 2405 («Participacions a llarg termini en altres parts vinculades»), que queden redactades de la manera següent:

«b) S'ha d'abonar per les alienacions i en general per la seva baixa de l'actiu, amb càrrec, generalment, a comptes del subgrup 57, si hi ha desemborsaments pendents al compte 249 o, si s'escau, al compte 539 i, en cas de pèrdues, al compte 673.

c) Si les participacions es classifiquen en la categoria d'«Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net», s'ha de carregar o abonar, per les variacions en el seu valor raonable, amb abonament o càrrec, respectivament, als comptes 900 i 800.»

5. Es modifica la lletra c) de les relacions comptables del compte 241 («Valors representatius de deute a llarg termini de parts vinculades»), que queda redactada de la manera següent:

«c) Si els valors es classifiquen en la categoria d'«Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net», s'han de carregar o abonar, per les variacions en el seu valor raonable, amb abonament o càrrec, respectivament, als comptes 900 i 800, llevat de la part corresponent a diferències de canvi que s'ha de registrar amb abonament o càrrec als comptes 768 i 668. També s'ha de carregar quan es produeixi el deteriorament del valor pel saldo negatiu acumulat en el patrimoni net, amb abonament al compte 902.»

6. Es modifiquen les lletres b) i c) de les relacions comptables del compte 250 («Inversions financeres a llarg termini en instruments de patrimoni»), que queden redactades de la manera següent:

«b) S'ha d'abonar per les alienacions i en general per la seva baixa de l'actiu, amb càrrec, generalment, a comptes del subgrup 57, si hi ha desemborsaments pendents al compte 259 o, si s'escau, al compte 549 i, en cas de pèrdues, al compte 666.

c) Si les participacions es classifiquen en la categoria d'«Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net», s'ha de carregar o abonar, per les variacions en el seu valor raonable, amb abonament o càrrec, respectivament, als comptes 900 i 800.»

7. Es modifica la lletra c) de les relacions comptables del compte 251 («Valors representatius de deute a llarg termini»), que queda redactada de la manera següent:

«c) Si els valors es classifiquen en la categoria d'«Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net», s'ha de carregar o abonar, per les variacions en el seu valor raonable, amb abonament o càrrec, respectivament, als comptes 900 i 800, llevat de la part corresponent a diferències de canvi que s'ha de registrar amb abonament o càrrec als comptes 768 i 668. També s'ha de carregar quan es produeixi el deteriorament del valor pel saldo negatiu acumulat en el patrimoni net, amb abonament al compte 902.»

8. Es modifica la definició del compte 293 («Deteriorament de valor de participacions a llarg termini»), que queda redactada de la manera següent:

«Import de les correccions valoratives per deteriorament del valor que correspongui a les participacions a llarg termini en empreses del grup, associades, altres parts vinculades i altres empreses, incloses en la categoria d'«Actius financers a cost»

2933/2934/2935/2936».

9. Es modifica la lletra b2) de les relacions comptables dels comptes 2933/2934/2935/2936, que queda redactada de la manera següent:

«b2) Quan s'alieni l'immobilitzat financer o es doni de baixa de l'actiu per qualsevol altre motiu, amb abonament a comptes del subgrup 24 o al compte 250.»

10. Es modifica la introducció al Grup 4, («Creditors i deutors per operacions comercials»), que queda redactada de la manera següent:

«Grup 4. Creditors i deutors per operacions comercials.

Instruments financers i comptes que tinguin el seu origen en el tràfic de l'empresa, així com els comptes amb les administracions públiques, fins i tot els que corresponguin a saldos amb venciment superior a un any. Per a aquests últims i als

efectes de la seva classificació, es poden utilitzar els subgrups 42 i 45 o procedir a la dita reclassificació en els comptes propis.

En particular, s'han d'aplicar les regles següents:

a) Els actius financers i els passius financers inclosos en aquest grup s'han de classificar, amb caràcter general, als efectes de la seva valoració, en les categories d'«Actius financers a cost amortitzat» i «Passius financers a cost amortitzat», respectivament.

b) Si els actius financers i passius financers es classifiquen als efectes de la seva valoració en més d'una categoria, s'han de desenvolupar els comptes de quatre xifres o més que siguin necessaris per diferenciar la categoria en la qual s'hagin inclòs.

c) Un compte que reculli actius financers o passius financers classificats en la categoria d'«Actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys», així com en la de «Passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys» respectivament, s'ha d'abonar o carregar, per les variacions en el seu valor raonable, amb càrrec o abonament, respectivament, als comptes 663 i 763.

d) Un compte que reculli creditors o deutors per operacions comercials que, d'acord amb el que estableixen les normes de registre i valoració, formin part d'un grup alienable d'elements mantinguts per a la venda, s'ha de carregar o abonar, respectivament, en el moment en què es compleixin les condicions per a la seva classificació, amb abonament o càrrec al respectiu compte del subgrup 58.»

11. Es modifica la introducció al Grup 5, («Comptes financers»), que queda redactada de la manera següent:

«Grup 5. Comptes financers.

Instruments financers per operacions no comercials, és a dir, per operacions alienes al tràfic el venciment, l'alienació o la realització de les quals s'espera que s'ha de produir en un termini no superior a un any i mitjans líquids disponibles.

En particular, s'han d'aplicar les regles següents:

a) En aquest grup s'inclouen els derivats financers tant de cobertura com de negociació quan la seva liquidació no sigui superior a un any.

b) Els instruments financers que es mantinguin per negociar, amb caràcter general, han d'estar inclosos en aquest grup. En particular, s'han d'incloure en aquesta categoria les inversions financeres en instruments de patrimoni d'empreses que no tinguin la consideració d'empreses del grup, multigrup o associades, que s'hagin adquirit amb la intenció de ser venudes en el curt termini.

c) S'han de desenvolupar els comptes de quatre xifres o més que siguin necessaris per diferenciar les categories en les quals s'hagin inclòs els actius financers i passius financers d'acord amb el que estableixen les normes de registre i valoració.

d) Si s'adquireixen actius financers híbrids o s'emeten o assumeixen passius financers híbrids que, d'acord amb el que estableixen les normes de registre i valoració, es valorin en el seu conjunt pel seu valor raonable, s'han d'incloure en el compte que correspongui a la naturalesa del contracte principal, per a la qual cosa s'han de crear amb el degut desglossament comptes de quatre xifres o més que identifiquin que es tracta d'un actiu o passiu financer híbrid a curt termini valorat conjuntament. En relació amb els passius financers, quan es reconeguin separatament el contracte principal i el derivat implícit, aquest últim s'ha de tractar com si s'hagués contractat de forma independent, per la qual cosa s'ha d'incloure en el compte del grup 5 que sigui procedent i el contracte principal s'ha de recollir en el compte que correspongui a la seva naturalesa, i s'han de desenvolupar amb el degut desglossament comptes de quatre xifres o més que identifiquin que es tracta d'un contracte principal financer híbrid a curt termini.

e) Un compte que reculli actius financers o passius financers classificats en la categoria d'“Actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys”, així com en la de “Passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys” respectivament, s'ha d'abonar o carregar, per les variacions en el seu valor raonable, amb càrrec o abonament, respectivament, als comptes 663 i 763.

f) Un compte que reculli passius o actius inclosos en aquest grup que, d'acord amb el que estableixen les normes de registre i valoració, formin part d'un grup alienable d'elements mantinguts per a la venda, s'ha de carregar o abonar, respectivament, en el moment en què es compleixin les condicions per a la seva classificació, amb abonament o càrrec al respectiu compte del subgrup 58.

g) La diferència entre el valor pel qual es reconeixen inicialment els actius financers o passius financers i el seu valor de reemborsament s'ha de registrar com un càrrec o abonament (o quan sigui procedent, un abonament o càrrec), en el compte on estigui registrat l'actiu financer o el passiu financer, tenint com a contrapartida el compte del subgrup 76 o 66, que correspongui segons la naturalesa de l'instrument.»

12. Es modifica la lletra c) de les relacions comptables del compte 531. «Valors representatius de deute a curt termini de parts vinculades», que queda redactada de la manera següent:

«c) Si els valors es classifiquen en la categoria d'“Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net”, s'han de carregar o abonar, per les variacions en el seu valor raonable, amb abonament o càrrec, respectivament, als comptes 900 i 800, llevat de la part corresponent a diferències de canvi que s'ha de registrar amb abonament o càrrec als comptes 768 i 668. També s'han de carregar quan es produeixi el deteriorament del valor pel saldo negatiu acumulat en el patrimoni net, amb abonament al compte 902.»

13. Es modifica la lletra c) de les relacions comptables del compte 541. «Valors representatius de deute a curt termini», que queda redactada de la manera següent:

«c) Si els valors es classifiquen en la categoria d'“Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net”, s'ha de carregar o abonar, per les variacions en el seu valor raonable, amb abonament o càrrec, respectivament, als comptes 900 i 800, llevat de la part corresponent a diferències de canvi que s'ha de registrar amb abonament o càrrec als comptes 768 i 668. També s'ha de carregar quan es produeixi el deteriorament del valor pel saldo negatiu acumulat en el patrimoni net, amb abonament al compte 902.»

14. La definició i les relacions comptables del subgrup 58 («Actius no corrents mantinguts per a la venda i actius i passius associats») queden redactades de la manera següent:

«Actius no corrents amb caràcter individual, així com altres actius i passius no corrents o corrents inclosos en un grup alienable d'elements, la recuperació dels quals s'espera realitzar fonamentalment a través de la seva venda, en lloc de pel seu ús continuat, inclosos els que formin part d'una operació interrompuda que s'hagi classificat com a mantinguda per a la venda.

580/584.

Aquests comptes han de figurar en l'actiu corrent del balanç.

El seu moviment, generalment, és el següent:

a) S'han de carregar:

a1) En el moment en què es compleixin les condicions per a la seva classificació, d'acord amb el que disposen les normes de registre i valoració

contingudes a la segona part d'aquest text, amb abonament als respectius comptes de l'actiu corrent i no corrent.

a2) En el cas d'actius financers que, als efectes de la seva valoració, estiguin classificats en la categoria d'“Actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys”, per les variacions en el seu valor raonable, amb abonament al compte 763.

a3) En el cas d'actius financers que, als efectes de la seva valoració, estiguin classificats en la categoria d'“Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net”, per les variacions en el seu valor raonable, amb abonament al compte 960, llevat de la part corresponent a diferències de canvi en partides monetàries, que s'ha de registrar amb abonament al compte 768.

a4) Si s'escau, per l'ingrés financer meritat, amb abonament al compte que correspongui del subgrup 76.

b) S'han d'abonar:

b1) En el moment en què es produeixi l'alienació o la disposició per una altra via de l'actiu no corrent o grup alienable d'elements, amb càrrec, generalment, a comptes del subgrup 57 i, en cas de pèrdues, al compte del subgrup 67 que correspongui a la naturalesa de l'actiu.

b2) En el cas d'actius financers que, als efectes de la seva valoració, estiguin classificats en la categoria d'“Actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys”, per les variacions en el seu valor raonable, amb càrrec al compte 663.

b3) En el cas d'actius financers que, als efectes de la seva valoració, estiguin classificats en la categoria d'“Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net”, per les variacions en el seu valor raonable, amb càrrec al compte 860, llevat de la part corresponent a diferències de canvi en partides monetàries que s'ha de registrar amb càrrec al compte 668.

b4) Si l'actiu no corrent o grup alienable d'elements deixa de complir els requisits per a la seva classificació com a mantingut per a la venda d'acord amb el que disposen les normes de registre i valoració que conté la segona part d'aquest text, amb càrrec als respectius comptes de l'actiu corrent i no corrent.

585/589.

Aquests comptes han de figurar en el passiu corrent del balanç.

El seu moviment, generalment, és el següent:

a) S'han d'abonar:

a1) En el moment en què es compleixin les condicions per a la seva classificació, d'acord amb el que disposen les normes de registre i valoració que conté la segona part d'aquest text, amb càrrec als respectius comptes del passiu corrent i no corrent.

a2) En el cas de passius financers que, als efectes de la seva valoració, estiguin classificats en la categoria de “Passius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys”, per les variacions en el seu valor raonable, amb càrrec al compte 663.

a3) Si s'escau, per la despesa financera meritada, amb càrrec al compte que correspongui del subgrup 66.

b) S'han de carregar:

b1) En el moment en què es produeixi l'alienació o la disposició per una altra via del grup alienable d'elements.

b2) En el cas de passius financers que, als efectes de la seva valoració, estiguin classificats en la categoria de “Passius financers a valor raonable amb

canvis en el compte de pèrdues i guanys”, per les variacions en el seu valor raonable, amb abonament al compte 763.

b3) Si el grup alienable d'elements deixa de complir els requisits per a la seva classificació com a mantingut per a la venda d'acord amb el que disposen les normes de registre i valoració que conté la segona part d'aquest text, amb abonament als respectius comptes del passiu corrent i no corrent.»

15. Es modifica la definició del compte 593 («Deteriorament de valor de participacions a curt termini»), que queda redactada de la manera següent:

«Import de les correccions valoratives per deteriorament del valor que correspongui a les participacions a curt termini en empreses del grup, associades, altres parts vinculades i altres empreses, incloses en la categoria d'«Actius financers a cost».

5933/5934/5935/5936.»

16. Es modifica la lletra b2) de les relacions comptables dels comptes 5933/5934/5935/5936, que queda redactada de la manera següent:

«b2) Quan s'alienin els valors o es donin de baixa de l'actiu per qualsevol altre motiu, amb abonament a comptes del subgrup 53 o al compte 540.»

17. La definició i les relacions comptables del compte 663 («Pèrdues per valoració d'instruments financers pel seu valor raonable») queden redactades de la manera següent:

«663. Pèrdues per valoració d'instruments financers pel seu valor raonable.

Pèrdues originades per la valoració a valor raonable de determinats instruments financers, incloses les que es produeixin en ocasió de la seva reclassificació.

Amb caràcter general, el contingut i el moviment dels comptes esmentats de quatre xifres és el següent:

6630. Pèrdues de cartera de negociació.

Pèrdues originades per la valoració a valor raonable dels instruments financers que compleixin la definició d'instruments que es mantenen per negociar.

S'ha de carregar per la disminució en el valor raonable dels actius financers o l'augment en el valor dels passius financers classificats en aquesta categoria, amb abonament al compte corresponent de l'element patrimonial.

6631. Pèrdues de designats per l'empresa.

Pèrdues originades per la valoració a valor raonable dels instruments financers designats en la categoria «Valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys» en exercici de l'opció del valor raonable que regula la norma de registre i valoració novena.

El seu moviment és anàleg a l'assenyalat per al compte 6630.

6632. Pèrdues d'actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net.

Pèrdues originades per la baixa, alienació o cancel·lació dels instruments financers classificats en la categoria d'«Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net».

S'ha de carregar en el moment en què es produeixi la baixa, alienació o cancel·lació de l'instrument financer, pel saldo negatiu acumulat en el patrimoni net amb abonament al compte 902.

6633. Pèrdues d'instruments de cobertura.

Pèrdues originades en instruments de cobertura, en les operacions de cobertura de fluxos d'efectiu quan l'empresa no esperi que la transacció prevista tingui lloc.

S'ha de carregar per la transferència al compte de pèrdues i guanys de l'import negatiu reconegut directament en el patrimoni net, amb abonament al compte 912.

6634. Pèrdues d'altres instruments financers.

Pèrdues originades per la valoració a valor raonable dels restants instruments financers inclosos en la categoria "Valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys".

El seu moviment és anàleg al del compte 6630.»

18. Es modifica la relació comptable del compte 696 («Pèrdues per deteriorament de participacions i valors representatius de deute a llarg termini»), que queda redactada de la manera següent:

«S'ha de carregar per l'import del deteriorament estimat, amb abonament als comptes 293, 294, 297, 599 o a comptes del grup 9.»

19. Es modifica la relació comptable del compte 698 («Pèrdues per deteriorament de participacions i valors representatius de deute a curt termini»), que queda redactada de la manera següent:

«S'ha de carregar per l'import del deteriorament estimat, amb abonament als comptes 593, 594, 597, 599 o a comptes del grup 9.»

20. La definició i relacions comptables del compte 763 («Beneficis per valoració d'instruments financers pel seu valor raonable») queden redactades de la manera següent:

«763. Beneficis per valoració d'instruments financers pel seu valor raonable.

Beneficis originats per la valoració a valor raonable de determinats instruments financers, inclosos els que es produeixen en ocasió de la seva reclassificació.

Amb caràcter general, el contingut i el moviment dels comptes esmentats de quatre xifres és el següent:

7630. Beneficis de cartera de negociació.

Beneficis originats per la valoració a valor raonable dels instruments financers que es mantinguin per negociar.

S'ha d'abonar per l'augment en el valor raonable dels actius financers o la disminució en el valor dels passius financers classificats en aquesta categoria, amb càrrec al compte corresponent de l'element patrimonial.

7631. Beneficis de designats per l'empresa.

Beneficis originats per la valoració a valor raonable dels instruments financers designats en la categoria "Valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys" en exercici de l'opció del valor raonable que regula la norma de registre i valoració novena.

El seu moviment és anàleg al del compte 7630.

7632. Beneficis d'actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net.

Beneficis originats per la baixa o l'alienació dels instruments financers classificats en la categoria d'«Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net».

S'ha d'abonar en el moment en què es produeixi la baixa o l'alienació de l'instrument financer, pel saldo positiu acumulat en el patrimoni net amb càrrec al compte 802.

7633. Beneficis d'instruments de cobertura.

Beneficis originats en instruments de cobertura, en les operacions de cobertura de fluxos d'efectiu quan l'empresa no esperi que la transacció prevista tingui lloc.

S'ha d'abonar per la transferència al compte de pèrdues i guanys de l'import positiu reconegut directament en el patrimoni net, amb càrrec al compte 812.

7634. Beneficis d'altres instruments financers.

Beneficis originats per la valoració a valor raonable dels restants instruments financers inclosos en la categoria "Valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys".

El seu moviment és anàleg al del compte 7630.»

21. Es modifica l'apartat a) de les relacions comptables del compte 800 («Pèrdues en actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net»), que queda redactat de la manera següent:

«a) S'ha de carregar per les variacions negatives en el valor raonable dels actius financers classificats com a valor raonable amb canvis en el patrimoni net, incloses les que es produeixin en cas de reclassificació, amb abonament als comptes dels corresponents elements patrimonials.»

22. Es modifica l'apartat a) de les relacions comptables del compte 802 («Transferència de beneficis en actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net»), que queda redactat de la manera següent:

«a) S'ha de carregar:

a1) En el moment en què es produeixi la baixa o l'alienació de l'actiu financer a valor raonable amb canvis en el patrimoni net, inclosos els que hagin estat objecte de reclassificació, pel saldo positiu acumulat en el patrimoni net amb abonament al compte 7632.

a2) Quan s'hagi produït una combinació de negocis per etapes, d'acord amb el que disposen les normes de registre i valoració, per les variacions de valor positives imputades directament al patrimoni net corresponents a qualsevol participació prèvia en l'adquirida que estigui classificada com a actius financers a valor raonable amb canvis en patrimoni net, amb abonament al compte 7632.»

23. Es modifica l'apartat a) de les relacions comptables del compte 900 («Beneficis en actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net»), que queda redactat de la manera següent:

«a) S'ha d'abonar per les variacions positives en el valor raonable dels actius financers classificats com a valor raonable amb canvis en el patrimoni net, incloses les que es produeixin en cas de reclassificació, amb càrrec als comptes dels corresponents elements patrimonials.»

24. Es modifica l'apartat a) de les relacions comptables del compte 902 («Transferència de pèrdues en actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net»), que queda redactat de la manera següent:

«a) S'ha d'abonar:

a1) En el moment en què es produeixi la baixa o l'alienació de l'actiu financer a valor raonable amb canvis en el patrimoni net, inclosos els que hagin estat objecte de reclassificació, pel saldo negatiu acumulat en el patrimoni net amb càrrec al compte 6632.

a2) En el moment en què es produeixi el deteriorament de l'instrument financer, pel saldo negatiu acumulat en el patrimoni net amb càrrec als comptes dels corresponents instruments de deute o al compte 696 en el cas d'inversions en instruments de patrimoni.

a3) Quan s'hagi produït una combinació de negocis per etapes, d'acord amb el que disposen les normes de registre i valoració, per les variacions de valor negatives imputades directament al patrimoni net corresponents a qualsevol participació prèvia en l'adquirida que estigui classificada com a actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net, amb càrrec al compte 6632.»

Article segon. *Modificació del Pla general de comptabilitat de petites i mitjanes empreses aprovat pel Reial decret 1515/2007, de 16 de novembre.*

El Pla general de comptabilitat de petites i mitjanes empreses aprovat pel Reial decret 1515/2007, de 16 de novembre, queda modificat de la manera següent:

U. En la primera part, («Marc conceptual de la comptabilitat»), es modifica el punt 2 («Valor raonable») de l'apartat 6è («Criteris de valoració»), que queda redactat de la manera següent:

«2. Valor raonable.

És el preu que es rebria per la venda d'un actiu o es pagaria per transferir o cancel·lar un passiu mitjançant una transacció ordenada entre participants en el mercat en la data de valoració. El valor raonable s'ha de determinar sense practicar cap deducció pels costos de transacció en què es pugui incórrer per causa d'alienació o disposició per altres mitjans. No té en cap cas el caràcter de valor raonable el que sigui resultat d'una transacció forçada, urgent o com a conseqüència d'una situació de liquidació involuntària.

El valor raonable s'estima per a una data determinada i, atès que les condicions de mercat poden variar amb el temps, aquest valor pot ser inadequat per a una altra data. A més, quan estimi el valor raonable, l'empresa ha de tenir en compte les condicions de l'actiu o passiu que els participants en el mercat tindrien en compte a l'hora de fixar el preu de l'actiu o passiu en la data de valoració. Aquestes condicions específiques inclouen, entre d'altres, per al cas dels actius, les següents:

- a) L'estat de conservació i la ubicació, i
- b) Les restriccions, si n'hi ha, sobre la venda o l'ús de l'actiu.

L'estimació del valor raonable d'un actiu no financer ha de tenir en consideració la capacitat d'un participant en el mercat per tal que l'actiu generi beneficis econòmics en el seu màxim i millor ús o, alternativament, mitjançant la seva venda a un altre participant en el mercat que utilitzaria l'actiu en el seu màxim i millor ús.

En l'estimació del valor raonable s'ha d'assumir com a hipòtesi que la transacció per vendre l'actiu o transferir el passiu es porta a terme:

- a) Entre parts interessades i degudament informades, en una transacció en condicions d'independència mútua,
- b) En el mercat principal de l'actiu o passiu, entenent com a tal el mercat amb el volum i el nivell d'activitat més alts, o
- c) En absència d'un mercat principal, en el mercat més avantatjós al qual tingui accés l'empresa per a l'actiu o passiu, entès com aquell que maximitza l'import que es rebria per la venda de l'actiu o minimitza la quantitat que es pagaria per la transferència del passiu, després de tenir en compte els costos de transacció i les despeses de transport.

Llevat que hi hagi una prova en contra, el mercat en què l'empresa efectuaria normalment una transacció de venda de l'actiu o transferència del passiu es

presumeix que ha de ser el mercat principal o, en absència d'un mercat principal, el mercat més avantatjós.

Els costos de transacció no inclouen els costos de transport. Si la localització és una característica de l'actiu (com pot ser el cas, per exemple, d'una primera matèria cotitzada), el preu en el mercat principal (o més avantatjós) s'ha d'ajustar pels costos, si n'hi ha, en els quals s'incorreria per transportar l'actiu des de la seva ubicació present a aquest mercat.

Amb caràcter general, el valor raonable s'ha de calcular per referència a un valor fiable de mercat. En aquest sentit, el preu cotitzat en un mercat actiu ha de ser la millor referència del valor raonable, i per mercat actiu s'entén aquell en el qual es donin les condicions següents:

- a) Els béns o serveis negociats són homogenis;
- b) Es poden trobar, pràcticament en qualsevol moment, compradors i venedors disposats a intercanviar els béns o serveis; i
- c) Els preus són públics i estan accessibles amb regularitat, i reflecteixen transaccions amb freqüència i volum suficients.

Per als elements respecte dels quals no hi hagi un mercat actiu, el valor raonable s'ha d'obtenir, si s'escau, mitjançant l'aplicació de models i tècniques de valoració. Entre els models i tècniques de valoració s'inclou l'ús de referències a transaccions recents en condicions d'independència mútua entre parts interessades i degudament informades, si estan disponibles, així com referències al valor raonable d'altres actius que siguin substancialment iguals, mètodes de descompte de fluxos d'efectiu futurs estimats i models generalment utilitzats per valorar opcions.

En qualsevol cas, les tècniques de valoració utilitzades han de ser consistents amb les metodologies acceptades i utilitzades pel mercat per a la fixació de preus, i s'ha d'utilitzar, si n'hi ha, la que hagi demostrat obtenir unes estimacions més realistes dels preus. I han de tenir en compte l'ús de dades observables de mercat i altres factors que els seus participants considerarien en la fixació del preu, i limitar en tota la mesura que sigui possible l'ús de consideracions subjectives i de dades no observables o contrastables.

L'empresa ha d'avaluar l'efectivitat de les tècniques de valoració que utilitzi de manera periòdica, utilitzant com a referència els preus observables de transaccions recents en el mateix actiu que es valori o utilitzant els preus basats en dades o índexs observables de mercat que estiguin disponibles i siguin aplicables.

En el valor raonable d'un instrument financer s'ha de preveure, entre d'altres, el risc de crèdit i, en el cas concret d'un passiu financer, s'ha de considerar el risc d'incompliment de l'empresa que inclou, entre altres components, el risc de crèdit propi. Tanmateix, per estimar el valor raonable no s'han de fer ajustos per volum o capacitat del mercat.

Quan correspongui aplicar la valoració pel valor raonable, els elements patrimonials que no es puguin valorar de manera fiable, ja sigui per referència a un valor de mercat o mitjançant l'aplicació dels models i les tècniques de valoració abans assenyalats, s'han de valorar, segons que correspongui, pel seu cost amortitzat o pel seu preu d'adquisició o cost de producció, minorat, si s'escau, per les partides correctores de valor que puguin correspondre, fent menció en la memòria a aquest fet i a les circumstàncies que el motiven.

El valor raonable d'un actiu o passiu, per al qual no hi ha un preu cotitzat sense ajustar d'un actiu o passiu idèntic en un mercat actiu, es pot valorar amb fiabilitat si la variabilitat en el rang de les estimacions del valor raonable de l'actiu o passiu no és significativa o les probabilitats de les diferents estimacions, dins d'aquest rang, poden ser avaluades raonablement i utilitzades en el mesurament del valor raonable.»

Dos. En la segona part, («Normes de registre i valoració»), s'inclou un últim paràgraf a l'apartat 3 («Interessos i dividendes rebuts d'actius financers»), de la norma de registre i valoració 8a («Actius financers»), que queda redactat de la manera següent:

«8a Actius financers.

3. Interessos i dividendes rebuts d'actius financers.

[...]

El judici sobre si s'han generat beneficis per la participada s'ha de fer atenent exclusivament els beneficis comptabilitzats en el compte de pèrdues i guanys individual des de la data d'adquisició, llevat que de forma indubtable el repartiment amb càrrec a aquests beneficis s'hagi de qualificar com una recuperació de la inversió des de la perspectiva de l'entitat que rep el dividend.»

Tres. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat I («Normes d'elaboració dels comptes anuals»), es modifica l'apartat 6 de la norma 5a («Balanç»), que queda redactat de la manera següent:

«6. El capital social i, si s'escau, la prima d'emissió o assumpció d'accions o participacions amb naturalesa de patrimoni net han de figurar en els epígrafs A-1.I. "Capital" i A-1.II. "Prima d'emissió", sempre que s'hagi produït la inscripció en el Registre Mercantil de l'execució de l'acord d'augment amb anterioritat a la formulació dels comptes anuals dins del termini que estableix el text refós de la Llei de societats de capital. En cas contrari, han de figurar en la partida 3. "Altres deutes a curt termini" de l'epígraf C.II "Deutes a curt termini" del passiu corrent.»

Quatre. En la tercera part, («Comptes anuals»), es modifica el punt 2 de la norma 8a («Memòria») de l'apartat I («Normes d'elaboració dels comptes anuals») que queda redactat de la manera següent:

«2. S'ha d'indicar qualsevol altra informació complementària no inclosa en el model de la memòria que sigui necessària per permetre el coneixement de la situació i activitat de l'empresa en l'exercici, que faciliti la comprensió dels comptes anuals objecte de presentació, amb la finalitat que reflecteixin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'empresa; en particular, s'han d'incloure dades qualitatives corresponents a la situació de l'exercici anterior quan això sigui significatiu.»

Article tercer. *Modificació de les Normes per a la formulació dels comptes anuals consolidats aprovades pel Reial decret 1159/2010, de 17 de setembre.*

Les Normes per a la formulació dels comptes anuals consolidats aprovades pel Reial decret 1159/2010, de 17 de setembre, queden modificades de la manera següent:

U. En l'annex Models de comptes anuals consolidats, la partida 16 («Variació de valor raonable en instruments financers») del model de Compte de pèrdues i guanys consolidat, es desglossa de la manera següent:

«16. Variació de valor raonable en instruments financers.

a) Valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys.

b) Transferència d'ajustos de valor raonable amb canvis en el patrimoni net.»

Dos. En l'annex Models de comptes anuals consolidats, es modifica la redacció de l'apartat 1 («Actius financers disponibles per a la venda») dels epígrafs I («Per valoració d'instruments financers») i VII («Per valoració d'instruments financers»), del model A) («Estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat corresponent a l'exercici acabat el ... de 20XX»), de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat corresponent a l'exercici

acabat el ... de 20XX, que passa a denominar-se «1. Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net».

Tres. En l'annex Models de comptes anuals consolidats, es modifica el punt 14 de la nota 4 («Normes de registre i valoració») del model de memòria consolidada, que queda redactat de la manera següent:

«4. Normes de registre i valoració.

14. Ingressos i despeses; s'han d'indicar els criteris generals aplicats. En particular, en relació amb els ingressos per lliurament de béns i prestació de serveis el criteri seguit per concloure que les obligacions assumides per l'entitat es compleixen al llarg del temps o en un moment determinat; en concret, en relació amb les que es compleixen al llarg del temps, s'han d'assenyalar els mètodes utilitzats per determinar el grau d'avançament i s'ha d'informar en cas que el seu càlcul hagi estat impracticable.»

Quatre. En l'annex Models de comptes anuals consolidats, es modifica la nota 16 («Instruments financers») del model de memòria consolidada, que queda redactada de la manera següent:

«16. Instruments financers.

16.1 Consideracions generals i objectiu.

La informació requerida en els apartats següents és aplicable als instruments financers inclosos en l'abast de la norma de registre i valoració novena del Pla general de comptabilitat.

L'objectiu d'aquesta nota és requerir l'entitat que, en els seus comptes anuals consolidats, inclogui informació que permeti als usuaris avaluar:

a) La rellevància dels instruments financers en la situació financera i els resultats del grup, i

b) La naturalesa i abast dels riscos procedents dels instruments financers als quals les societats del perímetre de la consolidació s'hagin exposat durant el període sobre el qual s'informa i als quals l'entitat estigui exposada al tancament de l'exercici, així com la forma de gestionar aquests riscos.

A l'efecte de presentar-la en la memòria, certa informació s'ha de subministrar per classes d'instruments financers. Aquestes s'han de definir prenent en consideració la naturalesa dels instruments financers i les categories que estableix la norma de registre i valoració novena del Pla general de comptabilitat. S'ha d'informar sobre les classes definides per l'entitat.

16.2 Informació sobre la rellevància dels instruments financers en la situació financera i en els resultats del grup.

16.2.1 Informació relacionada amb el balanç consolidat.

a) Categories d'actius financers i passius financers.

S'ha de revelar el valor en llibres de cadascuna de les categories d'actius financers i passius financers que assenyala la norma de registre i valoració novena del Pla general de comptabilitat, d'acord amb l'estructura següent.

a.1) Actius financers.

Categories	Classes													
	Instruments financers a llarg termini						Instruments financers a curt termini						Total	
	Instruments de patrimoni		Valors representatius de deute		Crèdits derivats Altres		Instruments de patrimoni		Valors representatius de deute		Crèdits derivats Altres			
	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1
Actius a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys. – Cartera de negociació. – Designats. – Altres.														
Actius financers a cost amortitzat.														
Actius financers a cost.														
Actius a valor raonable amb canvis en el patrimoni net.														
Derivats de cobertura.														
Total.														

a.2) Passius financers.

Categories	Classes													
	Instruments financers a llarg termini						Instruments financers a curt termini						Total	
	Deutes amb entitats de crèdit		Obligacions i altres valors negociables		Derivats Altres		Deutes amb entitats de crèdit		Obligacions i altres valors negociables		Derivats Altres			
	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1	Ex x	Ex x-1
Passius financers a cost amortitzat o cost.														
Passius a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys. – Cartera de negociació. – Designats. – Altres.														
Derivats de cobertura.														
Total.														

b) Actius financers i passius financers valorats a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.

S'ha d'informar sobre l'import de la variació en el valor raonable, durant l'exercici i l'acumulada des de la seva designació, i s'ha d'indicar el mètode utilitzat per realitzar el càlcul.

Respecte als instruments financers derivats, diferents dels que es qualifiquin d'instruments de cobertura, s'ha d'informar sobre la naturalesa dels instruments i les condicions importants que puguin afectar l'import, el calendari i la certesa dels futurs fluxos d'efectiu.

En cas que s'hagin designat actius financers o passius financers per mesurarlos a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, s'ha d'informar

sobre l'ús d'aquesta opció, amb especificació del compliment dels requisits que exigeix la norma de registre i valoració.

Si alguna societat del perímetre de consolidació ha designat un passiu financer en exercici de l'opció del valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, s'ha d'informar sobre:

1. L'import del canvi, durant el període i de forma acumulada, en el valor raonable del passiu que és atribuïble a canvis en el risc de crèdit.

2. La diferència entre l'import en llibres del passiu i l'import que l'empresa estaria obligada a pagar en el moment del venciment.

c) Reclassificacions.

Si, d'acord amb el que estableix la norma de registre i valoració novena del Pla general de comptabilitat, s'ha reclassificat un actiu financer, s'ha d'informar sobre els imports de la dita reclassificació per cada categoria d'actius financers i se n'ha d'incloure una justificació. En particular, s'ha de donar una explicació detallada del canvi en la gestió dels actius financers i una descripció qualitativa del seu efecte en els comptes anuals consolidats de l'entitat.

d) Compensació d'actius i passius financers.

S'ha d'incloure informació per permetre als usuaris dels comptes anuals consolidats comprendre l'efecte o efecte potencial sobre la seva situació financera dels acords de compensació a què es refereix l'apartat 2 de la norma d'elaboració dels comptes anuals 6a Balanç del Pla general de comptabilitat.

Per complir aquest objectiu, s'ha d'incloure de manera separada per als actius financers reconeguts i els passius financers reconeguts la informació següent:

1. Els imports bruts dels actius financers reconeguts i passius financers reconeguts.

2. Els imports que estan compensats d'acord amb els criteris de l'apartat 2 esmentat.

3. Els imports nets presentats en el balanç.

e) Actius cedits i acceptats en garantia.

S'ha d'informar del valor en llibres dels actius financers lliurats com a garantia, de la classe a la qual pertanyen, així com dels terminis i condicions relacionats amb l'operació de garantia esmentada.

Si l'entitat manté actius de tercers en garantia, ja siguin financers o no, dels quals pugui disposar, encara que no s'hagi produït l'impagament, ha d'informar sobre:

1. El valor raonable de l'actiu rebut en garantia.

2. El valor raonable de qualsevol actiu rebut en garantia del qual s'hagi disposat i si es té l'obligació de tornar-lo o no, i

3. Els terminis i condicions relatius a l'ús, per part del grup, dels actius rebuts en garantia.

f) Instruments financers compostos amb múltiples derivats implícits.

Quan alguna de les societats del perímetre de la consolidació hagi emès un instrument que conté un component de passiu i un altre de patrimoni, i l'instrument incorpori diversos derivats implícits els valors dels quals siguin interdependents (com és el cas d'un instrument de deute convertible amb una opció de rescat), l'entitat ha d'informar sobre l'existència d'aquestes característiques.

g) Correccions per deteriorament del valor originades pel risc de crèdit.

S'ha de presentar, per a cada classe d'actius financers, una anàlisi del moviment dels comptes correctors representatius de les pèrdues per deteriorament originades pel risc de crèdit.

h) Impagament i incompliment de condicions contractuals.

En relació amb els préstecs rebuts i pendents de pagament al tancament de l'exercici, s'ha d'informar de:

1. Els detalls de qualsevol impagament del principal o interessos que s'hagi produït durant l'exercici.
2. El valor en llibres en la data de tancament de l'exercici dels préstecs en els quals s'hagi produït un incompliment per impagament, i
3. Si l'impagament ha estat solucionat o s'han renegociat les condicions del préstec abans de la data de formulació dels comptes anuals.

Si durant l'exercici s'ha produït un incompliment contractual diferent de l'impagament i sempre que aquest fet atorgui al prestador el dret a reclamar el pagament anticipat, s'ha de subministrar una informació similar a la descrita, excepte si l'incompliment s'ha solucionat o les condicions s'han renegociat abans de la data de tancament de l'exercici.

i) Deutes amb característiques especials.

Quan les empreses del conjunt consolidable tinguin deutes amb característiques especials, s'ha d'informar de la naturalesa dels deutes, els seus imports i característiques, i s'ha de desglossar, quan escaigui, si són amb empreses del grup o associades.

16.2.2 Informació relacionada amb el compte de pèrdues i guanys consolidat i el patrimoni net.

S'ha d'informar de:

1. Les pèrdues o els guanys nets procedents de les diferents categories d'instruments financers que defineix la norma de registre i valoració novena del Pla general de comptabilitat.
2. El guany o pèrdua reconegut en el compte de pèrdues i guanys consolidat que sorgeix de la baixa d'actius financers mesurats al cost amortitzat, i mostrar per separat els guanys i les pèrdues sorgides de la baixa d'aquests actius financers. Aquesta informació ha d'incloure les raons per donar de baixa en comptes aquests actius financers.
3. Els ingressos i les despeses financers calculats per aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu.

16.2.3 Altra informació que s'ha d'incloure en la memòria consolidada.

16.2.3.1 Comptabilitat de cobertures.

L'objectiu de la informació que s'ha d'incloure sobre comptabilitat de cobertures és proporcionar a l'usuari dels comptes anuals consolidats informació rellevant i fiable sobre:

1. L'estratègia de gestió del risc i la manera com s'aplica per gestionar el risc.
2. La manera com les activitats de cobertura de les empreses del conjunt consolidable poden afectar l'import, el calendari i la incertesa dels seus fluxos d'efectiu futurs, i

3. L'efecte que la comptabilitat de cobertures ha tingut sobre el balanç consolidat, el compte de pèrdues i guanys consolidat i l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat.

Per complir aquest objectiu, s'ha d'incloure, per classes de cobertura comptable, una descripció detallada de les operacions de cobertura que efectuï, dels instruments financers designats com a instruments de cobertura, així com dels seus valors raonables en la data de tancament d'exercici i de la naturalesa dels riscos que han estat coberts.

L'entitat ha de justificar que es compleixen els requisits que exigeix la norma de registre i valoració novena del Pla general de comptabilitat i, en particular, hauria d'incloure una descripció de:

1. Com determina la relació econòmica entre la partida coberta i l'instrument de cobertura als efectes d'avaluar l'eficàcia de la cobertura, i
2. Com estableix la ràtio de cobertura i quins són els orígens de la ineficàcia de la cobertura.

Adicionalment, en les cobertures de fluxos d'efectiu, s'ha d'informar sobre:

1. Els exercicis en els quals s'espera que ocorrin els fluxos d'efectiu i els exercicis en els quals s'espera que afectin el compte de pèrdues i guanys consolidat.
2. L'import reconegut en el patrimoni net durant l'exercici i l'import que s'ha imputat al compte de pèrdues i guanys consolidat des del patrimoni net, amb detall dels imports inclosos en cada partida del compte de pèrdues i guanys consolidat.
3. L'import que s'hagi reduït del patrimoni net durant l'exercici i s'hagi inclòs en la valoració inicial del preu d'adquisició o del valor en llibres d'un actiu o passiu no financer, quan la partida coberta sigui una transacció prevista altament probable, i
4. Totes les transaccions previstes per a les quals prèviament s'hagi aplicat comptabilitat de cobertures, però que no s'espera que hagin d'ocórrer.

En les cobertures de valor raonable també s'ha d'informar sobre l'import de les pèrdues o els guanys de l'instrument de cobertura i de les pèrdues o els guanys de la partida coberta atribuïbles al risc cobert.

Així mateix, s'ha de revelar l'import de la ineficàcia registrada en el compte de pèrdues i guanys consolidat en relació amb la cobertura dels fluxos d'efectiu i amb la cobertura de la inversió neta en negocis a l'estranger.

16.2.3.2 Valor raonable.

a) Objectiu de la informació.

Per als instruments financers valorats a valor raonable, s'ha d'informar:

1. De les tècniques de valoració i de les variables utilitzades per les societats del perímetre de consolidació per desenvolupar aquestes valoracions amb posterioritat al reconeixement inicial;
2. De l'efecte en el compte de pèrdues i guanys consolidat o en l'estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat de les valoracions recurrents que utilitzin variables de nivell 3 significatives.

b) Per aconseguir aquest objectiu s'ha d'informar, entre d'altres, dels aspectes següents:

1. Del valor raonable de cada classe d'instruments financers i de la comparació amb el seu valor en llibres corresponent. No és necessari incloure el valor raonable en els supòsits següents:

1r Quan el valor en llibres constitueixi una aproximació acceptable del valor raonable; per exemple, en el cas dels crèdits i debits per operacions comercials a curt termini.

2n Quan es tracti d'instruments financers no cotitzats en un mercat actiu i els derivats que els tinguin per subjacent, que, segons el que estableix la norma de registre i valoració novena del Pla general de comptabilitat, es valorin pel seu cost.

En aquest cas, s'ha de revelar aquest fet i s'ha de descriure l'instrument financer, el seu valor en llibres i l'explicació de les causes que impedeixen la determinació fiable del seu valor raonable. Igualment, s'ha d'informar sobre si es té o no la intenció d'alienar-lo i quan.

En el cas de baixa del balanç consolidat de l'instrument financer durant l'exercici, s'ha de revelar aquest fet, així com el valor en llibres i l'import de la pèrdua o guany reconegut en el moment de la baixa.

2. El nivell de jerarquia de valor raonable dins del qual es classifiquen les valoracions considerant que l'instrument financer s'ha d'incloure íntegrament en un sol nivell.

Nivell 1: estimacions que utilitzen preus cotitzats sense ajustar en mercats actius per a actius o passius idèntics, als quals l'empresa pugui accedir en la data de valoració.

Nivell 2: estimacions que utilitzen preus cotitzats en mercats actius per a instruments similars o altres metodologies de valoració en què totes les variables significatives estan basades en dades de mercat observables directament o indirectament.

Nivell 3: estimacions en què alguna variable significativa no està basada en dades de mercat observables.

Una estimació del valor raonable es classifica en el mateix nivell de la jerarquia de valor raonable que la variable del menor nivell que sigui significativa per al resultat de la valoració. A aquests efectes, una variable significativa és la que té una influència decisiva sobre el resultat de l'estimació. En l'avaluació de la importància d'una variable concreta per a l'estimació s'han de tenir en compte les condicions específiques de l'actiu o el passiu que es valora.

3. Els imports de les transferències entre el nivell 1 i 2 dels instruments financers que es valorin a valor raonable de manera recurrent i sempre que es mantinguin al final de l'exercici; les raons de les transferències, i la política de l'entitat per determinar-les, distingint les entrades de les sortides de cada nivell.

4. Una descripció de les tècniques de valoració, els canvis en aquestes tècniques i les variables utilitzades en la determinació del valor raonable, per als instruments financers classificats en els nivells 2 i 3.

5. Informació quantitativa sobre les variables no observables significatives utilitzades en la determinació del valor raonable dels instruments financers classificats en el nivell 3.

6. Conciliació dels saldos inicials i finals dels instruments financers les valoracions dels quals estiguin classificades en el nivell 3, distingint les partides en què estan ubicats, les compres, vendes, emissions i liquidacions, i els imports de les transferències cap al nivell 3 o des d'aquest. S'han de distingir els imports reconeguts en el compte de pèrdues i guanys consolidat que hagin estat realitzats dels que no. En particular, s'ha de desglossar la política i els motius per a aquestes transferències cap al nivell 3 o des d'aquest.

7. Una descripció dels processos de valoració utilitzats en les valoracions que es classifiquin en el nivell 3.

8. Per a les valoracions recurrents classificades en el nivell 3, una descripció de la sensibilitat d'aquestes valoracions a canvis en les variables no observables si un canvi en aquestes variables pot donar lloc a una valoració significativament diferent. Si aquestes variables estan relacionades amb d'altres de no observables utilitzades en la valoració, una descripció d'aquestes relacions i de la manera com poden afectar la valoració.

9. Per a les valoracions de valor raonable d'instruments financers classificades en el nivell 3, s'ha d'informar sobre si un canvi en una o més variables no observables per reflectir supòsits alternatius raonablement possibles canviaria de forma significativa el valor raonable i l'efecte d'aquests canvis. A aquests efectes, la rellevància s'ha de jutjar respecte al resultat de l'exercici, actius o passius totals o total del patrimoni net.

16.2.3.3 Inversions en instruments de patrimoni.

El nom i domicili de societats, no incloses en les notes 1 i 2, en què les societats que formen el conjunt consolidable posseeixin, directament o mitjançant una persona que actuï en el seu propi nom, però a compte d'aquestes, un percentatge no inferior al 5 per 100 del seu capital. S'ha d'indicar la participació en el capital i percentatge de drets de vot, així com l'import del patrimoni net i el del resultat de l'últim exercici de la societat els comptes de la qual s'hagin aprovat. Aquestes informacions es poden ometre quan només presentin un interès menyspreable respecte a la imatge fidel que han d'expressar els comptes consolidats.

Notificacions efectuades, en compliment del que disposa l'article 155 del text refós de la Llei de societats de capital, a les societats participades, directament o indirectament, en més d'un 10 per 100.

16.2.3.4 Altre tipus d'informació

S'ha d'incloure informació sobre:

1. Els compromisos fermes de compra d'actius financers i fonts previsibles de finançament, així com els compromisos fermes de venda.
2. Els contractes de compra o venda d'actius no financers que, d'acord amb l'apartat 5.3 de la norma de registre i valoració novena del Pla general de comptabilitat, es reconeixin i valorin segons el que disposa la dita norma.
3. Qualsevol altra circumstància de caràcter substantiu que afecti els actius financers, com ara: litigis, embargaments, etc.
4. L'import disponible en les línies de descompte, així com les pòlisses de crèdit concedides a l'empresa amb els seus límits respectius, amb detall de la part disposada.
5. L'import dels deutes amb garantia real, amb indicació de la seva forma i naturalesa.

16.3 Informació sobre la naturalesa i el nivell de risc procedent d'instruments financers.

16.3.1 Informació qualitativa.

Per a cada tipus de risc: risc de crèdit, risc de liquiditat i risc de mercat (aquest últim comprèn el risc de tipus de canvi, de tipus d'interès i altres riscos de preu), s'ha d'informar de l'exposició al risc i de com es produeix aquest risc, i s'han de descriure els objectius, polítiques i procediments de gestió del risc i els mètodes que s'utilitzen per mesurar-lo.

Si hi ha canvis en aquests aspectes d'un exercici a un altre, cal explicar-los.

16.3.2 Informació quantitativa.

16.3.2.1 Per a cada tipus de risc, s'ha d'incloure un resum de la informació quantitativa respecte a l'exposició al risc en la data de tancament de l'exercici. Aquesta informació s'ha de basar en la utilitzada internament pel consell d'administració de la societat implicada o òrgan de govern equivalent.

En particular, per a cada tipus de risc s'ha d'incloure, almenys, la informació que s'indica a continuació:

a) Risc de crèdit.

En tot cas, s'ha d'informar sobre:

1. Les definicions d'incompliment que l'entitat utilitza, incloent-hi les raons per seleccionar aquestes definicions.
2. La manera com es van agrupar els instruments si les pèrdues per deteriorament es mesuren sobre una base col·lectiva.
3. Les característiques principals de les modificacions o reestructuracions de crèdits que s'hagin produït en l'exercici.
4. La política de cancel·lacions o baixa de balanç, incloent-hi els indicadors que no hi ha expectatives raonables de recuperació, així com informació sobre la política per a actius financers que es cancel·len, però que encara estan subjectes a una activitat d'exigència de compliment.

Per a cada classe d'actius financers en mora o deteriorats, s'ha d'informar sobre:

1. L'antiguitat dels actius financers en mora al final de l'exercici sobre el qual s'informa.
2. L'import de les correccions valoratives per deteriorament, així com l'import de qualsevol ingrés financer reconegut en el compte de pèrdues i guanys consolidat relacionat amb aquests actius.
3. L'import que millor representa el seu màxim nivell d'exposició al risc de crèdit al final de l'exercici sobre el qual s'informa i una descripció de les garanties de què disposi el grup i d'altres millores creditícies, així com del seu efecte financer (per exemple, una quantificació de la mesura en què les garanties i altres millores creditícies atenuen el risc de crèdit), en relació amb l'import que millor representa el màxim nivell d'exposició al risc de crèdit.

Quan s'hagin obtingut durant l'exercici actius financers o no financers en l'execució de les garanties que asseguraven el cobrament, o en l'execució d'altres millores creditícies (per exemple, avals), i aquests actius compleixin els criteris de reconeixement, s'ha d'indicar, respecte d'aquests actius mantinguts al tancament de l'exercici:

1. La naturalesa i l'import en llibres dels actius.
2. Quan els actius no siguin fàcilment convertibles en efectiu, les polítiques per alienar o disposar per una altra via d'aquests actius, o per utilitzar-los en les seves activitats.

b) Risc de liquiditat.

Per als passius financers que tinguin un venciment determinat o determinable, s'ha d'informar sobre els imports que vencin en cadascun dels cinc anys següents al tancament de l'exercici i de la resta fins al seu últim venciment. Aquestes indicacions han de figurar separatament per a cadascuna de les partides de passius financers de conformitat amb el model de balanç.

Adicionalment l'entitat ha d'incloure una explicació de com gestiona el risc de liquiditat inherent en aquests passius.

c) Risc de mercat.

Llevat que es compleixi el que estableix el paràgraf següent, s'ha d'informar sobre:

1. Una anàlisi de sensibilitat per a cada tipus de risc de mercat al qual l'entitat estigui exposada al tancament de l'exercici, i ha de mostrar com es podrien veure

afectats el resultat del grup i el patrimoni a causa de canvis en la variable rellevant de risc, que siguin raonablement possibles en la data esmentada.

2. Els mètodes i les hipòtesis utilitzats per elaborar l'anàlisi de sensibilitat.

3. Els canvis que s'han produït des del període anterior en els mètodes i les hipòtesis utilitzats, així com les raons d'aquests canvis.

Si s'elabora una anàlisi de sensibilitat, com la del valor en risc, que reflecteixi les interdependències entre les variables de risc (per exemple, entre les taxes d'interès i de canvi) i la utilitza per gestionar riscos financers, pot utilitzar aquesta anàlisi de sensibilitat en lloc de la que especifica el paràgraf anterior. En aquest cas, també s'ha d'incloure:

1. Una explicació del mètode utilitzat per preparar aquesta anàlisi de sensibilitat, així com dels principals paràmetres i hipòtesis subjacents en les dades subministrades.

2. Una explicació de l'objectiu del mètode utilitzat, així com de les limitacions que poden fer que la informació no reflecteixi plenament el valor raonable dels actius i passius implicats.

16.3.2.2 Per a cada tipus de risc s'ha d'incloure informació sobre les concentracions de risc, que inclogui una descripció de la forma de determinar la concentració, les característiques comunes de cada concentració (àrea geogràfica, divisa, mercat, contrapartida, etc.), i l'import de les exposicions al risc associat als instruments financers que comparteixin aquestes característiques.

16.4 Transferències d'actius financers.

Als efectes de l'aplicació dels requeriments que es recullen a continuació una entitat transfereix totalment o parcialment un actiu financer (l'actiu financer transferit) si i només si es dona, almenys, una de les condicions següents:

1. Transfereix els drets contractuals a rebre els fluxos d'efectiu d'aquest actiu financer; o

2. Reté els drets contractuals a rebre els fluxos d'efectiu d'aquest actiu financer, però assumeix, en un acord, una obligació contractual de pagar aquests fluxos d'efectiu a un o més receptors.

Quan alguna societat del perímetre de consolidació hagi efectuat cessions d'actius financers de manera que una part d'aquests o la seva totalitat no compleixi les condicions per a la baixa del balanç, assenyalades a l'apartat 2.6 de la norma de registre i valoració novena del Pla general de comptabilitat, ha de proporcionar la informació següent agrupada per classes d'actius:

1. La naturalesa dels actius cedits.

2. La naturalesa dels riscos i beneficis inherents a la propietat als quals l'empresa continua exposada.

3. El valor en llibres dels actius cedits i els passius associats, que l'empresa mantingui registrats, i

4. Quan l'entitat reconegui els actius en funció de la seva implicació continuada, el valor en llibres dels actius que inicialment figuraven en el balanç, el valor en llibres dels actius que l'empresa continua reconeixent i el valor en llibres dels passius associats.

16.5 Fons propis.

Anàlisi del moviment de l'exercici en les partides incloses en aquesta agrupació, amb indicació dels orígens dels augmentos i les causes de les disminucions.

Desglossament de l'epígraf «Reserves», amb el nivell de detall següent:

Reserves:

Reserves de la societat dominant diferenciant les reserves distribuïbles, les no distribuïbles i els resultats d'exercicis anteriors.

Reserves en societats consolidades.

Reserves en societats posades en equivalència.

S'ha d'informar sobre:

a) Nombre d'accions o participacions en el capital de la societat dominant i valor nominal de cadascuna, amb distinció per classes, així com els drets que se'ls atorguen i les restriccions que puguin tenir. També, si s'escau, s'han d'indicar per a cada classe els desemborsaments pendents, així com la data d'exigibilitat. I, si s'escau, els desemborsaments exigits pendents i en situació de mora, així com les actuacions seguides per l'entitat en el marc de la legislació mercantil per recuperar els desemborsaments exigits. Aquesta mateixa informació s'ha de requerir respecte a altres instruments de patrimoni diferents del capital.

b) Ampliació de capital en curs de la societat dominant, amb indicació del nombre d'accions o participacions a subscriure, el seu valor nominal, la prima d'emissió, el desemborsament inicial, els drets que incorporen i les restriccions que tenen; així com l'existència o no de drets preferents de subscripció a favor de socis, accionistes o obligacionistes; i el termini concedit per a la subscripció.

c) Import del capital autoritzat per la junta d'accionistes de la societat dominant perquè els administradors el posin en circulació, amb indicació del període al qual s'estén l'autorització.

d) Drets incorporats a les parts de fundador, bons de gaudi, obligacions convertibles i instruments financers similars de la societat dominant, amb indicació del seu nombre i de l'extensió dels drets que confereixen.

e) Circumstàncies específiques que restringeixen la disponibilitat de les reserves de la societat dominant.

f) Nombre, valor nominal i preu mitjà d'adquisició de les accions o participacions de la societat dominant en poder de les societats incloses en la consolidació o d'un tercer que actuï per compte d'aquestes, amb especificació de la seva destinació final prevista. També s'ha d'informar sobre el nombre, valor nominal i import de la reserva corresponent a les accions de la societat dominant acceptades en garantia. Si s'escau, s'ha d'informar igualment en el que correspongui respecte a altres instruments de patrimoni diferents del capital.

g) La part de capital de la societat dominant que, si s'escau, posseeixi una altra empresa aliena al grup, directament o per mitjà de les seves filials, o que hi estiguin vinculades, quan sigui igual o superior al 10%.

h) Accions de les societats del grup admeses a cotització.

i) Opcions de compra o de venda emeses per la societat dominant o altres contractes sobre les seves pròpies accions, que s'hagin de qualificar de fons propis, amb descripció de les seves condicions i imports corresponents.

j) Circumstàncies específiques relatives a subvencions, donacions i llegats rebuts per l'entitat i atorgats per socis o propietaris de la societat dominant.»

Cinc. En l'annex Models de comptes anuals consolidats, es modifica la nota 20 («Ingressos i despeses») del model de memòria consolidada, que queda redactada de la manera següent:

«20. Ingressos i despeses.

20.1 Consideracions generals i objectiu.

1. L'objectiu dels requeriments d'informació que s'han d'incloure en aquesta nota de la memòria consolidada és que es proporcioni informació suficient que

permeti als usuaris dels comptes anuals consolidats comprendre la naturalesa, l'import, el calendari i la incertesa dels ingressos d'activitats ordinàries i fluxos d'efectiu que sorgeixen de contractes amb clients. Per aconseguir aquest objectiu, s'ha de subministrar informació qualitativa i quantitativa sobre els aspectes següents:

- a) Contractes amb clients,
- b) Judicis significatius, i canvis en aquests judicis, realitzats sobre els contractes esmentats, i
- c) Actius reconeguts pels costos per obtenir o complir un contracte amb un client.

2. A l'hora de proporcionar aquesta informació, s'ha de considerar el nivell de detall necessari per satisfer l'objectiu d'informació que s'ha de revelar i quant d'èmfasi s'ha de posar en cadascun dels diversos requeriments. Amb aquesta finalitat, s'ha d'agregar o desagregar la informació que s'ha de revelar de manera que la informació útil no s'emmascaï per la inclusió d'un gran volum de detalls insignificants o per l'agregació de partides que tinguin substancialment característiques diferents.

20.2 Informació sobre els contractes amb clients.

1. Desagregació dels ingressos d'activitats ordinàries.

a) S'han de desagregar els ingressos reconeguts d'activitats ordinàries procedents de contractes amb clients en categories que representin la manera com la naturalesa, l'import i la incertesa dels ingressos d'activitats ordinàries i fluxos d'efectiu es veuen afectats per factors econòmics.

b) En seleccionar el tipus de categoria (o categories) a utilitzar per desagregar els ingressos d'activitats ordinàries, s'ha de considerar la manera com s'ha presentat la informació sobre els ingressos d'activitats ordinàries per a altres propòsits, inclosos els següents:

1r Informació a revelar presentada fora dels comptes anuals consolidats.

2n Informació revisada regularment per la màxima autoritat en la presa de decisions per avaluar el rendiment financer dels segments d'operació.

3r Altra informació que sigui similar als tipus d'informació identificats en els paràgrafs anteriors i que utilitzen l'entitat o els usuaris dels comptes anuals consolidats per avaluar el rendiment financer de l'empresa o prendre decisions sobre assignació de recursos.

c) Algunes de les categories que pot ser apropiat incloure podrien ser les següents:

1r Tipus de bé o servei (per exemple, línies de productes principals).

2n Regió geogràfica (per exemple, país o regió).

3r Mercat o tipus de client (per exemple, clients de l'Administració pública i altres clients).

4t Tipus de contracte (per exemple, contractes a preu fix, per temps i per materials).

5è Durada del contracte (per exemple, contractes a curt i a llarg termini).

6è Calendari de transferència de béns o serveis (per exemple, ingressos d'activitats ordinàries procedents de béns o serveis transferits a clients en un moment determinat i ingressos d'activitats ordinàries procedents de béns o serveis transferits al llarg del temps).

7è Canals de vendes (per exemple, béns venuts directament a clients i béns venuts a través d'intermediaris).

2. Saldos del contracte.

S'ha d'informar sobre els saldos d'obertura i tancament dels comptes per cobrar, actius del contracte i passius del contracte derivats d'acords amb clients, en cas que

no es presentin per separat en el balanç. En particular, s'han de desglossar les contrapartides comptabilitzades pel reconeixement d'ingressos diferents d'un dret de cobrament o efectiu.

3. Obligacions a complir.

S'ha de revelar informació sobre les obligacions assumides enfront del client, incloent-hi una descripció dels aspectes següents:

a) Quan compleix l'entitat les obligacions enfront del client (en el moment de l'enviament, en el moment del lliurament, a mesura que es presta o en el moment en què es completa el servei), incloent-hi quan es compleixen les obligacions en un acord de lliurament posterior a la facturació.

b) Els termes de pagament significatius (quan s'exigeix habitualment el pagament, si el contracte té un component de finançament significatiu, si l'import de la contraprestació és variable i si l'estimació de la contraprestació variable està restringida per les limitacions existents per a la seva estimació).

c) La naturalesa dels béns o serveis que l'entitat s'ha compromès a transferir, i destacar qualsevol obligació d'organitzar per a un tercer la transferència de béns o serveis, és a dir si l'entitat està actuant com un agent o comissionista.

d) Les obligacions de devolució, reemborsament i altres obligacions similars.

e) Els tipus de garanties i obligacions relacionades.

20.3 Informació sobre els judicis significatius en l'aplicació de la norma de registre i valoració.

S'ha d'informar sobre els judicis i canvis de judicis realitzats en aplicació de la norma de registre i valoració sobre ingressos per vendes i prestació de serveis del Pla general de comptabilitat que afectin de manera significativa la determinació de l'import i el calendari dels ingressos d'activitats ordinàries dels contractes amb clients. En concret, s'han d'explicar els judicis i canvis en els judicis, utilitzats quan es determinen els aspectes següents:

1. El calendari en què s'estima complir les obligacions assumides per l'entitat enfront del client.

a) Per a les obligacions assumides que l'entitat satisfà al llarg del temps, l'entitat ha de revelar els aspectes següents:

1r Els mètodes utilitzats per determinar el grau d'avançament i reconèixer els ingressos d'activitats ordinàries (una descripció dels mètodes de producte o dels mètodes de recursos utilitzats i la manera com s'han aplicat).

2n Una explicació de per què els mètodes utilitzats proporcionen una representació fidel de la transferència dels béns o serveis.

b) Per a obligacions que se satisfan en un moment determinat, l'entitat ha de revelar els judicis significatius realitzats per avaluar quan obté un client el control dels béns o serveis compromesos.

2. El preu de la transacció i els imports assignats a cada obligació.

L'entitat ha de revelar informació sobre els mètodes, les dades d'entrada i els supòsits utilitzats per a tots els aspectes següents:

a) Determinació del preu de la transacció, que inclou, però no s'hi limita, l'estimació de la contraprestació variable, l'ajust a la contraprestació pels efectes del valor temporal del diner i el mesurament de la contraprestació diferent de l'efectiu,

b) Avaluació de si l'estimació de la contraprestació variable està restringida,

c) Assignació del preu de la transacció, incloent-hi l'estimació dels preus de venda independents dels béns i serveis compromesos i la distribució de descomptes i contraprestació variable a una part específica del contracte (si és aplicable), i

d) Estimació de l'impacte monetari de les obligacions de devolució, reemborsament i altres obligacions similars.

20.4 Informació sobre els actius reconeguts pels costos per obtenir o complir un contracte amb un client.

S'ha d'incloure la informació següent:

a) Els judicis realitzats per determinar l'import dels costos incorreguts per obtenir o complir un contracte amb un client.

b) El mètode que utilitza per determinar la imputació al compte de pèrdues i guanys consolidat o l'amortització per a cada exercici.

c) Els saldos de tancament dels actius reconeguts pels costos incorreguts per obtenir o complir un contracte amb un client, per categoria principal d'actiu.

d) L'import de la despesa per imputació al compte de pèrdues i guanys consolidat o amortització i qualsevol pèrdua per deteriorament de valor reconeguda en l'exercici.

20.5 Informació sobre determinades despeses.

S'ha d'incloure la informació següent:

1. El desglossament de les partides 4.a) i 4.b) del compte de pèrdues i guanys consolidat, "Consum de mercaderies" i "Consum de primeres matèries i altres matèries consumibles", amb distinció entre compres i variació d'existències. Així mateix, s'han de diferenciar les compres nacionals, les adquisicions intracomunitàries i les importacions.

Desglossament de la partida 6.b) del compte de pèrdues i guanys consolidat "Càrregues socials", amb distinció entre aportacions i dotacions per a pensions i altres càrregues socials.

20.6 Altres resultats.

S'ha d'informar dels resultats originats fora de l'activitat normal de les empreses del grup inclosos en la partida "Altres resultats".»

Sis. En l'annex Models de comptes anuals consolidats, es modifica el punt 4 de la nota 29 («Altra informació») del model de memòria consolidada, que queda redactat de la manera següent:

«4. L'import rebut pels auditors de comptes dels comptes consolidats i individuals de les societats incloses en la consolidació desglossat en honoraris percebuts per la prestació del servei d'auditoria i altres serveis diferents, diferenciant dins d'aquests últims, d'una banda, els serveis fiscals que es puguin dur a terme d'acord amb la normativa aplicable i, d'altra banda, aquells que corresponguin als serveis la prestació dels quals per part dels auditors de comptes sigui exigida per la normativa aplicable.

El mateix desglossament d'informació s'ha de donar dels honoraris corresponents a serveis prestats per qualsevol empresa que pertanyi a la mateixa xarxa a la qual pertany l'auditor de comptes, d'acord amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes.»

Article quart. *Modificació de les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratius i el model de pla d'actuació de les entitats sense fins lucratius aprovades pel Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre.*

Les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratius aprovades pel Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, queden modificades de la manera següent:

U. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat I («Normes d'elaboració dels comptes anuals»), es modifica la lletra c) de l'apartat 15 de la norma 5a («Balanç»), que queda redactada de la manera següent:

«c) Quan l'entitat tingui elements patrimonials classificats com a «Actius no corrents mantinguts per a la venda» o com a «Passius vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda», els canvis de valoració dels quals s'hagin de registrar directament en el patrimoni net, s'ha de crear un epígraf específic «Actius no corrents i passius vinculats, mantinguts per a la venda» dins de la subagrupació A-2. «Ajustos per canvis de valor» del patrimoni net del balanç normal.»

Dos. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat I («Normes d'elaboració dels comptes anuals»), es modifica la lletra k) de l'apartat 1 de la norma 6a («Compte de resultats»), que queda redactada de la manera següent:

«k) En la partida 15.a) «Variació de valor raonable en instruments financers. Valor raonable amb canvis en el compte de resultats» s'han de reflectir els canvis en el valor raonable dels instruments financers inclosos en les categories d'«Actius (passius) financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys» en els termes que recull la norma de registre i valoració relativa a instruments financers, i es pot imputar l'import dels interessos meritats, així com el dels dividends meritats a cobrar, en les partides que correspongui, segons la seva naturalesa.»

Tres. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat II («Models normals de comptes anuals»), la subagrupació A-2) («Ajustos per canvi de valor») de l'agrupació A) («Patrimoni net»), del model normal de Balanç queda redactada de la manera següent:

«A-2) Ajustos per canvi de valor.

- I. Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net.
- II. Operacions de cobertura.
- III. Altres.»

Quatre. En la tercera part, («Comptes anuals»), apartat II («Models normals de comptes anuals»), la partida 15 («Variació de valor raonable en instruments financers») del model normal del compte de resultats es desglossa de la manera següent:

«15. Variació de valor raonable en instruments financers.

- a) Valor raonable amb canvis en el compte de resultats.
- b) Transferència d'ajustos de valor raonable amb canvis en el patrimoni net.»

Disposició transitòria primera. *Informació que s'ha d'incloure en els comptes anuals del primer exercici que s'iniciï a partir de l'1 de gener de 2021.*

1. Els comptes anuals individuals i consolidats corresponents al primer exercici que s'iniciï a partir de l'1 de gener de 2021 s'han de presentar incloent-hi informació comparativa, però l'empresa no està obligada a expressar de nou la informació comparativa de l'exercici anterior. La informació comparativa només s'ha de mostrar expressada de nou en el supòsit que tots els criteris aprovats per aquest Reial decret es puguin aplicar sense

incórrer en un biaix retrospectiu, sense perjudici de les excepcions que estableixen les disposicions transitòries.

2. En els primers comptes anuals que es formulin aplicant les modificacions aprovades per aquest Reial decret, l'empresa ha d'incorporar en la nota de «Bases de presentació dels comptes anuals» la informació següent sobre la primera aplicació dels canvis introduïts en la norma de registre i valoració 9a «Instruments financers»:

a) Una conciliació en la data de primera aplicació entre cada classe d'actius financers i passius financers, amb la informació següent:

1r La categoria de valoració inicial i l'import en llibres determinat d'acord amb la normativa anterior; i

2n La nova categoria de valoració i l'import en llibres determinats d'acord amb els nous criteris.

b) Informació qualitativa que permeti als usuaris dels comptes anuals comprendre com ha aplicat l'empresa els nous criteris de classificació dels actius financers.

c) Una descripció dels criteris que ha seguit l'empresa en aplicació de la disposició transitòria segona d'aquest Reial decret i els impactes principals que aquestes decisions hagin produït en el seu patrimoni net.

3. En els primers comptes anuals que es formulin aplicant les modificacions aprovades per aquest Reial decret, l'empresa ha d'incorporar en la nota de «Bases de presentació dels comptes anuals» la informació següent sobre la primera aplicació dels canvis introduïts en les normes de registre i valoració 10a «Existències» i 14a «Ingressos per vendes i prestació de serveis»:

a) L'import pel qual cada partida dels estats financers es veu afectada per la primera aplicació dels nous criteris; i

b) Una explicació de les raons dels canvis significatius que s'hagin identificat.

4. Els criteris inclosos en aquesta disposició transitòria també són aplicables a les entitats sense fins lucratiu que hagin de seguir les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat aprovades pel Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre.

Disposició transitòria segona. Criteris de primera aplicació de les modificacions del Pla general de comptabilitat en matèria de classificació i valoració d'instruments financers en el primer exercici que s'iniciï a partir de l'1 de gener de 2021.

1. Les modificacions en els criteris de classificació i valoració d'instruments financers aprovades per aquest Reial decret s'han d'aplicar de manera retroactiva, de conformitat amb el que disposa la norma de registre i valoració 22a «Canvis en criteris comptables, errors i estimacions comptables» del Pla general de comptabilitat, amb les excepcions que estableix aquesta disposició transitòria.

La data de primera aplicació és el començament del primer exercici que s'iniciï a partir de l'1 de gener de 2021.

2. El judici sobre la gestió que efectua l'empresa als efectes de classificar els actius financers s'ha d'efectuar en la data de primera aplicació sobre la base dels fets i circumstàncies existents en aquesta data. La classificació resultant s'ha d'aplicar retroactivament independentment de com gestiona l'empresa els seus actius financers en els períodes de presentació anteriors.

3. En la data de primera aplicació, l'empresa pot designar o revocar una designació anterior d'un actiu o passiu financer en exercici de l'opció del valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys.

Aquestes designacions i revocacions s'han d'efectuar sobre la base dels fets i les circumstàncies que existeixin en la data d'aplicació inicial. La classificació resultant s'ha d'aplicar de manera retroactiva.

4. Si l'aplicació de manera retroactiva del mètode del tipus d'interès efectiu és impracticable, l'empresa ha de tractar:

a) El valor raonable de l'actiu o passiu financer al final de cada període comparatiu presentat com el cost amortitzat d'aquest actiu financer o passiu financer si l'empresa expressa de nou períodes anteriors; i

b) El valor raonable de l'actiu financer o del passiu financer en la data de primera aplicació com el nou cost amortitzat d'aquest actiu financer o passiu financer.

5. Si l'empresa opta per expressar de nou la informació comparativa i valora un contracte híbrid per primera vegada a valor raonable, el valor raonable del contracte híbrid a l'inici de l'exercici anterior ha de ser la suma dels valors raonables dels components en aquesta data (és a dir de l'instrument principal no derivat i del derivat implícit).

6. Sense perjudici de tot això, l'empresa pot optar per seguir les regles següents:

a) El judici sobre la gestió que realitza l'empresa als efectes de classificar els actius financers s'ha d'efectuar en la data de primera aplicació sobre la base dels fets i les circumstàncies existents en aquesta data. La classificació resultant s'ha d'aplicar prospectivament.

b) El valor en llibres al tancament de l'exercici anterior dels actius i passius financers que hagin de seguir el criteri del cost amortitzat s'ha de considerar el seu cost amortitzat a l'inici de l'exercici en què siguin aplicables els nous criteris.

De la mateixa manera, el valor en llibres al tancament de l'exercici anterior dels actius i passius financers que hagin de seguir el criteri del cost o cost incrementat s'ha de considerar el seu cost o cost incrementat a l'inici de l'exercici en què siguin aplicables els nous criteris.

Si s'escau, els guanys i pèrdues acumulades directament en el patrimoni net s'han d'ajustar contra el valor en llibres de l'actiu.

c) En la data de primera aplicació, l'empresa pot designar o revocar una designació anterior d'un actiu o passiu financer en exercici de l'opció del valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys.

Aquestes designacions i revocacions s'han de fer sobre la base dels fets i circumstàncies que existeixin en la data d'aplicació inicial. La classificació resultant s'ha d'aplicar de manera prospectiva.

A l'inici de l'exercici, la diferència entre el valor raonable d'aquests instruments financers i el valor en llibres al tancament de l'exercici anterior s'ha de comptabilitzar en un compte de reserves.

Els instruments de patrimoni inclosos en la cartera d'actius financers mantinguts per a la venda s'han de reclassificar a la categoria d'actius financers a valor raonable amb canvis en patrimoni net, llevat que l'empresa decideixi incorporar-los a la categoria d'actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, cas en què el guany o pèrdua acumulada s'ha de comptabilitzar en un compte de reserves.

d) Per als actius i passius financers valorats per primera vegada a valor raonable, aquest import s'ha de calcular a l'inici de l'exercici. Qualsevol diferència amb el valor en llibres al tancament de l'exercici anterior s'ha de comptabilitzar en un compte de reserves o com un ajust per canvi de valor si l'actiu s'inclou en la categoria d'actius a valor raonable amb canvis en patrimoni net.

e) La informació comparativa no s'ha d'adaptar als nous criteris sense perjudici de la reclassificació de partides que sigui necessari efectuar per mostrar els saldos de l'exercici anterior ajustats als nous criteris de presentació.

Disposició transitòria tercera. *Criteris de primera aplicació de les modificacions del Pla general de comptabilitat en matèria de comptabilitat de cobertures en el primer exercici que s'iniciï a partir de l'1 de gener de 2021.*

1. En la data de primera aplicació, l'empresa pot elegir, com la seva política comptable, seguir aplicant els criteris que estableix l'apartat 6 «Cobertures comptables» de la norma de registre de valoració 9a «Instruments financers» del Pla general de comptabilitat aprovat pel Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre. Si l'empresa opta per aquesta política comptable, l'ha d'aplicar a totes les seves relacions de cobertura.

2. En cas contrari, l'empresa ha d'aplicar els criteris per a la comptabilitat de cobertures aprovats per aquest Reial decret de manera prospectiva sempre que els requisits per a això es compleixin en la data de primera aplicació.

3. Les relacions de cobertura que complien els requisits de la comptabilitat de cobertures d'acord amb la redacció anterior del Pla general de comptabilitat i que també compleixen els requisits que estableix la redacció que en fa aquest Reial decret, després de tenir en compte qualsevol nou reequilibri de la relació de cobertura en el moment de la transició, s'han de considerar com a continuació de les relacions de cobertura.

4. En el moment de l'aplicació inicial dels requeriments de la comptabilitat de cobertures aprovats per aquest Reial decret, l'empresa:

a) Pot començar a aplicar aquests requeriments des del mateix moment en què cessi d'utilitzar els anteriors requeriments de la comptabilitat de cobertures; i

b) Ha de considerar la raó de cobertura d'acord amb la normativa anterior com el punt de partida per reequilibrar la raó de cobertura d'una relació de cobertura que continua, si escau. Qualsevol guany o pèrdua d'aquest reequilibri s'ha de reconèixer en el compte de pèrdues i guanys.

5. En els supòsits excepcionals en què l'empresa hagi d'interrompre la comptabilitat de cobertures perquè no es compleixen els requisits que estableix la norma, els ajustos per canvis de valor acumulats en el patrimoni net s'han de reclassificar a un compte de reserves, i el valor en llibres dels actius i passius afectats al tancament de l'exercici anterior s'ha de considerar el seu valor en llibres als efectes d'aplicar els criteris que estableix la disposició transitòria primera.

Disposició transitòria quarta. *Criteris de primera aplicació de la modificació del Pla general de comptabilitat sobre valoració a valor raonable de les existències en el primer exercici que s'iniciï a partir de l'1 de gener de 2021.*

1. Les modificacions en matèria de valoració d'existències aprovades per aquest Reial decret s'han d'aplicar de manera retroactiva, de conformitat amb el que disposa la norma de registre i valoració 22a «Canvis en criteris comptables, errors i estimacions comptables» del Pla general de comptabilitat.

2. La data de primera aplicació ha de ser el començament del primer exercici que s'iniciï a partir de l'1 de gener de 2021.

Disposició transitòria cinquena. *Criteris de primera aplicació de les modificacions del Pla general de comptabilitat en matèria de reconeixement d'ingressos per vendes i prestació de serveis en el primer exercici que s'iniciï a partir de l'1 de gener de 2021.*

1. Les modificacions en matèria de reconeixement i valoració d'ingressos per lliuraments de béns i prestació de serveis aprovades per aquest Reial decret s'han d'aplicar de manera retroactiva, de conformitat amb el que disposa la norma de registre i valoració 22a «Canvis en criteris comptables, errors i estimacions comptables» del Pla general de comptabilitat, i utilitzant alguna de les dues opcions que estableixen els apartats 2 i 3 d'aquesta disposició transitòria.

La data de primera aplicació ha de ser el començament del primer exercici que s'iniciï a partir de l'1 de gener de 2021.

2. Si l'empresa decideix expressar de nou la informació comparativa pot utilitzar una o més de les solucions pràctiques següents quan apliqui els nous criteris de manera retroactiva d'acord amb l'apartat 1:

a) Per a contractes acabats, l'empresa no necessita expressar de nou els contractes que comencin i acabin dins de l'exercici anterior, o que estiguin acabats a l'inici de l'exercici anterior. A aquests efectes s'ha de considerar que un contracte està acabat sempre que l'empresa hagi complert l'obligació assumida de lliurament de béns o de prestació de serveis;

b) Per a contractes acabats que tinguin contraprestació variable, l'empresa pot utilitzar el preu de la transacció en la data en què es va completar el contracte, en lloc d'estimar els imports de contraprestació variable al tancament de l'exercici anterior;

c) Per a contractes modificats abans de l'inici de l'exercici anterior, l'empresa no està obligada a expressar de nou de manera retroactiva el contracte per aquestes modificacions. En lloc d'això, l'empresa ha de reflectir l'efecte acumulat de totes les modificacions que s'hagin produït abans de l'inici de l'exercici anterior quan: 1r, identifiqui les obligacions executades i les que estiguin pendents de compliment; 2a, determini el preu de la transacció, i, 3r, assigni el preu de la transacció a les obligacions executades i a les que estiguin pendents de compliment.

L'aplicació de qualsevol d'aquestes solucions pràctiques s'ha d'estendre a tots els contractes d'acord amb el principi d'uniformitat. A més, en la nota «Bases de presentació dels comptes anuals» s'ha d'incloure la informació següent: 1r, les solucions que s'han utilitzat, i, 2a, en la mesura en què sigui raonablement possible, una avaluació qualitativa de l'efecte estimat de l'aplicació de cadascuna de les solucions esmentades.

3. Si l'empresa decideix no expressar de nou la informació comparativa pot optar per aplicar els nous criteris de manera retroactiva únicament als contractes que no estiguin acabats en la data de primera aplicació (això és, l'1 de gener de 2021 per a una empresa l'exercici econòmic de la qual coincideixi amb l'any natural).

L'empresa pot aplicar la solució pràctica que regula la lletra c) de l'apartat anterior: 1r, per a totes les modificacions de contractes que tinguin lloc abans de la data d'inici de l'exercici anterior o, 2a, per a totes les modificacions de contractes que tinguin lloc abans de la data de primera aplicació.

En aquest cas, la solució pràctica s'ha d'estendre a tots els contractes d'acord amb el principi d'uniformitat. A més, en la nota «Bases de presentació dels comptes anuals» s'ha d'informar del seu ús i en la mesura que sigui raonablement possible s'ha d'incloure una avaluació qualitativa de l'efecte estimat de la seva aplicació.

4. Sense perjudici d'això, com a solució pràctica alternativa, l'empresa pot optar per seguir els criteris en vigor fins al 31 de desembre de 2020 en els contractes que no estiguin acabats en la data de primera aplicació (això és, l'1 de gener de 2021 per a una empresa l'exercici econòmic de la qual coincideixi amb l'any natural).

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

1. Queden derogades totes les normes del mateix rang o inferior en el que contradiguin o s'oposin al que disposa aquest Reial decret.

2. En particular, es mantenen expressament en vigor les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les empreses concessionàries d'infraestructures públiques, aprovades per l'Ordre EHA/3362/2010, de 23 de desembre.

Disposició final única. *Entrada en vigor i aplicació.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat», i és aplicable per als exercicis que s'iniciïn a partir de l'1 de gener de 2021.

Madrid, 12 de gener de 2021.

FELIPE R.

La vicepresidenta tercera del Govern
i ministra d'Afers Econòmics i Transformació Digital,
NADIA CALVIÑO SANTAMARÍA